

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Aastaraamat 2019

Alcohol market, consumption
and harms in Estonia
Yearbook 2019

EESTI KONJUNKTUURINSTITUUT
ESTONIAN INSTITUTE OF ECONOMIC RESEARCH

Tervise Arengu Instituut
National Institute for Health Development

Eesti Konjunkturiinstituut

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Aastaraamat 2019

**Alcohol market, consumption
and harms in Estonia**

Yearbook 2019

Koostajad: Elmar Orro, Kiira Martens, Lia Lepane, Marje Josing, Mati Reiman, Albert Hansa
(Eesti Konjunkturiinstituut)

Konsultant: Mariliis Tael-Öeren (Tervise Arengu Instituut)

Trükis on valminud Tervise Arengu Instituudi tellimusel 2019. a

Materjali reprodutseerimine levitamise eesmärgil ei ole lubatud
ilma Tervise Arengu Instituudi nõusolekuta.

Väljaande andmete kasutamisel või tsiteerimisel tuleb viidata allikale.

Trükkinud: Ecoprint AS

ISSN 2228-0057

Tasuta jagamiseks

Eessõna

Alkoholi aastaraamat 2019 on järjekorras ühteistkümnes ülevaade alkoholiturust, tarbimisest ja alkoholi tarbimisega seotud riskidest Eestis. Aastaraamatu eesmärgiks on suurendada ühiskonnas võimalust langetada otsuseid teadmiste ja faktide alusel.

Eesti täiskasvanud elanikud (vastavalt rahvusvahelisele metoodikale vanuses 15+) tarbisid 2018. aastal inimese kohta 10,1 liitrit alkoholi (absoluutalkoholi arvestuses). Võrreldes 2017. aastaga tarbimine oluliselt ei muutunud (vähenemine 0,2 liitrit) ja võrreldes Eestile kõige kriitilisema 2007. aastaga (mil tarbiti 14,8 liitrit), on langus olnud 4,7 liitrit. Kümne aastaga on vähenenud nii kange alkoholi tarbimine (–47%) ning eriti lahjade jookide (siider, longerod) tarbimine (–60%). Mõnevõrra vähem on langenud õlle tarbimine, mida 2007. aastal joodi 94,7 ja 2018. aastal 79,6 liitrit ühe täiskasvanud elaniku kohta (langus 16%). Jookidest on kasvutrendis olnud vaid veini tarbimine, mida 2007. aastal joodi 8,6 ja 2017. a 14,8 liitrit ühe täiskasvanud elaniku kohta (+72%).

Neli aastat kestnud alkoholi tarbimise langustrend peatus 2017. aastal, kuna kiiresti kasvasid eestimaalaste ostud Lätist, kus alkoholsete jookide aktsiisid ja jaehind olid Eestist madalamad. Suur ostuturism Lätist tõi kaasa osade inimeste alkoholi ostuharjumuste muutumise (osteti suurtes kogustes ja varuks) ning alalaekumise Eesti riigi eelarvele. 2018. aastal aktiivne piirikaubandus Eesti lõunapiiril jätkus ja põhjapiiril turistide ostumaht vähenes.

Alates 2018. aastast rakendusid mitmed riikliku alkoholipoliitika meetmed (näiteks reklaami piirangud), kuid piirikaubandus ohjamine jäi alles 2019. aastasse. Riiklik alkoholipoliitika eeldab pikaajalist vaadet ja tarka tasakaalu fiskaal- ning tervisepoliitika eesmärkide vahel. Liialt järsk aktsiisitõstmine on ilmekaas õpikunäide sellest, kuidas lühiajaliselt efektsena tunduvad poliitilised otsused võivad pikemas perspektiivis omada hoopis halbu kaudseid tagajärgi.

Kuigi alkoholi tarbimine on viimasel aastakümnel Eestis vähenenud, on alkoholi liigtarbimine endiselt Eestis oluline enneaegseid surmasid ja terviseprobleeme põhjustav riskitegur. 2018. aastal hukkus õnnetustes 127 alkoholijoobes inimest ja 496 inimest suri otseselt alkoholist põhjustatud terviseprobleemide tõttu. Elanike hinnangul on suurimateks alkoholi liigtarbimisega seotud probleemideks Eestis joobes sõidukijuhid, perevägivald ja terviseprobleemid. Küsitlusele vastanutest 88% olid kindlad, et alkoholi tarbimise vähendamiseks on olulisim inimese enda käitumine ja tahe. Täiskasvanutel on oluline olla noortel eeskujuks mitte ainult sõnades, vaid ka tegelikus käitumises. Riigi ja omavalitsuste peatähelepanu tulekski suunata noortele, et pakkuda huvitavaid ja soodsaid võimalusi vaba aja veetmiseks ilma alkoholita. Iga noorte huviharidusele ja trennivõimalustele tehtud kulu on investeering tulevikku, kus on vähem alkoholisõltuvusega inimesi.

Marje Josing
Eesti Konjunktuuriinstituudi direktor

Sisukord

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis	17
1. Alkoholi turg	33
1.1. Tootmine	33
1.2. Väliskaubandus	35
1.3. Müük siseturul	38
1.4. Jaehinnad	40
2. Riiklik alkoholituru korraldus	45
3. Tarbimine	53
3.1. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine	53
3.2. Alkoholsete jookide ostmine välismaalt	63
3.3. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis	67
3.4. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele	69
4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale	82
5. Elanike suhtumine riigi alkoholipoliitikasse	106
6. Põhjamaade ja Balti riikide alkoholistatistika	112

Contents

Alcohol market, consumption and harms in Estonia	24
1. Alcohol market	33
1.1. Production	33
1.2. Foreign trade	35
1.3. Sales in the domestic market	38
1.4. Retail prices	40
2. National alcohol market organisation	45
3. Consumption	53
3.1. Consumption of legal and illegal alcohol	53
3.2. Buying alcoholic beverages from abroad	63
3.3. Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia	67
3.4. Inhabitants' assessments of alcohol consumption	69
4. Alcohol consumption related negative consequences on society	82
5. Inhabitants' attitudes towards national alcohol policy	106
6. Alcohol statistics in the Nordic countries and Baltic states	112

Tabelid - Tables

1. Alkoholi turg

Alcohol market

1.1. Tootmine

Production

Tabel 1. Alkoholsete jookide tootmine 2007–2018	33
<i>Production of alcoholic beverages 2007–2018</i>	
miljon liitrit - <i>million litres</i>	

1.2. Väliskaubandus

Foreign trade

Tabel 2. Alkoholsete jookide ekspordikäive 2007–2018	35
<i>Export turnover of alcoholic beverages 2007–2018</i>	
miljon € - <i>million €</i>	
Tabel 3. Alkoholsete jookide koguseline eksport 2007–2018	35
<i>Export volume of alcoholic beverages 2007–2018</i>	
miljon liitrit - <i>million litres</i>	
Tabel 4. Alkoholsete jookide impordikäive 2007–2018	36
<i>Import turnover of alcoholic beverages 2007–2018</i>	
miljon € - <i>million €</i>	
Tabel 5. Alkoholsete jookide koguseline import 2007–2018	36
<i>Import volume of alcoholic beverages 2007–2018</i>	
miljon liitrit - <i>million litres</i>	
Tabel 6. Alkoholsete jookide ekspordihinnad 2007–2018	37
<i>Export prices of alcoholic beverages 2007–2018</i>	
€/liiter - <i>€/litre</i>	
Tabel 7. Alkoholsete jookide impordihinnad 2007–2018	37
<i>Import prices of alcoholic beverages 2007–2018</i>	
€/liiter - <i>€/litre</i>	

1.3. Müük siseturul

Sales in the domestic market

Tabel 8. Alkoholsete jookide siseriiklik müük (sh kõik turistide ostud) 2007–2018	38
<i>Sales of alcoholic beverages in the domestic market (including purchases by tourists) 2007–2018</i>	
miljon liitrit - <i>million litres</i>	

1.4. Jaehinnad

Retail prices

Tabel 9. Õlle keskmised jaehinnad kauplustes 2010–2018	40
<i>Average retail prices of beer in shops 2010–2018</i>	
€/liiter - <i>€/litre</i>	

Tabel 10. Viina keskmised jaehinnad kauplustes 2010–2018	40
<i>Average retail prices of vodka 2010–2018</i>	
€/liiter - €/litre	
Tabel 11. Kodumaiste alkoholsete jookide keskmised jaehinnad 2010–2018	41
<i>Average retail prices of alcohol produced in Estonia 2010–2018</i>	
€/pudel - €/bottle	
Tabel 12. Legaalsete ja illegaalsete alkoholi keskmised hinnad 2010–2018	41
<i>Average prices of legal and illegal alcohol 2010–2018</i>	
€/liiter - €/litre	

2. Riiklik alkoholiturukorraldus

National alcohol market organisation

Tabel 13. Alkoholi aktsiisimäärad Eestis ja aktsiisi alammäärad Euroopa Liidus	45
<i>Alcohol excise duty rates in Estonia and minimum excise levels in EU</i>	
€	
Tabel 14. Riigieelarvesse laekunud alkoholiaktsiis 2007–2018	45
<i>Alcohol excise revenues received by the state budget 2007–2018</i>	
miljon € - million €	
Tabel 15. Erinevatelt alkoholsetelt jookidelt laekunud alkoholiaktsiis 2010–2018	46
<i>Alcohol excise revenues received from various alcoholic beverages 2010–2018</i>	
miljon € - million €	
Tabel 16. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv kohalikes omavalitsustes	48
<i>Number of registered alcohol sales points by local municipalities</i>	
Tabel 17. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 1000 elaniku kohta	49
<i>Number of registered alcohol sales points per 1000 inhabitants</i>	
Tabel 18. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 10 km² kohta	50
<i>Number of registered alcohol sales points per 10 km²</i>	
Tabel 19. Lähima alkoholi müügikoha kaugus elukohast 2013–2018 (küsitluste tulemused)	52
<i>Distance to the closest alcohol sales outlet from the place of residence 2013–2018 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	

3. Tarbimine

Consumption

3.1. Legaalsete ja illegaalsete alkoholi tarbimine

Consumption of legal and illegal alcohol

Tabel 20. Alkoholi tarbimine 2007–2018	53
<i>Consumption of alcohol 2007–2018</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol	
Tabel 21. Alkoholi tarbimine 2007–2018	53
<i>Consumption of alcohol 2007–2018</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Tabel 22. Alkoholsete jookide tarbimine 2007–2018	54
<i>Consumption of alcoholic beverages 2007–2018</i>	
miljon liitrit - million litres	
Tabel 23. Alkoholsete jookide tarbimine (jooji kanguses) 2007–2018	55
<i>Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2007–2018</i>	
liitrit elaniku kohta - litres per capita	

Tabel 24. Alkoholsete jookide tarbimine (joogi kanguses) 2007–2018	55
<i>Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2007–2018</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - <i>litres per capita aged 15 and over</i>	
Tabel 25. Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2007–2018	56
<i>Consumption of alcohol by beverage categories 2007–2018</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita in 100% alcohol</i>	
Tabel 26. Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2007–2018	57
<i>Consumption of alcohol by beverage categories 2007–2018</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Tabel 27. Legaalset ja illegaalset alkoholi tarbimine jookide lõikes 2018	58
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2018</i>	
liitrit elaniku kohta - <i>litres per capita</i>	
Tabel 28. Legaalset ja illegaalset alkoholi tarbimine jookide lõikes 2018	59
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2018</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - <i>litres per capita aged 15 and over</i>	
Tabel 29. Legaalset ja illegaalset alkoholi tarbimine jookide lõikes 2018	59
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2018</i>	
liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita in 100% alcohol</i>	
Tabel 30. Legaalset ja illegaalset alkoholi tarbimine jookide lõikes 2018	59
<i>Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2018</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Tabel 31. Legaalset ja illegaalset alkoholi vahel valiku tegemine 2007–2018 (küsitluste tulemused)	60
<i>Choice between legal and illegal alcohol 2007–2018 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - <i>% of adult alcohol consumers</i>	
Tabel 32. Illegaalset alkoholi ostmine 2007–2018 (küsitluste tulemused)	60
<i>Purchases of illegal alcohol 2007–2018 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - <i>% of adult alcohol consumers</i>	
Tabel 33. Legaalset alkoholi eelistamise põhjused 2010–2018 (küsitluste tulemused)	61
<i>Reasons for legal alcohol preference 2010–2018 (survey results)</i>	
% leaalset alkoholi eelistajatest, kelle jaoks põhjus on väga või mõnevõrra oluline	
<i>% of consumers who prefer legal alcohol and to whom the reason is very or somewhat important</i>	
Tabel 34. Alkoholi illegaalset kaubanduse maht ja arvestuslik maksutulukaotus 2007–2018	62
<i>Volume of illegal alcohol trade and calculated loss of tax revenue 2007–2018</i>	

3.2. Alkoholsete jookide ostmine välismaalt

Buying alcoholic beverages from abroad

Tabel 35. Alkoholsete jookide ostmine välismaalt 2018 (küsitluse tulemused)	63
<i>Buying alcoholic beverages from abroad 2018 (survey results)</i>	
% vastanutest (vastaja võis märkida mitu vastusevarianti)	
<i>% of respondents (multiple responses)</i>	

3.3. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis

Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia

Tabel 36. Turistide poolt kaasaostetud alkoholsete jookide kogused 2012–2018	67
<i>Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2012–2018</i>	
miljon liitrit - million litres	
Tabel 37. Turistide poolt kaasaostetud alkoholsete jookide kogused 2012–2018	68
<i>Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2012–2018</i>	
miljon liitrit 100% alkoholis - million litres in 100% alcohol	
Tabel 38. Turistide poolt kaasaostetud alkoholi kogused ja tarbimine Eestis 2012–2018	68
<i>Quantities of alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia 2012–2018</i>	
miljon liitrit 100% alkoholis - million litres in 100% alcohol	

3.4. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele

Inhabitants' assessments of alcohol consumption

Tabel 39. Elanike hinnang isiklikule alkoholi tarbimisele 2012–2018 (küsitluste tulemused)	69
<i>Inhabitants' assessments of their own alcohol consumption 2012–2018 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 40. Elanike alkoholsete jookide tarbimissagedused 2017–2018 (küsitluste tulemused)	70
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by inhabitants 2017–2018 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 41. Alkoholsete jookide tarbimissagedus soo ja vanuse järgi 2018 (küsitluste tulemused)	71
<i>Frequency of consumption of alcoholic beverages by gender and age 2018 (survey results)</i>	
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers	
Tabel 42. Viimase 12 kuu jooksul alkoholi tarvitamise osakaal soo järgi 2010–2018 (küsitluste tulemused)	72
<i>Share of inhabitants who consumed alcohol in the past 12 months by gender 2010–2018 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 43. Korraga vähemalt kuus alkoholiühikut tarvitavate osakaal soo järgi 2010–2018 (küsitluste tulemused)	73
<i>Share of respondents who consumed at least six or more standard drinks at once by gender 2010–2018 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 44. Viimase 12 kuu jooksul vähemalt mõned korrad nädalas alkoholi tarbinud meeste ja naiste jaotus taustandmete järgi 2018 (küsitluste tulemused)	74
<i>Distribution of men and women who consumed alcohol at least few times a week in the past 12 months by background variables 2018 (survey results)</i>	
% iga sotsiaaldemograafilise alagrupi kõigist vastanutest - % of total respondents in each sociodemographic subgroup	
Tabel 45. Vähemalt üks kord kuus korraga 6 või rohkem alkoholiühikut tarbinud meeste ja naiste jaotus taustandmete järgi 2018 (küsitluste tulemused)	75
<i>Distribution of men and women who consumed at least once a month six or more doses of alcohol at a time by background variables 2018 (survey results)</i>	
% iga sotsiaaldemograafilise alagrupi kõigist vastanutest - % of total respondents in each sociodemographic subgroup	
Tabel 46. Vastajate jaotus viimase seitsme päeva jooksul tarbitud absoluutse alkoholi koguse ja soo järgi 2014–2018 (küsitluste tulemused)	76
<i>Distribution of respondents by the quantity of absolute alcohol during the past seven days and by gender 2014–2018 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	

Tabel 47. Tervist ohustavas koguses alkoholi tarbinud meeste ja naiste jaotus taustandmete järgi 2018 (küsitluse tulemused)	77
<i>Distribution of men and women with health-damaging alcohol consumption by background variables 2018 (survey results)</i>	
% iga sotsiaaldemograafilise alagrupi kõigist vastanutest - % of total respondents in each sociodemographic subgroup	
Tabel 48. Alkohoolseid jooke proovinud noorukite osakaal vanuse ja soo järgi 2009/2010–2017/2018 õa (küsitluse tulemused)	78
<i>Share of adolescents who have consumed alcohol by age and gender 2009/2010–2017/2018 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 49. Noorukite keskmine vanus esmakordsel alkoholi proovimisel vanuse ja soo järgi 2009/2010–2013/2014 õa (küsitluse tulemused)	78
<i>Average age of adolescents when trying alcohol for the first time by age and gender 2009/2010–2013/2014 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 50. Alkohoolsete jookide tarbimise sagedus vanuse ja soo järgi 2017/2018 õa (küsitluse tulemused)	79
<i>Frequency of alcohol consumption by age and gender 2017/2018 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 51. Vähemalt korra elus purjus olnud noorukite osakaal vanuse ja soo järgi 2009/2010–2017/2018 õa (küsitluse tulemused)	80
<i>Share of adolescents who have been drunk at least once in life by age and gender 2009/2010–2017/2018 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 52. Noorukite keskmine vanus esmakordsel purju joomisel vanuse ja soo järgi 2009/2010–2017/2018 õa (küsitluse tulemused)	80
<i>Average age of adolescents getting drunk for the first time by age and gender 2009/2010–2017/2018 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 53. Purju joomise sagedus vanuse ja soo järgi 2017/2018 õa (küsitluse tulemused)	81
<i>Frequency of being drunk by age and gender 2017/2018 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 54. Vanemate alkoholi liigtarvitamise esinemise hindamine vanuse ja soo järgi 2013/2014–2017/2018 õa (küsitluse tulemused)	81
<i>Assessing parents' excessive drinking by gender and age 2013/2014–2017/2018 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	

4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale

Negative consequences of alcohol consumption on society

Tabel 55. Alkoholiseaduse rikkumised 2007–2018	82
<i>Violations of Alcohol Act 2007–2018</i>	
Tabel 56. Alkoholiga seotud registreeritud kuritegude arv 2007–2018	83
<i>Number of alcohol-related registered crimes 2007–2018</i>	
Tabel 57. Tolli poolt kinni peetud alkohol 2007–2018	83
<i>Alcoholic beverages seized by customs 2007–2018</i>	
liitrit 100% alkoholina - litres in 100% alcohol	
Tabel 58. Kainenema toimetamised 2010–2018	83
<i>Number of people delivered to sober 2010–2018</i>	
Tabel 59. Mootorsõiduki juhtimine joobeseisundis ja sellega seotud liiklusõnnetused 2007–2018	84
<i>Drunk driving and related traffic accidents 2007–2018</i>	

Tabel 60. Joores mootorsõidukijuhi osalusel toimunud liiklusõnnetuste ning nendes hukkunud ja vigastada saanute osakaal 2007–2018	85
<i>Share of persons killed and injured in traffic accidents involving drunken motorvehicle drivers 2007–2018</i>	
Tabel 61. Liiklusõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2017–2018	86
<i>Number of persons killed in traffic accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2017–2018</i>	
Tabel 62. Liiklusõnnetustes hukkunute arv jooresastmete lõikes 2002 ja 2016–2018	87
<i>Number of persons killed in traffic accidents by the level of intoxication 2002 and 2016–2018</i>	
Tabel 63. Tuleõnnetustes hukkunute arv jooresastmete lõikes 2017–2018	88
<i>Number of persons killed in fire accidents by the level of intoxication 2017–2018</i>	
Tabel 64. Tuleõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2017–2018	89
<i>Number of persons killed in fire accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2017–2018</i>	
Tabel 65. Uppunute arv jooresastmete lõikes 2017–2018	89
<i>Number of drowned persons by the level of intoxication 2017–2018</i>	
Tabel 66. Uppunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal uppunutest 2017–2018	89
<i>Number of drowned persons by age and the proportion of victims under intoxication 2017–2018</i>	
Tabel 67. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv jooresastmete lõikes 2017–2018	90
<i>Number of persons killed due to falling by the level of intoxication 2017–2018</i>	
Tabel 68. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2017–2018	90
<i>Number of persons killed due to falling by age and the proportion of victims under intoxication 2017–2018</i>	
Tabel 69. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv jooresastmete lõikes 2017–2018	90
<i>Number of persons killed due to hypothermia by the level of intoxication 2017–2018</i>	
Tabel 70. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2017–2018	91
<i>Number of persons killed due to hypothermia by age and the proportion of victims under intoxication 2017–2018</i>	
Tabel 71. Enesetapu tagajärjel hukkunute arv jooresastmete lõikes 2017–2018	91
<i>Number of persons who committed suicide by the level of intoxication 2017–2018</i>	
Tabel 72. Enesetapu tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2017–2018	91
<i>Number of persons who committed suicide by age and the proportion of persons under intoxication 2017–2018</i>	
Tabel 73. Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunute arv 2017–2018	93
<i>Number of patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2017–2018</i>	
<i>eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv – number of patients treated by specialists</i>	
Tabel 74. Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunud 16–20-aastaste patsientide arv 2017–2018	94
<i>Number of 16–20 years old patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2017–2018</i>	
<i>eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv - number of patients treated by specialists</i>	
Tabel 75. Alkoholiga seotud haiguste tõttu erakorralise meditsiini osakondadesse pöördunute arv 2017–2018	95
<i>Number of patients who turned to emergency room department due to alcohol-related diseases 2017–2018</i>	
<i>isikute arv – number of patients</i>	

Tabel 76. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 2015–2018	96
<i>Treatment costs by alcohol-related diseases 2015–2018</i>	
tuhat € - thousand €	
Tabel 77. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 16–20-aastaste hulgas 2015–2018	97
<i>Treatment costs by alcohol-related diseases among 16–20 years old patients 2015–2018</i>	
tuhat € - thousand €	
Tabel 78. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes erakorralise meditsiini osakondades 2017–2018	98
<i>Treatment costs by alcohol-related diseases in emergency room department 2017–2018</i>	
tuhat € - thousand €	
Tabel 79. Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus 2018	99
<i>Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases 2018</i>	
tuhat € - thousand €	
Tabel 80. Ravikulude jaotus alkoholiga seotud haiguste lõikes 16–20-aastaste hulgas 2018	100
<i>Distribution of treatment costs by alcohol-related diseases among 16–20 years old patients 2018</i>	
tuhat € - thousand €	
Tabel 81. Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus erakorralise meditsiini osakondades 2018	101
<i>Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases in emergency room departments 2018</i>	
tuhat € - thousand €	
Tabel 82. Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad 2007–2018	102
<i>Deaths caused by alcohol-related diseases 2007–2018</i>	
surmade arv – number of deaths	
Tabel 83. Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad vanuse järgi 2018	103
<i>Deaths caused by alcohol-related diseases by age 2018</i>	
surmade arv – number of deaths	
Tabel 84. Alkoholiga seotud haiguste suremuskordajad 2007–2018	105
<i>Mortality rates of alcohol-related diseases 2007–2018</i>	
surmade arv 100 000 elaniku kohta – number of deaths per 100 000 inhabitants	

5. Elanike suhtumine riigi alkoholipoliitikasse

Inhabitants' attitudes towards alcohol policy

Tabel 85. Elanike hinnang alkoholist tulenevate probleemide tõsidusele Eestis 2013–2018 (küsitluste tulemused)	106
<i>The seriousness of problems in Estonia related to the consumption of alcoholic beverages estimated by the inhabitants 2013–2018 (survey results)</i>	
% vastanutest, kes arvasid, et probleem on tõsine või väga tõsine	
<i>% of respondents who considered the problem serious or very serious</i>	
Tabel 86. Hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika erinevate sotsiaal-demograafiliste gruppide lõikes 2018 (küsitluse tulemused)	108
<i>Assessments of what should be the Estonian national alcohol policy by different sociodemographic groups 2018 (survey results)</i>	
% vastanutest - % of respondents	
Tabel 87. Pingerida meetmetest, mida tuleks teha elanike alkoholitarbimise vähendamiseks Eestis 2018 (küsitluse tulemused)	109
<i>List of measures to reduce alcohol consumption of Estonian inhabitants 2018 (survey results)</i>	
% vastanutest, kelle hinnangul tuleks alkoholitarbimist vähendada	
<i>% of respondents who favored reduction of alcohol consumption</i>	

6. Põhjamaade ja Balti riikide alkoholistatistika

Alcohol statistics in Nordic countries and Baltic states

Tabel 88. Alkoholi tarbimine Põhjamaades	112
<i>Alcohol consumption in Nordic countries</i>	
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - <i>litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Tabel 89. Alkoholsete jookide aktsiisi- ja käibemaks Euroopa Liidu riikides (seisuga 01.01.2019)	115
<i>Alcohol excise duties and value added tax (VAT) in EU countries (as of 01.01.2019)</i>	
€ liitri 100% alkoholi kohta - <i>€ per litre of 100% alcohol</i>	
Tabel 90. Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv Põhjamaades (seisuga 01.01.2019)	117
<i>Number of registered retail shops selling strong alcohol in Nordic countries (as of 01.01.2019)</i>	
Tabel 91. Alkoholi müüvate toitlustusasutuste arv Põhjamaades, Eestis ja Leedus	118
<i>Number of on-premise sales points that sell alcohol in Nordic countries, Estonia and Lithuania</i>	
Tabel 92. Põhjamaade turistide poolt reisidelt kaasa toodud alkoholised joogid	119
<i>Alcoholic beverages imported by travellers of Nordic countries</i>	
100 % alkoholis - <i>in 100% alcohol</i>	
Tabel 93. Alkoholipoodide lahtiolekuajad Põhjamaades ja Balti riikides	119
<i>Opening hours of the alcohol shops in Nordic countries and Baltic states</i>	
Tabel 94. Alkoholsete jookide jaemüügi vanusepiirangud Põhjamaades ja Balti riikides	120
<i>Age limits on sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states</i>	

Joonised - Figures

Joonis 1.	Erinevate alkoholsete jookide osakaal tootmises 2007–2018, 100% alkohol	34
	<i>Share of different alcoholic beverages in production 2007–2018, in 100% alcohol</i>	
Joonis 2.	Alkoholsete jookide tootmine 2007–2018, 100% alkohol	34
	<i>Production of alcoholic beverages in 2007–2018, in 100% alcohol</i>	
Joonis 3.	Alkoholsete jookide jaekäive kehtivates hindades 2007–2018	38
	<i>Retail sales of alcoholic beverages in current prices 2007–2018</i>	
Joonis 4.	Legalse alkoholimüügi jagunemine Eesti elanike ja turistide vahel jookide lõikes 2018	39
	<i>Distribution of legal alcohol sales between Estonian inhabitants and tourists by categories of beverages 2018</i>	
	<i>% müüdüd alkoholist - % of alcohol sold</i>	
Joonis 5.	Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeks 1998–2018 (1997=1)	42
	<i>Consumer price index of alcoholic beverages 1998–2018 (1997=1)</i>	
Joonis 6.	Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeksi aastakasv 2007–2018	42
	<i>Annual growth of consumer price index of alcoholic beverages 2007–2018</i>	
	<i>kasv võrreldes eelmise aasta sama kuuga, % - growth compared to the same period of the previous year, %</i>	
Joonis 7.	Õlle või viina kogused, mida saaks tinglikult osta keskmise netokuupalga eest 2007–2018	43
	<i>Quantities of beer or vodka one can possibly buy for average net monthly wage 2007–2018</i>	
Joonis 8.	Õlle või viina keskmised jaehinnad Eesti ja Läti piirikauplustes juunis 2017–2019	44
	<i>Average retail prices of beer and vodka in Estonian and Latvian border shops in June 2017–2019</i>	
Joonis 9.	Laekunud alkoholiaktsiiside jaotus jookide lõikes 2010–2018	46
	<i>Share of received excise taxes from different alcoholic beverages 2010–2018</i>	
Joonis 10.	Alkoholiaktsiisi laekumise dünaamika Eestis võrreldes Läti ja Leeduga 2014–2018	47
	<i>The dynamics of alcohol excise tax collection in Estonia compared to Latvia and Lithuania 2014–2018</i>	
Joonis 11.	Alkoholiaktsiisi laekumine elaniku kohta Eestis, Lätis ja Leedus 2014–2018	47
	<i>Collection of alcohol excise tax per capita in Estonia, Latvia and Lithuania 2014–2018</i>	
Joonis 12.	Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv maakondades 1000 elaniku kohta	51
	<i>Number of registered retail sales outlets in counties per 1000 inhabitants</i>	
Joonis 13.	Registreeritud alkoholi müüvate toitlustusasutuste arv maakondades 1000 elaniku kohta	51
	<i>Number of registered caterings selling alcohol in counties per 1000 inhabitants</i>	
Joonis 14.	Registreeritud alkoholi müügikohtade arv maakondades 10 km² kohta	52
	<i>Number of registered alcohol sales points in counties per 10 km²</i>	
Joonis 15.	Alkoholi tarbimine 2007–2018	54
	<i>Consumption of alcohol 2007–2018</i>	
	<i>liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkohol - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Joonis 16.	Alkoholi tarbimine jookide lõikes (jooji kanguses) 2007–2018	56
	<i>Consumption of alcohol by beverage categories (by volume) 2007–2018</i>	
	<i>liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over</i>	
Joonis 17.	Alkoholi tarbimine jookide lõikes (absoluutalkoholis) 2007–2018	57
	<i>Consumption of alcohol by beverage categories (in absolute alcohol) 2007–2018</i>	
	<i>liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkohol - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	
Joonis 18.	Alkoholi summaarne tarbimine jookide lõikes 2007–2018	58
	<i>Total consumption of alcohol by beverage categories 2007–2018</i>	
	<i>liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkohol - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol</i>	

Joonis 19.	Elanike hinnang enda alkoholi ostmisele 2018 (küsitluse tulemused)	63
	<i>Inhabitants' assessments of their own alcohol purchases 2018 (survey results)</i>	
Joonis 20.	Alkoholsete jookide ostmine Lätist ostuviisi järgi 2017–2018 (küsitluste tulemused)	64
	<i>Purchase of alcoholic beverages from Latvia according to the purchase method 2017–2018 (survey results)</i>	
	<i>% vastanutest - % of respondents</i>	
Joonis 21.	Lätist alkoholi ostmine tarbijatüüpide lõikes 2018 (küsitluse tulemused)	64
	<i>Buying alcohol from Latvia by consumer type (2018 survey results)</i>	
	<i>% kõigist vastanutest ja spetsiaalselt Lätis alkoholi ostmas käinutest</i>	
	<i>% of all respondents and respondents who specially went to Latvia to buy alcohol</i>	
Joonis 22.	Lätist ostetud alkoholsete jookide keskmised kogused 2017–2018 (küsitluste tulemused)	65
	<i>Average purchase quantities of alcoholic beverages from Latvia 2017–2018 (survey results)</i>	
	<i>Liitrit antud joogi ostja kohta - Litres per buyer of given beverage</i>	
Joonis 23.	Lätist alkoholi ostmise sagedus 2017–2018 (küsitluste tulemused)	65
	<i>Frequency of buying alcohol from Latvia 2017–2018 (survey results)</i>	
	<i>% Lätist alkoholi ostnud vastanutest - % of respondents who bought alcohol from Latvia</i>	
Joonis 24.	Ühe Läti reisi keskmine alkoholiostu summa 2018 (küsitluse tulemused)	66
	<i>Average amount of money spent on alcohol purchases per one trip to Latvia 2018 (survey results)</i>	
	<i>% Lätist alkoholi ostnud vastanutest - % of respondents who bought alcohol from Latvia</i>	
Joonis 25.	Alkoholsete jookide tarbijate osakaal jookide lõikes 2018 (küsitluse tulemused)	69
	<i>Share of alcohol consumers by beverage categories consumed 2018 (survey results)</i>	
	<i>% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers</i>	
Joonis 26.	Meeste ja naiste hinnangud enda alkoholitarbimise kohta 2017–2018 (küsitluste tulemused)	70
	<i>Assessments of men and women about their own alcohol consumption 2017–2018</i>	
	<i>(survey results)</i>	
	<i>% vastanutest - % of respondents</i>	
Joonis 27.	Alkoholi liigtarbimise tõttu ravi saanute osakaal 2010–2018 (küsitluste tulemused)	76
	<i>Share of respondents who were treated for alcohol abuse 2010–2018 (survey results)</i>	
	<i>% vastanutest - % of respondents</i>	
Joonis 28.	11-, 13- ja 15-aastaste noorukite osakaal tarbitava alkoholise joogi järgi 2017/2018 õa	
	(küsitluse tulemused)	79
	<i>Breakdown of alcohol consumption by 11-, 13- and 15 years old adolescents by beverage categories</i>	
	<i>2017/2018 (survey results)</i>	
	<i>% iganädalaselt alkoholi tarbinutest - % of alcohol users who had consumed alcohol at least once a week</i>	
Joonis 29.	Joobes mootorsõidukijuhtide jaotus vanuse järgi 2014–2018	84
	<i>Distribution of drunken motor vehicle drivers by age 2014–2018</i>	
Joonis 30.	Inimkannatanuga liiklusõnnetuste arv ning joobes mootorsõidukijuhi osalusega liiklusõnnetuste osakaal 2007–2018	85
	<i>Number of traffic accidents with injured persons and share of traffic accidents involving drunken motor vehicle drivers 2007–2018</i>	
Joonis 31.	Liiklusõnnetustes hukkunud kainete ja joobes isikute arv 2002 ja 2016–2018	88
	<i>Number of sober and intoxicated persons killed in traffic accidents in 2002 and 2016–2018</i>	
Joonis 32.	Õnnetustes hukkunud kainete ja joobes isikute arv 2018	92
	<i>Number of sober and intoxicated persons killed in accidents in 2018</i>	
Joonis 33.	Õnnetustes hukkunute jaotus joobeastmete lõikes 2018	92
	<i>Distribution of persons killed in accidents by level of intoxication 2018</i>	
Joonis 34.	Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv aastas 2007–2018	104
	<i>Deaths caused by alcohol-related diseases 2007–2018</i>	

Joonis 35.	Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv 100 000 elaniku kohta aastas 2007–2018	104
	<i>Annual number of deaths caused by alcohol-related diseases per 100 000 inhabitants 2007–2018</i>	
Joonis 36.	Elanike hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika 2007–2018 (küsitluste tulemused)	107
	<i>Inhabitants' assessments to Estonian alcohol politics 2007–2018 (survey results)</i> % vastanutest - % of respondents	
Joonis 37.	Elanike hinnangud, mis kellaajani võiks toitlustusasutustes alkoholi müüa 2018 (küsitluse tulemused)	110
	<i>Inhabitants assessments' on times until which catering establishments could sell alcohol 2018 (survey results)</i> % vastanutest - % of respondents	
Joonis 38.	Elanike hinnangud alkoholireklaami lubatavuse kohta erinevates meediakanalites 2018 (küsitluse tulemused)	111
	<i>Inhabitants' assessments on alcohol advertising permissibility in various media 2018 (survey results)</i> % vastanutest - % of respondents	
Joonis 39.	Alkoholi tarbimine Põhjamaades ja Eestis 2018	112
	<i>Alcohol consumption in Nordic countries and Estonia 2018</i> liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 40.	Alkoholsete jookide registreeritud tarbimine Põhjamaades ja Balti riikides 2018	113
	<i>Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states 2018</i> liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged in 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 41.	Alkoholsete jookide registreeritud tarbimine jookide lõikes Põhjamaades ja Balti riikides 2018	113
	<i>Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states by beverage categories 2018</i> liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol	
Joonis 42.	Viina kogused, mida Eesti, Soome ja Läti elanikud saaksid tinglikult osta oma keskmise netokuupalga eest 2008–2018	114
	<i>Quantities of vodka Estonian, Finnish and Latvian inhabitants can possibly buy for average net monthly wage 2008–2018</i>	
Joonis 43.	Õlle kogused, mida Eesti, Soome ja Läti elanikud saaksid tinglikult osta oma keskmise netokuupalga eest 2008–2018	114
	<i>Quantities of beer Estonian, Finnish and Latvian inhabitants can possibly buy for average net monthly wage 2008–2018</i>	
Joonis 44.	Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2018	116
	<i>Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2018</i> liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta - litres per capita aged 15 years and over	
Joonis 45.	Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2018	116
	<i>Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2018</i> liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta 100% alkoholis litres per capita aged 15 years and over in 100% alcohol	
Joonis 46.	Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides	117
	<i>Number of registered retail shops selling strong alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states</i>	
Joonis 47.	Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv kokku 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides	118
	<i>Total number of registered retail shops selling alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states</i>	

Alkoholi turg, tarbimine ja kahjud Eestis

Tootmine ja väliskaubandus

Alkohoolsetest jookidest toodetakse Eestis kõige enam õlut, mida 2018. aastal valmistati 128 miljonit liitrit ja see moodustas kogu toodetud alkoholist 74%. Lahjasid alkohoolseid jooke toodeti 31 miljonit liitrit (18% kogu alkoholi toodangumahust), kangeid alkohoolseid jooke toodeti 11 miljonit liitrit (6%) ning piiritust 2 miljonit liitrit (1%)¹. Toodetud lahjadest alkohoolsetest jookidest moodustasid valdava osa kääritatud joogid (79%), kangetest alkohoolsetest jookidest oli suurim viinatoodangu osakaal (57%). Kogu õlletoodangust moodustas lahja õlu 91% ja kange õlu 9%. Võrreldes eelnenud aastaga, langesid toodangumahud kõikide joogiliikide osas. Kõige enam langes lahjade alkohoolsete jookide tootmine (-29%), kange alkoholi tootmine langes aastaga 15%, õlletootmine 6% ja piirituse tootmine 2%.

Alkohoolseid jooke eksporditi 2018. aastal 134,4 miljoni euro ja imporditi 170,3 miljoni euro eest. Ekspordikäibest andsid kõige suurema osa kanged alkohoolsed joogid, moodustades sellest 35% (47,3 miljonit eurot). Samas on kangete alkohoolsete jookide ekspordikäive vähenenud järjest viimased viis aastat, võrreldes 2017. aastaga langes see 4%. Ekspordikäibe mahult järgnes õlu (40,5 miljonit eurot), kuid erinevalt kangest alkoholist on õlle ekspordikäive olnud viimastel aastatel kasvutrendis, kasvades 2018. aastal koguni 37% (2017. aastal oli kasv 40%). Sarnaselt õllega on iga-aastast kasvu näidanud ka lahjade alkohoolsete jookide ekspordikäibed (2018. aastal +19%, kokku 20,6 miljonit eurot). Viinamarjaveini ja vermuti ekspordikäive jäi 2018. aastal võrreldes möödunud aastaga samaks (25,3 miljonit eurot) ning piirituse ekspordikäive kahanes 29% (0,77 miljoni euroni). Koguliselt eksporditi Eestist 2018. aastal õlut 77,7 miljonit liitrit, lahjasid alkohoolseid jooke 26,8 miljonit liitrit, kangeid alkohoolseid jooke 10,9 miljonit liitrit, viinamarjaveine ja vermuteid (reeksport) 6,1 miljonit liitrit ja piiritust 0,6 miljonit liitrit. Ekspordimahud kasvasid aastaga kõikide joogiliikide osas peale viinamarjaveini ja piirituse. Suurimateks ekspordipartneriteks on Läti, Leedu ja Soome. Läti ekspordimahtusid mõjutas oluliselt alkoholi piirikaubandus, mille tõttu üle poole (55%) välisturule müüdüd õllekogustest müüdi Läti ja selle mahud kasvasid aastaga 28%.

Alkohoolsete jookide impordikäive oli 2018. aastal 170,3 miljonit eurot ja see vähenes aastatagusega võrreldes 8%. Impordikäibe langus puudutas kõiki alkohoolseid jooke peale lahjade alkohoolsete jookide, mille käive suurenes 3%. Impordikäibest moodustasid kõige suurema osa viinamarjaveinid ja vermutid

¹ Aastaraamatus on lähtutud "Alkoholiseaduse" § 2 ning "Alkoholi-, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse" § 12 defineeritud mõistetest. Lühidalt:

Alkohoolne jook on õlu etanoolisisaldusega üle 0,5 mahuprotsendi ja muu joomiseks mõeldud vedelik etanoolisisaldusega üle 1,2 mahuprotsendi.

Õlu on linnastest või linnastest ja linnastamata materjalist, humalatest ja veest pärmi abil kääritamise teel valmistatud jook, mis võib olla pastöriseeritud.

Vein on viinamarjadest toodetud ainult kääritamise teel saadud üle 1,2 mahuprotsendilise kuni 15 (kaasa arvatud) mahuprotsendilise etanoolisisaldusega toode.

Kääritatud jook on õllest ja veinist erinev üle 1,2 mahuprotsendilise kuni 10 (kaasa arvatud) mahuprotsendilise etanoolisisaldusega toode.

Vahetoode on eespool nimetatud toode, mille etanoolisisaldus on üle 1,2 mahuprotsendi kuni 22 (kaasa arvatud) mahuprotsenti.

Kange alkohoolne jook on alkohoolne jook etanoolisisaldusega üle 22 mahuprotsendi.

Lahja alkohoolne jook on alkohoolne jook etanoolisisaldusega kuni 22 (kaasa arvatud) mahuprotsenti.

Piiritus e etüülalkohol on kangusega alates 96%.

(75,0 miljonit eurot ehk 44%), järgnesid kanged alkohoolsed joogid (58,6 miljonit eurot ehk 34%), õlu (18,1 miljonit eurot ehk 11%), lahjad alkohoolsed joogid (16,3 miljonit eurot ehk 10%) ja piiritus (2,3 miljonit eurot ehk 1%). Koguseliselt imporditi alkohoolseid jooke Eestisse 2018. aastal 85,3 miljonit liitrit, mis oli 11% vähem kui eelnenud aastal. Peale lahjade alkohoolsete jookide, mille impordimaht jäi samaks, vähenesid kõigi teiste joogigruppide sisseveo mahud.

Jaehinnad

2018. aasta alguses seni kiiresti kasvanud aktsiisimäär tõus pidurdus ja alkoholiaktsiisi suurendati varem plaanituga võrreldes vaid poole võrra. Selle tulemusena kasvas veebruaris kange alkoholi aktsiisimäär 5% ning õlle ja lahja alkoholi aktsiisimäär 9% (ainsana jäid varem kavandatud võrreldes muutmata veini ja üle 6% kangusega kääritatud jookide aktsiisimäärad, mis suurenesid 20%). Aktsiisitõusu tagajärjel kasvasid 2018. aastal kõikide alkohoolsete jookide jaehinnad. Kanged alkohoolsed joogid kallinesid vähem kui alkohoolsed joogid keskmiselt – nii suurenes näiteks viina keskmine hind 3%, kuid õlle keskmine hind 16%. Üllega samas suurusjärgus kasvasid ka siidri jaehinnad (+17%). Keskmiselt maksis viinaliiter 2018. aastal 9,11 eurot (sh madala hinnaklassi viin 7,71 eurot ja keskmise hinnaklassi viin 10,39 eurot) ning õlleliiter 1,57 eurot (sh lahja õlu 1,48 eurot ja kange õlu 1,67 eurot).

Võrreldes üldise tarbijahinnaindeksiga, mis oli 2018. aastal 3,4%, kasvas alkohoolsete jookide tarbijahinnaindeks kiiremini (2018. aastal keskmiselt 9,6%). Samas tegid alkohoolsete jookide hinnad aasta teises pooles läbi hinnalanguse, mis kajastus vastavalt ka alkohoolsete jookide tarbijahinnaindeksis – kui aasta esimeses pooles olid alkohoolsed joogid eelmise aasta sama perioodiga võrreldes keskmiselt 13,7% kallimad, siis teises pooles vaid 5,5%. Võrreldes keskmise netopalga kasvuga, mis 2018. aastal oli 11%, kasvasid õllehinnad kiiremini ja muutusid seeläbi suhteliselt kallimaks. Seevastu viina hinnakasv jäi üldisele palgakasvule oluliselt alla, mis tegi need suhteliselt odavamaks ja lihtsamini kättesaadavaks.

Alkoholiaktsiis ja selle osakaal riigieelarves

2018. aastal laekus riigieelarvesse aktsiisi 231,7 miljonit eurot, mida oli 4,5% enam kui aasta varem. Algselt oli alkoholiaktsiisi eelarvesse planeeritud enam (341 miljonit eurot), kuid jätkuvalt aktiivse Läti piirikaubanduse ja välituristide vähenenud ostuaktiivsuse tulemusel kahanenud alkoholimüügi, aga ka kavandatust väiksema aktsiisimäär tõusu tulemusel, laekus maksuraha planeeritust oluliselt vähem. Kõige enam laekus aktsiisi kangetelt alkohoolsetelt jookidelt (120,6 miljonit eurot), mis moodustas alkoholiaktsiisi kogulaekumisest 52%. Õlle pealt saadi 2018. aastal aktsiisi 66,6 miljonit eurot (29% laekumisest), veinidelt 26,3 miljonit eurot (11%), kääritatud jookidelt 16,8 miljonit eurot (7%) ja vahetoodetelt 1,6 miljonit eurot (1%). Aktsiisilaekumise struktuuris on viimastel aastatel kange alkoholi osakaal olnud langustrendis, kuid samal ajal on kiiresti suurenenud õlleaktsiisi osakaal. Aktsiisi laekus 2018. aastal õlle, veini ja vahetoodete pealt enam kui eelnenud aastal, samas jäi kange alkoholi ja kääritatud jookide pealt laekunud aktsiis samale tasemele. Kuivõrd maksude aluseks olevad deklareeritud kogused vähenesid kõikide jookide osas (va õllel), siis mõjutas aktsiisilaekumiste kasvu või paigalpüsimist aasta algul tõusnud aktsiisimäär. Alkoholiaktsiisi osatähtsus kogu maksulaekumistes oli 2,7% ja riigi kogu tuludest moodustas see 2,3% (2017. aastal 2,4%). Et pidurdada Läti piirikaubandust ja taastada müüki turistidele põhjapiiril, jäeti 2019. aasta algul ära alkoholiaktsiisi tõstmine ning 1. juulist vähendati aktsiisi kangel alkoholil, lahjal alkoholil ja õllel 25%. Viimane muudatus toob eeldatavalt kaasa müügimahtude kasvu, mis aktsiisilangetuse mõju maksulaekumises kompenseerib.

Alkoholi müük ja tarbimine

Alkoholsete jookide müüginahud on Eesti siseturul vähenenud juba mitmendat aastat järjest. Jookidest vähenes 2018. aastal kõige enam õlle müük, mida kokku müüdi 78,1 miljonit liitrit (–25%) ja lahjade alkoholsete jookide müük (23,1 miljonit liitrit; –23%). Viinamarjaveinide müük langes aastaga 17,2 miljoni liitrini (–12%) ja kangete alkoholsete jookide müük 12,6 miljoni liitrini (–6%). Koos müüginahude vähenemisega langes ka alkoholsete jookide müüginäide, moodustas 2018. aastal kokku 419 miljonit eurot (2017. aastal 432 miljonit eurot).

Vaatamata müüginahude märkimisväärsele vähenemisele ei ole muutused alkoholitarbimises olnud just suured. Eesti sisemüügi languse on kompenseerinud aktiivne alkoholiostmine Lätist, mille tulemusena üleelmisel 2017. aastal tarbimisnäitaja isegi pisut suurenes. 2018. aasta kokkuvõttes alkoholi kogutarbimine siiski vähenes, moodustades 10,1 liitrit ühe täiskasvanud elaniku kohta (2017. aastal oli see 10,3 liitrit). Jookide lõikes kasvas kangete alkoholsete jookide tarbimine ning viinamarjaveini ja vermuti tarbimine (vastavalt +1% ja +2%), teisi jooke tarbiti aastatagusega võrreldes vähem (õlut –6%, lahjasid alkoholseid jooke –10%).

Eelnevaid aastaid hinnates näeme, et alkoholitarbimine oli stabiilses languses alates 2013. aastast, vähenedes 12,1 liitrit 2012. aastal 10,2 liitrini 2016. aastal ühe täiskasvanud elaniku kohta. Karmistunud aktsiisipoliitika tulemusel tekkinud Läti piirikaubandus seejärel pidurdas senist kahanemistrendi, mille tulemusel jäi 2017. aastal alkoholitarbimine püsima 10,3 liitri tasemel täiskasvanud elaniku kohta.

Illegaalne alkohol

Illegaalset alkoholi ostis 2018. aastal 4% täiskasvanud alkoholitarbijatest (2017. aastal 5%). Illegaalse alkoholi ostjate osakaal on viimastel aastatel olnud suhteliselt stabiilne, moodustades alkoholitarbijatest keskmiselt 3–5%. Küsitluse järgi ostetakse illegaalset alkoholi pigem harva – 2018. aastal märkis vaid 1% alkoholitarbijatest, et on hankinud salaalkoholi teatud regulaarsusega (vahetevahel) ning selliseid vastajaid ei olnud, kes oleks illegaalset alkoholi ostnud pidevalt. Kuigi aktsiisitõusude tulemusena on legaalse alkoholi hinnad kiiresti kasvanud, ei ole see kaasa toonud illegaalse alkoholi tarbimise suurenemist. Paljuski on see tingitud Lätis müüdavast soodsast alkoholist, mida käiakse massiliselt piirikauplustest ostmas. Seega kujutab piirikaubandus teatud vastukaalu salaturule. Kuid ka alkoholi piirikaubandus, olgugi Euroopa riikide vahel, võib teatud juhtudel olla ebaseaduslik – näiteks siis, kui alkoholi tuuakse teistele raha eest. Konjunktuuriinstituudi uuringutes on salaalkoholina käsitletud siiski vaid kolmandatest riikidest pärit ja edasi müüdüd või isevalmistatud kanget alkoholi.

Sarnaselt eelnevate aastate küsitlustele on peamiseks salaalkoholi ostuajendiks selle madal hind, kuid selle kõrvale on kiiresti kerkinud ka ostmise põhjendamise müüja usaldusvärsusega. Odavam hinda pidas 2018. aastal ostupõhjuseks väga oluliseks 67%, müüja usaldusvärsust aga 65% illegaalse alkoholi ostjatest. Seevastu on langenud illegaalse alkoholi kvaliteedi olulisus ostmisel – vaid 48% illegaalse alkoholi ostjatest pidas 2018. aastal väga oluliseks ostuargumendiks seda, et salaalkoholi kvaliteet on samaväärne legaalse alkoholi kvaliteediga (2017. aastal arvas nii 71% illegaalse alkoholi ostjatest). Legaalse alkoholi eelistajad põhjendasid oma valikut endiselt kõige sagedamini põhimõttelise otsusega salaalkoholi mitte osta – 2018. aastal pidas antud seisukohta väga oluliseks 64% legaalse alkoholi tarbijatest. Legaalse alkoholi eelistamise põhjustest toodi sagedamini veel välja, et salaalkohol võib olla tervisele ohtlik (61%) või et selle kvaliteet on halb (54%). Pooled legaalse alkoholi eelistajatest (50%) põhjendasid oma seisukohta piisavalt hea majandusliku olukorraga, mis ei sunni otsima ega tarbima ebaseaduslikku alkoholi.

Illegaalse alkoholikaubanduse tõttu jääb igal aastal saamata miljonite eurode eest alkoholiaktsiisi ja käibemaksu, mis legaalse müügi korral oleks laekunud riigieelarvesse. Konjunktuuriinstituudi hinnangu kohaselt oli illegaalse alkoholituru maht 2018. aastal absoluutalkoholis 0,54 miljonit liitrit ja see moodustas kogu viina tarbimisest 18–22%. Hinnanguliselt jäi 2018. aastal salaalkoholi tõttu laekumata alkoholiaktsiisi ja käibemaksu kokku 14,9 miljonit eurot.

Alkohoolsete jookide ostmine välismaalt

Küsitluse järgi on 2018. aastal alkohoolsete jookide ostjate osakaal elanike hulgas suurenenud – kui 2017. aastal oli alkohoolseid jooke ostnud 79% täiskasvanud elanikest, siis 2018. aastal 83%. Viimaste aastate alkoholiaktsiisi kiire kasv on muutnud ka alkoholi jaehinnad Eestis kallimaks ja seetõttu on aina rohkem hakatud ostma alkoholi piiri tagant, eriti Lätist. Küsitlus näitas, et 2018. aastal oli kõigist vastanutest alkoholi nii Eestist kui välismaalt ostnud 49%, ainult Eestist 30% ja ainult välismaalt 4% (17% vastanutest aasta jooksul ei ostnud). Jookidest toodi kõige sagedamini välismaalt kaasa veine, vahuveine (29% vastanutest), õlut (27%) ja teisi kangeid alkohoolseid jooke (va viin) (26%). Kuigi Läti alkoholi piirikaubandus kasvas paaril eelneval aastal väga kiiresti ja aina enam inimesi käis seal alkoholi ostmas, siis 2018. aastal Lätist alkoholi ostnute osakaalu suurenemine peatus. Nii käis 2018. aastal Lätist alkoholi ostmas 35% täiskasvanud elanikest, ehk sama palju kui aasta varemgi. Seejuures vähenes just spetsiaalselt Lätist alkoholi ostmas käinud inimeste osakaal, keda 2018. aastal oli 14% (2017. aastal 18%), samas kui läbisõidul või reisil olles Lätist alkoholi ostnuid tuli juurde (2018. aastal oli neid 25%, aasta varem 21%). Kui Lätist alkoholi ostjaid oli sama palju kui aasta tagasi, siis sealt ostetud kogused suurenesid. Nii osteti ühe ostja kohta Lätist 2018. aastal õlut keskmiselt 126 liitrit (2017. aastal 93 liitrit), *long-drinke* 32 liitrit (25 liitrit), viina 20 liitrit (18 liitrit), siidrit 20 liitrit (14 liitrit), veine 17 liitrit (13 liitrit) ja teisi kangeid alkohoolseid jooke 6 liitrit (6 liitrit). Ka ostukäikude sagedus on kasvanud – kui 2017. aastal piirdus vaid ühe ostukorraga 32% Lätis alkoholi ostmas käinud inimestest, siis 2018. aastal oli see langenud 22%-le. Kõige sagedamini käidi Lätis alkoholi ostmas 2–3 korda aastas (35% Lätist alkoholi ostnutest) ja 4–5 korda aastas (28% Lätist alkoholi ostnutest). 41% inimestest kulutas ühe Läti reisi jooksul alkoholiostudeks kuni 50 eurot ja 32% üle 100 euro. Küsitlusest tuli välja, et spetsiaalselt Lätist alkoholi ostmas käinud inimestest 51% kulutas alkoholiostudele korraga rohkem kui 100 eurot.

Turistide ostud ja tarbimine

Eesti alkoholimüüki mõjutavad oluliselt välisturistide, eriti Soome turistide ostud. Paraku ei olnud turismi seisukohast 2018. aasta kõige edukam, sest Eestit külastanud välisturistide arv langes 1,2%, sealjuures Soome turistide arv –5,6%. Selle tulemusena vähenes ka välisturistide alkoholi kaasaostmine ja kohapealne tarbimine, mis absoluutalkoholi ümberarvestatuna langes kokku 20%. Alkohoolseid jooke ostsid välisturistid Eestist absoluutalkoholina hinnanguliselt 5,1 miljonit liitrit, millest kaasaostud moodustasid 4,0 miljonit liitrit ja kohapeal tarbitud kogused 1,1 miljonit liitrit. Ühe täiskasvanud Eesti elaniku kohta tarbisid välisturistid alkohoolseid jooke absoluutalkoholina 4,6 liitrit, mis arvestatakse Eesti elanike alkoholitarbimise saamiseks alkoholi siseturumüügist maha ja ei kajastu seega Eesti elanike tarbimisnumbris. Hinnanguliselt vähenesid välisturistide alkoholi kaasaostud absoluutalkoholis –22% ja kohapealne tarbimine –9%. Eriti suur langus tabas õlle kaasaostusid, mis vähenesid aastaga üle kahe korra. Alkohoolsetest jookidest ostsid turistid kõige enam kaasa lahjasid alkohoolseid jooke (11,8 miljonit liitrit), millele järgnes õlu (9,5 miljonit liitrit), kange alkohol (6,2 miljonit liitrit) ja viinamarjaveinid (4,5 miljonit liitrit). Ostukogused vähenesid kõikide jookide osas, eriti märkimisväärselt

langesid õlle kaasaostud, vähenedes aastaga üle kahe korra (2017. aastal ostsid turistid õlut kaasa 21,4 miljonit liitrit). Oluliselt vähem ostsid turistid kaasa ka lahjasid alkohoolseid jooke (-25%) ja viinamarjaveine (-21%). Välisturistide kaasa ostetud kange alkoholi kogused langesid mõnevõrra vähem (-7%).

Tarbimisharjumused

EKI viib igal aastal läbi uuringuid elanike alkoholitarbimise kohta. Alates 2015. aastast on alkoholi mittetarbivate inimeste osakaal olnud kahanevas trendis, kuid 2018. aastal kasvas alkoholi tarbijate osakaal täiskasvanud elanike hulgas 3%-punkti võrra 86%-le (2017. aastal oli tarbijaid 83%). Kuigi alkoholitarbijate osakaal pöördus kasvule, siis asja positiivne külg on see, et alkoholi palju tarbinud inimeste osakaal langes (5%-lt 2017. aastal 3%-le 2018. aastal) ja vähe tarbinud inimeste osakaal kasvas (52%-lt 57%-ni).

Populaarseimateks alkohoolseteks jookideks olid veinid ja vahuveinid, mida 2018. aastal oli tarbinud 92% täiskasvanud alkoholitarbijatest. Õlle tarbijaid oli 66% ja kange alkoholi tarbijaid 64%, sh viina tarbijaid 51%. Siidreid ja *long drinke* oli joonud vastavalt 49% ja 44% täiskasvanud alkoholitarbijatest. Võrreldes eelnenud aastaga on kasvanud veinide ja siidrite tarbijate osakaal, kuid vähenenud viina tarbijate osakaal. Kõige sagedamini joovad Eesti elanikud õlut, mida tarbis vähemalt korra nädalas 18% alkoholitarbijatest (iga päev 4% alkoholitarbijatest). Veini juuakse harvemini – kuni paar korda nädalas oli seda joonud 10% alkoholitarbijatest. Viina tarbis iganädalaselt 3% alkoholitarbijatest, siidrit 3% ning *long drinke* ja kokteile 2% alkoholitarbijatest.

Alkoholitarbijate sooline profiil näitab, et veini tarbivate naiste osakaal on suurem kui meestel (vastavalt 95% alkoholi tarbivatest naistest ja 88% meestest). Seevastu õlle ja kange alkoholi tarbimises domineerivad selgelt mehed – alkoholi tarbivatest meestest oli 2018. aastal tarbinud õlut 82% ja kangeid alkohoolseid jooke 76% (naistest vastavalt 51% ja 53%). Vanusegruppidest oli kange alkoholi tarbijaid kõige enam 65–74-aastaste alkoholitarbijate hulgas (71%), kuid viinatarbijaid oli omakorda enim 18–29-aastaste hulgas (62%). Õlut tarbisid sagedamini 30–49-aastased alkoholitarbijad (71%) ning veine ja lahjasid alkohoolseid jooke 18–29-aastased alkoholitarbijad (veine 97%, siidreid 81% ja *long drinke* 68%). Üldse tarbis 2018. aastal alkoholi 84% meestest ja 87% naistest (2017. aastal vastavalt 85% ja 81%), samas olid mehed suuremad tarbijad, sest nende hulgas oli mõõdukaid ja rohkeid alkoholitarbijaid enam kui naiste seas.

Alkoholsete jookide tarbimine on olnud probleemiks ka alaealiste hulgas. Kuigi viimastel aastatel on näha olnud olukorra paranemist, tarvitas viimase uuringu² kohaselt 15-aastastest õpilastest alkoholi 62%, neist korra nädalas 7% (2014/2015 õa uuringu järgi olid näitajad vastavalt (84% ja 9%). Jookidest tarbisid noored enam lahjasid alkohoolseid jooke – 11–15-aastastest tüdrukutest tarvitas neid vähemalt korra nädalas 47% ja poistest 53%. Kange alkoholi tarbijaid oli tüdrukute hulgas 36% ja poiste hulgas 46%. Vähemalt korra elus oli purjus olnud 40% 15-aastastest õpilastest (37% tüdrukutest ja 43% poistest).

Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale

Alkoholi liigtarvitamine toob kaasa negatiivsed tagajärjed nii tarbijale endale kui ka ühiskonnale. Ülemäärane alkoholitarbimine kahjustab tervist ja mõjutab inimese käitumist, mis toob tihti kaasa kuritegevuse või õnnetusjuhtumite suurenemise. Nende probleemide tulemusel kasvab koormus kogu ühiskonnale, sest alkoholi-

² Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring (HBSC) 2017/2018 õa. Tervise Arengu Instituut 2019

tarvitamisega seotud negatiivsed tagajärjed lisavad kulutusi tervishoiusüsteemile, korrakaitsele jt valdkondadele, samal ajal kui väheneb elanike töövõime liigest alkoholitarbimisest tulenevate haiguste ja õnnetuste ning enneaegsete surmade tõttu. Üheks ohtlikumaks ja levinumaks seaduserikkumiseks on alkoholijoores mootorsõiduki juhtimine. Ehkki viimase kümne aastaga on joores juhtimiste arv vähenenud ligi kolm korda, registreeris politsei 2018. aastal alkoholijoores sõidukijuhtimisi 5248 korral (2008. aastal oli vastavaid juhtumeid 5167). Ebakainete mootorsõidukijuhtide osalusel toimunud liiklusõnnetusi oli 2018. aastal 149, mis on 10 võrra vähem kui aasta eest (-6%). Vaatamata liiklusõnnetuste vähenemisele jäi hukkunute arv 2018. aastal endiseks (13 hukkunut nii 2017. kui 2018. aastal), vigastatuid oli joores juhtide osalusel toimunud liiklusõnnetustes siiski aastatagusega võrreldes vähem (2017. aastal 233 vigastatut, 2018. aastal 209 vigastatut). Joores juhtimisega seotud õnnetused moodustasid 2018. aastal 10% kõikidest liiklusõnnetustest (2017. aastal 12%) ning neis hukkus 19% kõigist liiklusõnnetustes hukkunutest (2017. aastal 27%) ja vigastada sai 11% kõigist liiklusõnnetustes vigastatutest (2017. aastal 12%).

Paljude tule- ja veeõnnetuste, kukkumiste ning alajahtumiste algpõhjuseks on olnud ohvrite joores olek. 2018. aastal hukkus tuleõnnetustes kokku 61 inimest, neist 32 isikul (52%) tuvastati joores. Aasta jooksul uppus 44 inimest, neist 20 (45%) olid ebakained. Kukkumise tagajärjel sai surma 74 inimest, neist olid joores 24 (32%) ning alajahtumise tõttu elu kaotanuid oli 54, neist alkoholi oli eelnevalt tarbinud 24 (44%).

Alkoholiga seotud registreeritud kuritegude arv langes 2018. aastal 99 juhtumini (2017. aastal oli 102 juhtumit). Languse taga on alkoholi käitlemise korra rikkumiste vähenemine (2017. aastal 24 juhtumit, 2018. aastal 16 juhtumit), samas aga alaealiste alkoholi tarvitamisele kallutamise juhtumid kasvasid (2017. aastal 77 juhtumit, 2018. aastal 82 juhtumit). Alkoholiseaduse rikkumisi tuvastati 2018. aastal kokku 2080 korral. Peamisteks rikkumisteks olid alkohoolsete jookide tarbimine alaealiste poolt, mida avastati 1634 korral.

Alkoholi liigtarbimisest põhjustatud haiguste tõttu pöördus 2018. aastal eri- või perearsti poole 8580 inimest, mida oli 1% enam kui 2017. aastal. Kõige rohkem esines haigetel alkoholipsühhoosi (3708 patsiendil) ja sellise diagnoosiga inimeste arv 2018. aastal taas suurenes (+3%). Teised alkoholi liigtarbimisega seotud haigused, millele pöörduti arsti poole tihedamini, olid alkoholi sõltuvushäired (1532 patsienti), alkoholi toksiline toime (1168 patsienti) ja maksa alkoholitõbi (991 patsienti). Kui alkoholipsühhoosiga arstile pöördumised 2018. aastal kasvasid ja alkoholi sõltuvushäiretega pöördumiste arv jäi samaks, siis maksa alkoholitõvega suundus arstile seniste aastatega võrreldes kõige vähem patsiente (võrreldes 2017. aastaga vähenes patsientide arv 5%). Alkoholiga seotud haiguste ravikulud (ilma tasuliste visiitideta) moodustasid 2018. aastal 4,6 miljonit eurot (2017. aastal 4,2 miljonit eurot). Ravikulud kasvasid seega aastaga ligi 10%, kuid kasvuprotsent jäi madalamaks võrreldes 2017. aastaga (siis kasvasid ravikulud 16%).

Kõige enam alkoholi liigtarvitamise tagajärjel saabuvest surmajuhtumitest on põhjustatud maksa alkoholitõvest, mille tagajärjel kaotas 2018. aastal elu 238 inimest. Kahjuks pöördus suurem osa maksa alkoholitõppe 2018. aastal taas tõusule ja nimetatud haigusesse surijate arv kasvas aastaga 19% (2017. aastal oli 200 surmajuhtumit, 2016. aastal 226 surmajuhtumit). Võrreldes naistega on meeste suurem osa maksa alkoholitõve tagajärjel kaks ja pool korda kõrgem – kui 2018. aastal suri sellesse haigusesse 67 naist, siis mehi suri 171. Samas kasvas eelmisel aastal naissoost isikute surmade arv maksa alkoholitõve tagajärjel oluliselt kiiremini kui meestel (vastavalt 29% ja 16%). Järgmine sagedasem alkoholi liigtarvitamisest tulenev surmapõhjus on alkoholimürgistus, mille tagajärjel kaotas 2018. aastal elu 114 inimest (2017. aastal 108 inimest). Alkoholimürgistusesse suri mehi ligi neli korda enam kui naisi (90 meest ja 24 naist), lisaks suurenes meeste surmajuhtumite arv alkoholimürgistuse tagajärjel 11%, samal ajal kui naistel see langes 11%. Enamlevinud surmapõhjustest peaaegu võrdselt esines surmasid alkohoolse kardiomiopaatia ja alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäirete tagajärjel – vastavalt 56 ja 52 juhtumit. Ka nende haiguste tagajärjel sureb mehi

kordades enam kui naisi. Kokkuvõttes suri 2018. aastal alkoholi liigtarvitamisest tulenenud haigustesse 383 meest ja 113 naist. Võrreldes 2017. aastaga kasvas surmajuhtumite arv nii meestel (+8%) kui naistel (+16%). Kokkuvõttes suurenes 2018. aastal alkoholi liigtarvitamisest tingitud haigustest põhjustatud surmajuhtude arv 10% (2018. aastal oli surmajuhtumeid 496 ja 2017. aastal 451).

Elanike suhtumine alkoholipoliitikasse

Elanikud tajuvad kõige tõsisema alkoholiga seotud probleemina ebakainena sõidukijuhtimist. Küsitluse järgi pidas seda tõsiseks või väga tõsiseks probleemiks 92% vastajatest. 84% elanikest hindas tõsiseks või väga tõsiseks probleemiks alkoholist põhjustatud kodust vägivalda ning 83% alkoholist tingitud terviseprobleeme. Arvestatava probleemina nähakse ka alkoholist põhjustatud isikuvastaseid kuritegusid (82%), pereprobleeme (82%) ja avaliku korra rikkumisi (81%). Vähem probleemsetena võrreldes eelmise aastaga nähakse salaalkoholi kaubandusega seotud küsimusi (2018. aastal arvas et salaalkoholi ost-müük on tõsine või väga tõsine probleem 42% vastanutest, 2017. aastal 46% vastanutest).

Viimastel aastatel on järjest vähenenud nende inimeste osakaal, kes pooldavad ranget riiklikku alkoholipoliitikat. Kui viis aastat tagasi eelistasid ranget alkoholipoliitikat pooled vastanutest, siis 2018. aastaks oli nende osakaal langenud 27%-ni (2017. oli see 30%). Samal ajal on kasvanud väheste piirangute või hoopis piirangutevaba alkoholipoliitika pooldajate osakaal. Nii suurenes riigi vähest sekkumist toetavate osatähtsus 35%-lt 2014. aastal 43%-ni 2018. aastal (2017. aastal oli see 39%). Võimalikult liberaalse riikliku alkoholipoliitika toetajaskond kasvas järsult 2016. aastal – kui enne jäi selle toetajaid vahemikku 4–6%, siis 2016. aastal tõusis liberaalse alkoholipoliitika pooldajate osakaal 11%-ni. Tõenäoliselt on seda ajendanud protestimeeleolu järsult kasvanud alkoholiaktsiiside vastu ja suur piirikaubandus. Ka järgmisel, 2017. aastal tõusis piiranguteta alkoholipoliitika pooldajate osakaal kiiresti (15%-ni), kuid 2018. aastal langes see taas 11%-ni. Liberaalset alkoholipoliitikat pooldasid enam suurema ja mõõdukama alkoholitarbimisega inimesed (vastavalt 19% ja 18%), mehed (15%) ja nooremad elanikud (18–29-aastastest 15%). Ranget alkoholipoliitikat pooldasid aga rohkem mitte-eestlased (33%), aga ka alkoholi mittetarbivad inimesed (52%). Alkoholitarbimise vähendamise meetmetest pidasid vastajad kõige tähtsamaks inimeste enda suhtumise muutumist alkoholisse ja kaine eluviisiga teistele eeskujuks olemist (seda pidas kindlasti oluliseks 81% vastajatest). Teistest meetmetest peeti olulisemaks luua noortele enam vaba aja veetmise võimalusi (79%) ja ühtlasi näidata noortele alkoholi tarbimisega seotud negatiivseid tagajärgi (77%). Ligi pool (49%) täiskasvanud elanikest sooviks toitlustusasutustes alkoholsete jookide müügi ajalisi piiranguid, sealhulgas kuni keskööni 26%. Alkoholireklaami suhtuksid elanikud tolereerivalt kas alkoholi müügikohtades või degusteerimistel, kus seda lubaks täielikult või teatud piirangutega 63% vastanutest. Kõige vähem sooviksid inimesed alkoholireklaame näha tänavatel – selle vastu oli 74% vastanutest.

Alkohol on Eestis kergesti kättesaadav ja ostukohtade laia levikut näitab kehtivate alkoholi müügilubade suur arv – 2019. aasta mai alguse seisuga oli alkoholi müügilube väljastatud kokku 8331 (2018. aastal 7806). Kõige tihedamalt paiknevad alkoholipoed suuremates linnades, näiteks tegutseb müügilubade järgi iga 10 km² kohta Pärnus 61 kauplust, Tallinnas 51 kauplust, Tartus 43 kauplust jne. Maakondades ei asu alkoholi müüvad kauplused nii tihedalt kui linnades – kõige hõredamalt on kauplusi kehtivate jaemüügilubade järgi Järva, Jõgeva, Rapla ja Põlvamaal, kus asub keskmiselt üks kauplus vastavalt 33 km², 28 km², 28 km² ja 26 km² kohta. Elanike arvuga võrreldes on alkoholi müügilubasid omavaid alkoholikauplusi kõige enam registreeritud Saaremaal (4,1 jaemüüjat 1000 elaniku kohta), Pärnumaal (3,7) ja Võrumaal (3,7), kõige vähem aga Tartumaal (1,7) ja Harjumaal (1,9). Alkoholi müüvaid toitlustusasutusi on 1000 elaniku kohta kõige enam Hiiumaal (7,7) ja kõige vähem Ida-Virumaal ja Põlvamaal (2,1).

Alcohol market, consumption and harms in Estonia

Production and foreign trade

Beer remains Estonia's most popular alcoholic drink. In 2018, 128 million liters of beer were produced in Estonia, which accounted for 74% of the total alcohol market share. The output of light alcoholic beverages by production amounted to 31 million liters (18% of the total Estonian alcohol production) in 2018, strong alcoholic beverages to 11 million liters (6%) and ethyl alcohol to 2 million liters (1%)³. Fermented beverages accounted for a 79% share of the light alcoholic beverages production and vodka accounted for a 57% share of the strong alcoholic beverages production. The share of light beers amounted to 91% and strong beers to 9% of the total beer production. Production volumes of all beverage categories decreased in 2018 compared to the previous year. The production volume of the light alcoholic beverages decreased the most by 29%. The production volume of the strong alcoholic beverages decreased by 15%. Beer and ethyl alcohol production was down 6% and 2% respectively in production volume.

Alcoholic beverages were exported in 2018 for 134,4 million euros and imported for 170,3 million euros. Strong alcoholic beverages provided the largest share of the total alcohol exports in value terms, making up 35% of it (47,3 million euros). At the same time, the export turnover of the strong alcoholic beverages has decreased continuously for the last 5 years. Compared to 2017 it decreased by 4%. The export of beer was up 37% to 40,5 million euros in 2018 (up 40% in 2017) and unlike the strong alcoholic beverages the export turnover of the beer has been on the rise in recent years. Similarly, the export sales of the light alcoholic beverages have also shown annual growth (up 19% in 2018, totally 20,6 million euros). Grape wines and vermouth exports were 25,3 million euros (remained unchanged in 2018 compared to the previous year), and spirits exports were 0,77 million euros (down 29%). In 2018, 77,7 million liters of beer were exported from Estonia, 26,8 million liters of the light alcoholic beverages, 10,9 million liters of the strong alcoholic beverages, 6,1 million of grape wines and vermouth (re-export) and 0,6 million liters of spirits. Export volumes increased over the year for all types of beverages except grape wines and spirits. The largest export partners are Latvia, Lithuania and Finland. Export volumes to Latvia were significantly influenced by border trade, so over half (55%) of Estonia's beer exports went in 2018 to Latvia. As a result, the export volumes of the beer to Latvia increased in 2018 by 28% compared to the previous year.

The import turnover of alcoholic beverages amounted to 170,3 million euros in 2018 (down 8% compared to the previous year). The decline in the import turnover affected all alcoholic beverages, with the exception of

³ The concepts of alcoholic beverages used in the Yearbook are based on those defined in § 2 of the Alcohol Act, and in §12 of the Alcohol, Tobacco, Fuel and Electricity Excise Tax Act. In short:

Alcoholic beverage is a beer with alc/vol over 0,5% and any other drinks intended for consumption with alc/vol over 1,2%.

Beer is a fermented alcoholic beverage brewed from malt or malt and other non-malted ingredients, hops, water and yeast, which could be pasteurised.

Wine is an alcoholic beverage produced only of grape juice by fermentation with alc/vol over 1,2% up to 15% (included).

Intermediate product is an alcoholic beverage that has not been mentioned above with alc/vol over 1,2% up to 22% (included).

Strong alcoholic beverage is an alcoholic beverage with alc/vol over 22%.

Light alcoholic beverage is an alcoholic beverage with alc/vol up to 22% (included).

Ethyl alcohol or ethanol is an alcoholic beverage with alc/vol 96% and over.

the light alcoholic beverages, whose turnover was up 3%. Grape wines and vermouth accounted for the largest share of the import turnover at 44% (totally 75,0 million euros), followed by strong alcoholic beverages at 34% (totally 58,6 million euros), beer at 11% (totally 18,1 million euros), light alcoholic beverages at 10% (totally 16,3 million euros) and spirits at 1% (totally 2,3 million euros). A total of 85,3 million liters of alcoholic beverages were imported into Estonia in 2018 – a drop of 11% compared to the previous year. Almost all drinks categories except the light alcoholic beverages (remained unchanged in 2018 compared to the previous year) declined in imports volumes.

Retail prices

The rapid rise in excise duty so far in early 2018 slowed down as the excise duty on alcohol was increased by only half as previously planned. Thus, the excise duty on strong alcoholic beverages increased by 5% in February and on beer and low-alcohol beverages excise duty increased by 9%. The excise duty for grape wines and light fermented beverages (over 6% ABV) increased by 20% as planned. As a result, of the increase in excise duties, retail prices of all alcoholic beverages increased in 2018. Retail prices of beer grew faster than strong alcoholic beverages prices. For example, the price of beer grew on average by 16% while the price of vodka by only 3%. Retail prices of cider rose at the same level as beer (growth 17%). The average price per liter of beer in 2018 was 1,57 euros (including light beer for 1,48 euros and strong beer for 1,67 euros), vodka 9,11 euros per liter (including low-grade vodka for 7,71 euros and mid-range vodka for 10,39 euros).

The consumer price index for alcoholic beverages also increased significantly faster in 2018 than the general price index of goods and services. While the general consumer price index increased by 3,4% in 2018, prices of alcoholic beverages rose by an average of 9,6%. At the same time, the prices of alcoholic beverages fell in the second half of the year which was also reflected in the consumer price index for alcohol. Whereas in the first half of the year alcoholic beverages were on average 13,7% more expensive than in the same period of the previous year, then in the second half only 5,5%. Compared to the average net wage growth of 11% in 2018, beer prices grew faster thus becoming relatively more expensive. By contrast, the rise in vodka prices was well below the overall wage growth, which made it relatively cheaper and more accessible to consumers.

Alcohol excise duty and its share in state budget

In 2018, the state budget received excise tax of 231,7 million euros, which was 4,5% more than a year earlier. Initial budget for alcohol excise duties was planned much higher at 341 million euros, but has decreased due to active Estonian-Latvian cross-border trade and reduced purchasing activity of foreign tourists. Also due to the smaller-than-planned increase in the excise duty rate, tax receipts were significantly lower than planned. The highest proportion (52%) of the alcohol excise revenues was received from strong alcoholic beverages, accounting for 120,6 million euros in excise duties. In 2018 excise duties on beer amounted to 66,6 million euros (29% of revenue), grape wines to 26,3 million euros (11% of revenue), light fermented beverages to 16,8 million euros (7% of revenue) and intermediate products to 1,6 million euros (1% of revenue). The share of strong alcohol in the structure of excise collection has been declining in recent years, but at the same time the share of excise duty on beer has increased rapidly. Excise duty on beer, grape wines and intermediate products increased in 2018 compared to the previous year, while excise duty on strong alcoholic beverages and light fermented beverages remained at the same level. As the taxable quantities declared

for all beverages (except beer) decreased, the increase or retention of excise duties was affected by the increase in excise duty at the beginning of the year. Alcohol excise duty accounted for 2,7% of the tax revenue and 2,3% of the total state revenue (2,4% in 2017). In order to curb the cross-border alcohol trade on the Estonian-Latvian border and resume sales to tourists at the northern border, at the beginning of 2019 the increase in alcohol excise duty was abolished and on July 1 the excise duty on strong alcohol, light alcohol and beer was reduced by 25%. The last change is expected to lead to an increase in sales volumes, which offsets the impact of the reduction in excise duty on tax receipts.

Alcohol sales and consumption

The sales volumes of alcoholic beverages in Estonia have been decreasing for several consecutive years. Among beverages, beer and light alcoholic beverages sales fell the most in 2018 with 78,1 million liters (–25%) and 23,1 million liters (–23%) respectively. Sales of grape wines fell to 17,2 million liters (–12%) and strong alcoholic beverages to 12,6 million liters (–6%). Along with the decline in sales volumes, the sales turnover of alcoholic beverages also decreased to 419 million euros in 2018 (432 million euros in 2017).

Despite a significant decline in sales volumes, changes in alcohol consumption have not been very significant. The decline in Estonia's domestic sales has been offset by active alcohol purchases from Latvia, which resulted in a slight increase in the consumption figure in 2017. However, overall consumption of alcohol decreased in 2018 to 10,1 liters per adult population, compared to 10,3 liters in 2017. The consumption of the strong alcoholic beverages and grape wine and vermouth increased by 1% and 2% respectively, while the consumption of beer and light alcoholic beverages decreased by 6% and 10% accordingly. Looking at previous years, we see a steady decline in alcohol consumption from 2013, from 12,1 liters in 2012 to 10,2 liters in 2016 per adult resident. The tightened excise policy made the Estonian-Latvian cross-border trade possible, which in turn then slowed down the decline in alcohol consumption. As a result, alcohol consumption remained in 2017 at the level of 10,3 liters per adult resident.

Illegal alcohol

In 2018, 4% of adult alcohol consumers bought illegal alcohol, compared to 5% in 2017.

In the past years, the proportion of buyers of this type of illegal alcohol has stayed between 3–5% of all alcohol users. According to the survey, consumers do not tend to buy alcohol too often as in 2018, only 1% of alcohol users said they had purchased alcohol on a regular basis (from time to time). There were no respondents who had regularly purchased illegal alcohol. Although the rise in excise duties on alcohol has rapidly increased the prices of alcoholic beverages, it has not led to an increase in illegal alcohol consumption. Much of this is due to the low-priced alcohol sold in Latvia, which is widely bought in border shops. Thus, border trade represents a kind of counterweight to the alcohol black market. On the other hand, cross-border trade in alcohol, albeit between European countries, may in some cases be illegal. Such is the case when alcohol is bought and brought to others for money. However, Institute of Economic Research studies only consider illegal alcohol as either alcohol originating in third countries and resold or homemade strong alcohol.

Typically, people are motivated to buy illegal alcohol considering its lower price, as was the case in 2018, when 67% reported it as a main factor. At the same time, the credibility of the seller was considered very important for almost 65% of illegal alcohol buyers thus becoming a major factor in recent years. In contrast,

the importance of illegal alcohol quality in purchasing has declined – only 48% of buyers of illegal alcohol in 2018 considered the quality of illegal alcohol to be equivalent to that of legal alcohol (compared to 71% in 2017).

Legal alcohol is still bought mostly because of fundamental attitudes (64% of consumers consider it very important to refrain from buying illegal alcohol in principle), but also because illegal alcohol can be dangerous to health (61%). 50% of consumers stated that the current economic situation favors the purchase of legal alcohol. Illegal trade in alcohol results in the loss of millions of euros in excise duty and VAT that would have been credited to the state budget if it had been legally sold. The Institute of Economic Research estimates that the volume of the illegal alcohol market in 2018 was 0,54 million liters of absolute alcohol, representing 18–22% of total (legal) vodka consumption. As a result, in 2018 due to the illegal alcohol trade, the state lost 14,9 million euros in tax revenues from the excise duties on alcohol and value added tax.

Buying alcoholic beverages from abroad

According to the survey, the share of alcoholic beverages buyers among the adult population has increased from 79% in 2017 to 83% in 2018. In recent years, Estonian alcohol policy has been characterized by the rapid increase in alcohol excise duties. As a result, the retail prices of alcoholic beverages in Estonia have become quite high, therefore, more and more purchases of alcohol are made across the border, especially in Latvia.

A survey conducted among residents at the end of 2018 showed that 30% of adult residents bought alcohol from Estonia, 49% of them had bought alcohol both from Estonia and abroad and 4% only from abroad (17% of respondents did not buy alcohol during the year).

Strong alcoholic beverages except vodka (26% of adult respondents), beers (27%), wines (29%), were bought from abroad by Estonian residents. Although Latvian cross-border alcohol trade grew very rapidly in the last 2 years and more and more people went to buy alcohol there, in 2018 the share of people who went to Latvia to buy alcohol somewhat decreased. In 2018, 35% of Estonia's adult population bought alcohol in Latvia, essentially as much as last year. The number of people who went specifically to Latvia to buy alcohol dropped to 14% (18% in 2017) but the number of people who bought alcohol in Latvia while traveling or in transit increased to 25% (21% in 2017). While the number of alcohol buyers in Latvia remained unchanged, the quantities purchased there increased. On average, 126 liters of beer (93 liters in 2017), 20 liters of cider (14 liters in 2017), 20 liters of vodka (18 liters in 2017), 32 liters of long-drink (25 liters in 2017), 17 liters of wine (3 liters in 2017) and 6 liters of other strong alcoholic drinks (6 liters in 2017) were bought in Latvia per one Estonian buyer in 2018. Frequency of shopping has also increased, the number of people who bought alcohol from Latvia only once has dropped in 2018 to 22% (32% in 2017). On the other hand, the number of people who bought alcohol from Latvia 2 to 3 times per year slightly rose in 2018 to 35% (34% in 2017) and the number of people who bought alcohol 4–5 times per year rose to 28%. 41% of purchasers spent up to 50 euros on alcohol purchases during one trip. At the same time 51% of people who went to buy alcohol in Latvia, spent more than 100 euros on one trip for alcohol purchases.

Purchases and consumption by tourists

Estonian alcohol sales are significantly influenced by purchases by foreign tourists, noteworthy by Finnish tourists. Unfortunately, 2018 was not the most successful year for the Estonia tourism industry, as the number of foreign tourists visiting Estonia dropped by 1,2%, while the number of Finnish tourists dropped by 5,6%. As a result, alcohol purchases and locally consumed alcohol by foreign tourists also declined, falling by 20% in pure alcohol numbers.

In 2018, foreign tourists bought 5,1 million liters of pure alcohol in Estonia, of which the quantities bought for home consumption amounted to 4,0 million liters and amounts consumed in Estonia amounted to 1,1 million liters. Foreign tourists consumed in Estonia locally 4,6 liters of pure alcohol per adult person which is supposed to be deducted from the Estonian domestic sales volume, so it is not reflected in the alcohol consumption figures of Estonian inhabitants. Compared to the previous year alcohol purchases by foreign tourists brought for home consumption from Estonia decreased by 22% and alcohol consumed by foreign individuals locally decreased by 9%. Beer purchases by foreign tourists brought for home consumption declined the most in 2018 – twice as much in 2017. Among alcoholic beverages, tourists bought light alcoholic beverages the most (11,8 million liters), followed by beer (9,5 million liters), strong alcoholic beverages (6,2 million liters) and grape wines (4,5 million liters). Purchase volumes declined for all beverages, especially for beer purchases, more than doubling in a year (in 2017, tourists bought 21,4 million liters of beer). Alcohol purchases of the light alcohol beverages bought by foreign individuals dropped by 25%, grape wines purchases dropped by 21% and strong alcoholic beverages purchases by foreign tourists were down 7%.

Consumer habits

Estonian Institute of Economic research conducts each year a survey of the population's alcohol consumption. Since 2015, the proportion of alcohol non-users has been on a downward trend, but in 2018 the proportion of alcohol users among the adult population increased by 3 percentage points to 86% (in 2017, 83%). While the proportion of alcohol users went upwards, the positive side is that the proportion of heavy drinkers fell (from 5% in 2017 to 3% in 2018) and the proportion of light drinkers increased (from 52% to 57%). The most popular consumer alcoholic beverage continued to be grape wines, which was consumed in 2018 by 92% of adult alcohol users. Beer and strong alcoholic beverages had been consumed by 66% and 64% of adult alcohol users, including 51% of vodka consumers. Ciders and long drinks had been consumed by 49% and 44% of adult alcohol users, respectively. Compared to the previous year, the share of consumers of wines and ciders has increased, but the share of vodka consumers has decreased. Estonian consumers drink beer most often, which is consumed at least once a week by 18% of alcohol users (4% of alcohol users drink beer every day). Wine is consumed less often – up to a couple of times a week by 10% of alcohol consumers. Vodka consumed by 3% of alcohol users, cider by 3% and long drinks and cocktails by 2% of alcohol users on weekly basis.

The gender profile of alcohol users shows that the proportion of women who consume wine is higher than that of men (95% of women and 88% of men drink wine).

On the other hand, there were significantly more men among consumers of strong alcohol and beer than women. Thus, strong alcoholic beverages and beer were consumed by 82% and 76% male, and 51% and 53% female users, respectively. Among age groups, strong alcohol drinkers were the most among those aged 65–74 (71%), while vodka consumers were the most among those aged 18–29 (62%). Beer was more frequently

consumed by alcohol consumers aged 30–49 (71%), grape wines and light alcoholic beverages by alcohol consumers aged 18–29 (wines 97%, ciders 81% and long drinks 68%).

In general, in 2018, 84% of men and 87% of women (in 2017 85% and 81%, respectively) reported as alcohol consumers. At the same time, men consumed more by volume, as they had more moderate and heavy alcohol users than women. Alcohol consumption has also been a problem among minors. Although there has been some improvement in recent years, according to the latest survey⁴, 62% of 15 years old school-goers consumed alcohol, 7% of them once a week (84% and 9% according to the 2014/2015 study). Young people consumed light alcoholic beverages the most – 47% of girls aged 11–15 and 53% of boys consumed them at least once a week. Strong alcohol users accounted for 36% of girls and 46% of boys. 40% of 15-year-old school-goers (37% of girls and 43% of boys) had been drunk at least once in their lives.

Negative consequences to the society related to alcohol consumption

Alcohol abuse can have negative consequences for the individual consumer and society as a whole. Excessive alcohol consumption damages health and affects human behavior, which often leads to an increase in crime or accident risk. As a result of these problems, the burden on society as a whole is increasing, because the negative consequences of alcohol consumption add to the costs of the health care system, law enforcement and other areas. At the same time the employees' ability to work is reduced due to diseases and accidents caused by excessive alcohol consumption and premature deaths. The most widespread alcohol-related violation of the law is driving a motor vehicle while intoxicated. Although the number of drunk-drivers registered by the police has decreased nearly threefold over the last decade, the police recorded 5248 drunk-driving incidents in 2018 (5167 in 2008). The number of accidents involving drivers under the influence was 149 in 2018, which is 10 cases less than a year ago (–6%). Despite the decrease in road accidents, the number of fatalities remained unchanged in 2018 (13 fatalities in both 2017 and 2018). However, there were fewer injuries in drunk-driving accidents compared to a year ago (233 injured in 2017 against 209 injured in 2018). Drunk-driving accidents accounted for 10% of all traffic accidents in 2018 (12% in 2017), with 19% of all fatalities (27% in 2017) and 11% of all injured (12% in 2017).

Also, victims of drownings, fire accidents, falls and hypothermia have been in many cases under the influence.

In 2018, a total of 61 people was killed in fire accidents, of whom 32 (52%) were intoxicated. There were slightly more drownings in 2018 and 44 persons lost their lives in water accidents, of whom 20 (45%) were intoxicated. 74 people lost their lives in 2018 as a result of a fall, of whom 24 (32%) were under the influence. 54 people died due to hypothermia, of whom 24 (44%) were intoxicated. Alcohol-related offenses fell to 99 in 2018 compared to 102 offences in 2017. The decline is due to a decrease in alcohol handling offenses (16 cases in 2018 compared to 24 cases in 2017). But inducing minors to alcohol consumption increased again to 82 cases in 2018 compared to 77 cases in 2017.

The number of violations of the *Alcohol Act* also decreased to 2080 cases in 2018.

A total of 8580 persons sought medical advice from specialist doctors and family doctors due to illnesses caused by excessive consumption of alcohol in 2018, which was 1% more than in 2017. Alcohol-related psychosis was diagnosed the most with 3708 patients, which was 3% more than in 2017. Other alcohol-related illnesses that have been referred to a doctor more frequently were alcohol dependence (1532 patients), the toxic

⁴ Health Behaviour in School-Aged Children, (HBSC) 2017/2018 National Institute for Health Development 2019

effects of alcohol (1168 patients) and alcoholic liver disease (991 patients). If the number of persons seeking medical advice from specialist and family doctors due to alcohol psychosis was slightly up, then the number of alcohol dependent cases remained unchanged and the number of alcoholic liver disease cases was down 5%. Treatment costs of alcohol-related diseases (excluding paid visits) rose in 2018 to 4,6 million euros compared to 4,2 million euros in 2017. Thus, medical expenses increased by nearly 10% during the year, but the growth percentage remained lower compared to 2017 when medical expenses increased by 16%. The most alcohol-related deaths are due to alcoholic liver disease, resulting in 238 deaths in 2018. Unfortunately, chronic liver disease mortality rose again in 2018, and the number of people dying from the disease increased by 19% (200 deaths in 2017, 226 deaths in 2016). Compared with women, male mortality due to alcohol-related liver disease (cirrhosis) is two and a half times higher – compared to 67 women in 2018, 171 men died. At the same time, last year the death rate of females due to cirrhosis increased significantly faster than that of males (29% and 16%, respectively). The next most common cause of death from alcohol abuse is alcohol poisoning, which resulted in 114 deaths in 2018 (108 deaths in 2017). Alcohol poisoning resulted in almost four times more deaths among men than women (90 men and 24 women), and the number of deaths from alcohol poisoning for men increased by 11%, while for women it decreased by 11%. Among the most common causes of death like due to alcoholic cardiomyopathy and alcohol-related mental and behavioral disorders, fatalities occurred almost equally with 56 and 52 cases, respectively. These diseases also result in many more deaths among men than women. In total, 383 men and 113 women died of alcohol-related illnesses in 2018. Compared to 2017, the number of deaths increased in both men (up 8%) and women (up 16%) categories. Overall, the number of deaths from alcohol-related illnesses increased by 10% in 2018 (451 cases in 2017 and 496 cases in 2018).

Inhabitants attitudes towards alcohol policy

In terms of alcohol abuse, Estonian citizens consider drunk-driving as the most serious offence. In 2018, 92% of respondents considered drunk-driving as a serious or very serious problem. Also 84% of residents rated alcohol-related domestic violence along with 83% rated alcohol-related health problems as a serious or very serious problem. Alcohol-related crimes against the person (82%), family problems (82%) and public order offenses (81%) are also seen as significant problems. Issues related to the trade in illegal alcohol are seen as less problematic compared to the previous year survey (in 2018, 42% of respondents believed that buying and selling of illegal alcohol is a serious or very serious problem, compared to 46% of respondents in 2017).

In recent years, there has been a steady decline in the number of people in favor of strict national alcohol policies. Five years ago, half of respondents preferred a strict alcohol policy, but by 2018, their share had fallen to 27% (30% in 2017). At the same time, there has been an increase in the number of proponents of few or no restrictions in alcohol policies. As a result, the share of those who supported low government intervention increased from 35% in 2014 to 43% in 2018, compared to 39% in 2017. The proportion of supporters of the most liberal national alcohol policy grew sharply reaching 11% in 2016 (4–6% share before), likely fueled by the protest against sharp increases in alcohol excise duties. The share of liberal alcohol policy proponents continued to rise rapidly in 2017 reaching 15%, but fell back to 11% in 2018.

Heavy drinkers (19%), moderate alcohol users (18%), men (15%) and young people aged 18–29 (15%) favored a more liberal alcohol policy. Non-Estonians (33%) and teetotal people (52%) were more in favor of alcohol policies with strict restrictions. A personal example towards alcohol consumption like living a sober life

considered to be important by 81% of respondents. Other measures were considered important: 79% of respondents would offer young people more possibilities for leisure time and 77% of respondents would show more negative consequences for young people's alcohol consumption.

Nearly half (49%) of the adult population would like to see a time limit for selling alcoholic beverages in catering establishments, including sales up to midnight (26%).

The majority of residents (74%) would not allow alcohol advertisements in public visible places. Alcohol advertisements would be tolerated (either completely or with restrictions) during tasting sessions and at alcohol sales outlets by 63% of respondents.

There are plenty of alcohol sales outlets in Estonia and alcohol is easy to get. There were 8331 alcohol sales permits issued by the beginning of May 2019, and this trend is accelerating (7806 permits issued as of April 2018). According to the Business Register, retail stores selling alcohol are located most densely in major cities: there are 61 retail stores with alcohol sales permits for every 10 km² in Pärnu, 51 in Tallinn and 43 in Tartu. Retail shops selling alcohol are located most sparsely in Jõgeva, Järva, Põlva and Rapla counties with an average of one store per 33 km², 28 km², 28 km² and 26 km² respectively.

The number of retail shops having alcohol sales permits per 1000 inhabitants was the highest in Saare county (4,1) followed by Pärnu county (3,7) and Võru county (3,7). The lowest in Tartu county (1,7) and Harju county (1,9). The number of caterings selling alcohol per 1000 inhabitants was the highest in Hiiu county (7,7) and the lowest in Ida-Viru and Põlva counties (2,1).

1. Alkoholi turg

Alcohol market

1.1. Tootmine

Production

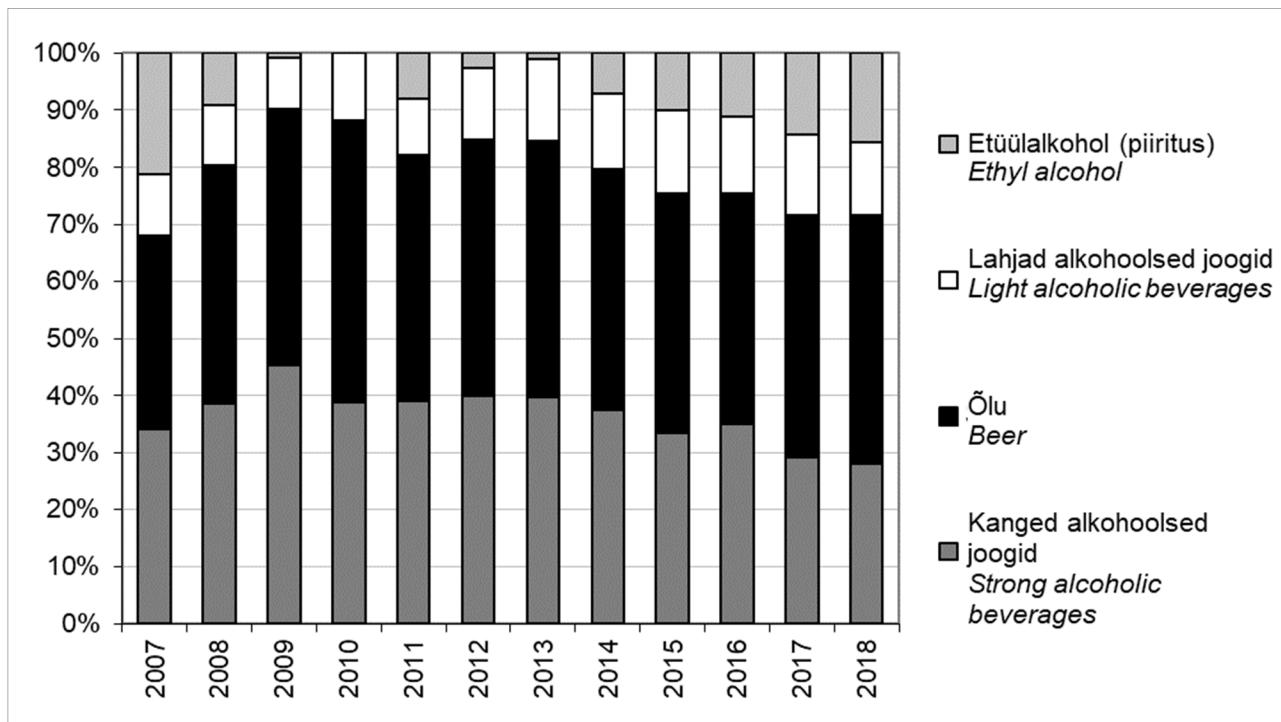
Tabel 1. **Alkohoolsete jookide tootmine 2007–2018**
Production of alcoholic beverages 2007–2018
 miljon liitrit - million litres

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kanged alkohoolsed joogid	20,9	17,3	18,2	14,2	17,2	18,1	18,0	19,6	15,4	16,8	13,0	11,1	Strong alcoholic beverages
viin	16,6	14,0	15,1	11,1	12,6	13,3	12,8	14,3	10,6	11,7	7,7	6,3	vodka
liköör	3,1	2,7	2,3	2,3	2,9	3,0	2,9	3,1	2,7	2,8	3,0	2,6	liqueur
muud	0,8	0,6	0,8	0,9	1,7	1,8	2,3	2,2	2,1	2,3	2,3	2,3	other
Õlu*	141,3	127,5	122,2	129,6	135,6	146,0	147,3	160,5	139,9	141,6	136,8	128,2	Beer*
lahja õlu	108,8	100,8	95,3	114,0	120,1	131,4	132,6	131,6	114,7	118,9	116,3	116,7	light beer
kange õlu	32,5	26,7	26,9	15,6	15,5	14,6	14,7	28,9	25,2	22,7	20,5	11,5	strong beer
Lahjad alkohoolsed joogid	40,2	28,9	20,7	24,3	24,2	31,9	38,0	39,5	38,1	35,8	38,9	31,2	Light alcoholic beverages
lahjad piirituse segujoogid	22,0	11,8	11,9	2,1	1,2	1,0	0,7	0,5	0,6	0,3	0,6	0,9	light mixed spirit-based beverages
lahjad kääritatud joogid	12,8	12,8	5,0	15,5	16,0	21,3	26,7	29,4	27,7	25,7	31,2	24,5	light fermented beverages
puuvilja- ja marjaveinid	5,4	4,3	3,8	6,7	7,0	9,6	10,6	9,6	9,8	9,8	7,0	5,8	fruit and berry wines
Etüülalkohol (piiritus)	4,9	1,6	0,1	0,0	1,3	0,5	0,2	1,4	1,7	2,0	2,4	2,3	Ethyl alcohol

* Lahja õlu ≤6%, kange õlu >6%
 Light beer ≤6%, strong beer >6%

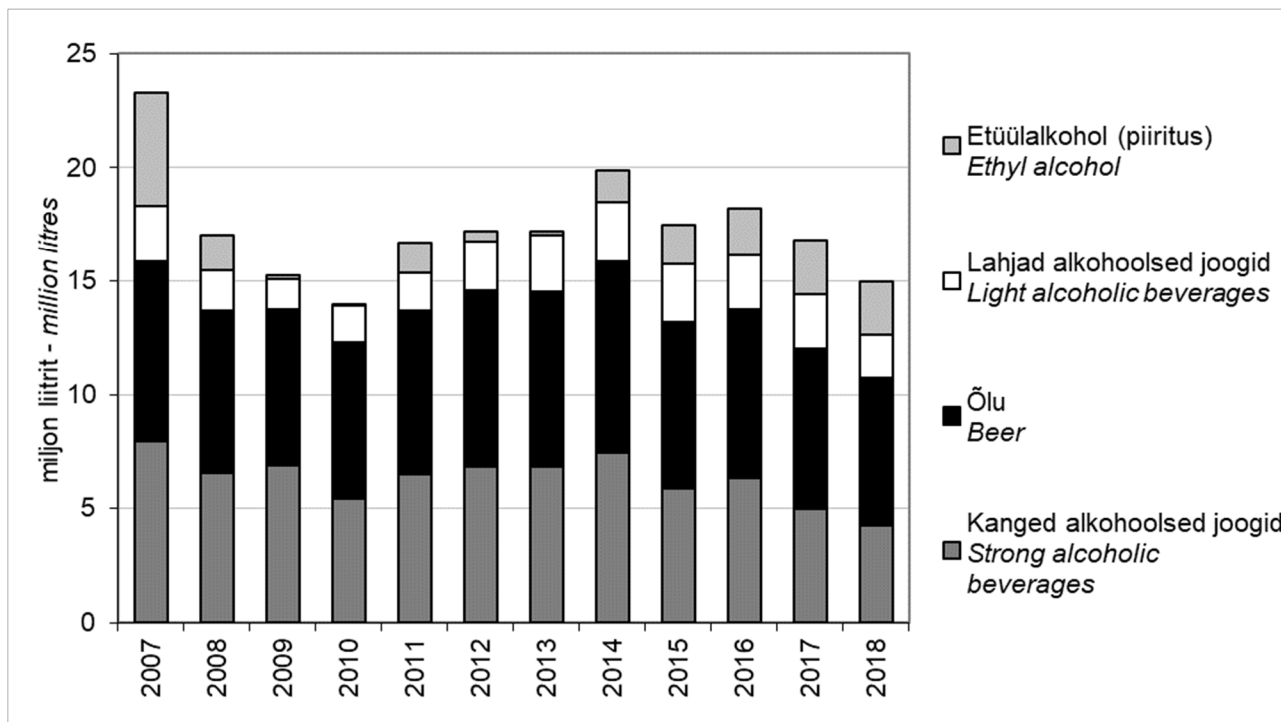
Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet
 Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

Joonis 1. **Erinevate alkoholsete jookide osakaal tootmises 2007–2018, 100% alkoholis**
Share of different alcoholic beverages in production 2007–2018, in 100% alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet
 Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

Joonis 2. **Alkoholsete jookide tootmine 2007–2018, 100% alkoholis**
Production of alcoholic beverages in 2007–2018, in 100% alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet
 Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

1.2. Väliskaubandus

Foreign trade

Tabel 2. **Alkoholsete jookide ekspordikäive 2007–2018**
Export turnover of alcoholic beverages 2007–2018
 miljon € - million €

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	130,47	116,89	60,44	80,78	108,94	145,50	156,10	141,00	98,31	95,11	49,41	47,33	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	9,59	10,01	13,28	20,63	23,63	31,53	29,35	29,85	17,79	21,05	29,63	40,45	Beer
Viinamarjavein	14,60	14,36	13,69	14,81	15,34	13,62	13,15	14,99	12,90	19,77	24,93	24,92	Wine
Vermut	0,12	0,12	0,19	0,22	0,28	0,19	0,25	0,19	0,21	0,39	0,28	0,34	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	10,55	9,08	8,28	9,05	14,81	13,69	14,86	14,82	13,71	13,90	17,31	20,56	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	1,50	0,80	0,00	0,01	0,67	0,34	0,07	0,26	0,93	1,04	1,09	0,77	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 3. **Alkoholsete jookide koguseline eksport 2007–2018**
Export volume of alcoholic beverages 2007–2018
 miljon liitrit - million litres

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	15,7	15,8	11,8	13,6	17,2	21,0	20,2	26,0	18,7	17,4	10,3	10,9	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	24,3	20,7	26,2	44,8	48,0	55,3	49,5	60,1	42,0	47,0	65,0	77,7	Beer
Viinamarjavein	4,5	3,5	4,0	4,7	5,2	4,3	3,8	3,9	3,1	5,0	6,4	6,0	Wine
Vermut	0,1	0,1	1,4	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	21,0	13,6	10,5	13,6	18,0	17,2	16,1	16,7	16,6	18,1	23,3	26,8	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	1,8	0,9	0,0	0,0	0,7	0,2	0,1	0,2	0,9	1,0	1,1	0,6	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 4. Alkohoolsete jookide impordikäive 2007–2018
Import turnover of alcoholic beverages 2007–2018
 miljon € - million €

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	148,61	142,30	68,30	97,79	130,02	171,80	172,40	171,60	120,99	113,99	66,04	58,55	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	9,66	10,37	11,87	16,92	20,64	24,97	23,48	20,38	20,55	21,20	22,75	18,13	Beer
Viinamarjavein	39,75	47,2	39,99	46,39	52,81	56,60	60,98	63,35	64,49	72,51	76,30	73,87	Wine
Vermut	1,36	1,36	0,96	1,22	1,19	1,22	1,50	1,47	1,04	1,30	1,29	1,16	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	18,62	20,39	18,41	20,23	30,90	24,35	24,91	21,46	18,01	17,35	15,93	16,34	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	2,69	2,77	2,81	2,16	1,96	2,65	2,80	3,51	3,35	3,59	2,34	2,28	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat
 Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 5. Alkohoolsete jookide koguseline import 2007–2018
Import volume of alcoholic beverages 2007–2018
 miljon liitrit - million litres

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	30,0	29,1	23,9	22,0	30,7	32,7	28,7	34,3	25,2	24,8	14,0	13,8	Strong alcoholic beverages <80%
Õlu	16,8	15,7	19,2	40,7	39,4	42,0	39,2	30,7	28,2	29,8	34,3	26,2	Beer
Viinamarjavein	15,9	17,4	16,7	19,5	21,8	22,2	23,6	23,1	23,0	25,2	24,5	22,7	Wine
Vermut	0,7	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	Vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	25,8	27,9	26,8	29,2	41,3	31,6	28,9	24,8	21,5	20,8	19,0	19,0	Light alcoholic beverages
Etüülalkohol (piiritus)	4,1	3,1	4,7	3,2	2,3	3,2	3,6	4,7	4,4	4,9	3,2	3,1	Ethyl alcohol

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat
 Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat

Tabel 6. **Alkoholsete jookide ekspordihinnad 2007–2018***Export prices of alcoholic beverages 2007–2018*

€/liiter - €/litre

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	8.31	7.40	5.12	5.95	6.33	6.93	7.74	5.42	5.26	5.46	4.81	4.36	<i>Strong alcoholic beverages <80%</i>
Õlu	0.39	0.48	0.51	0.46	0.49	0.57	0.59	0.50	0.42	0.45	0.46	0.52	<i>Beer</i>
Viinamarjavein	3.23	4.07	3.46	3.14	2.98	3.18	3.43	3.84	4,11	3.96	3.87	4.18	<i>Wine</i>
Vermut	1.71	2.00	1.35	1.21	1.56	2.41	2.70	2.28	3,47	4,41	3.26	3.23	<i>Vermouth</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	0.50	0.67	0.79	0.67	0.82	0.80	0.92	0.89	0.83	0.77	0.74	0.77	<i>Light alcoholic beverages</i>
Etüülalkohol (piiritus)	0.82	0.88	0.00	0.00	0.99	1.39	0.75	1.08	1.02	1.00	1.01	1.20	<i>Ethyl alcohol</i>

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat*Tabel 7. **Alkoholsete jookide impordihinnad 2007–2018***Import prices of alcoholic beverages 2007–2018*

€/liiter - €/litre

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kanged alkohoolsed joogid <80%	4.95	4.89	2.86	4.44	4.23	5.25	6.02	4.99	4.81	4.60	4.71	4.24	<i>Strong alcoholic beverages <80%</i>
Õlu	0.58	0.66	0.62	0.42	0.52	0.59	0.60	0.66	0.73	0.71	0.66	0.69	<i>Beer</i>
Viinamarjavein	2.50	2.71	2.39	2.38	2.43	2.55	2.58	2.74	2.81	2.87	3.11	3.26	<i>Wine</i>
Vermut	2.03	2.27	1.88	1.97	1.86	1.94	2.22	2.20	1.87	2.08	2.00	2.01	<i>Vermouth</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	0.72	0.73	0.69	0.69	0.75	0.77	0.86	0.87	0.84	0.83	0.84	0.86	<i>Light alcoholic beverages</i>
Etüülalkohol (piiritus)	0.66	0.89	0.60	0.69	0.85	0.84	0.77	0.75	0.77	0.74	0.74	0.74	<i>Ethyl alcohol</i>

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet; Eurostat

Sources: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia; Eurostat*

1.3. Müük siseturul

Sales in the domestic market

Tabel 8. Alkohoolsete jookide siseriiklik müük (sh kõik turistide ostud) 2007–2018

Sales of alcoholic beverages in the domestic market (including purchases by tourists) 2007–2018
miljon liitrit - million litres

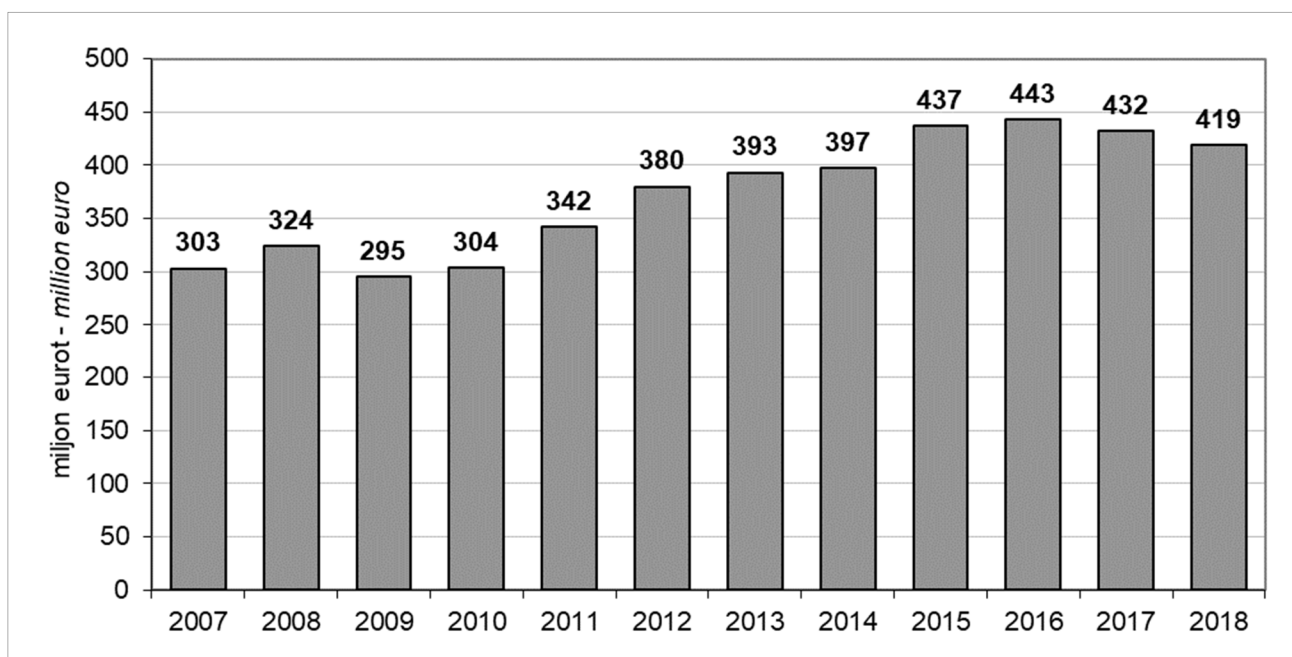
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kanged alkohoolsed joogid	23,9	21,9	18,5	16,8	19,4	19,9	20,8	19,7	18,8	17,3	13,4	12,6	Strong alcoholic beverages
viin	16,1	15,5	13,8	11,1	12,0	12,5	13,6	12,8	12,5	10,8	8,2	7,5	vodka
muud	7,8	6,4	4,7	5,7	7,4	7,4	7,1	6,9	6,3	6,6	5,2	5,1	other
Õlu	133,8	122,5	115,2	125,4	127,1	130,7	131,5	130,3	126,0	121,0	104,5	78,1	Beer
Viinamarjavein ja vermut	12,0	14,4	13,1	15,3	17,1	18,5	19,9	19,8	20,3	21,3	19,6	17,2	Wine and vermouth
Lahjad alkohoolsed joogid	41,4	40,1	33,0	33,7	40,5	41,9	43,8	42,8	37,7	34,8	30,1	23,1	Light alcoholic beverages
lahjad piirituse segujoogid	30,5	28,0	22,2	21,0	28,0	17,0	7,5	5,8	6,0	5,5	3,7	4,0	light mixed spirit-based beverages
lahjad kääritatud joogid	8,0	7,9	7,3	9,3	12,4	23,4	32,0	32,5	28,0	25,6	25,1	18,4	light fermented beverages
puuvilja- ja marjaveinid	2,9	4,2	3,5	3,4	0,1	1,5	4,3	4,4	3,7	3,7	1,3	0,7	fruit and berry wines

Allikad: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut; Statistikaamet

Sources: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

Joonis 3. Alkohoolsete jookide jaekäive kehtivates hindades 2007–2018

Retail sales of alcoholic beverages in current prices 2007–2018

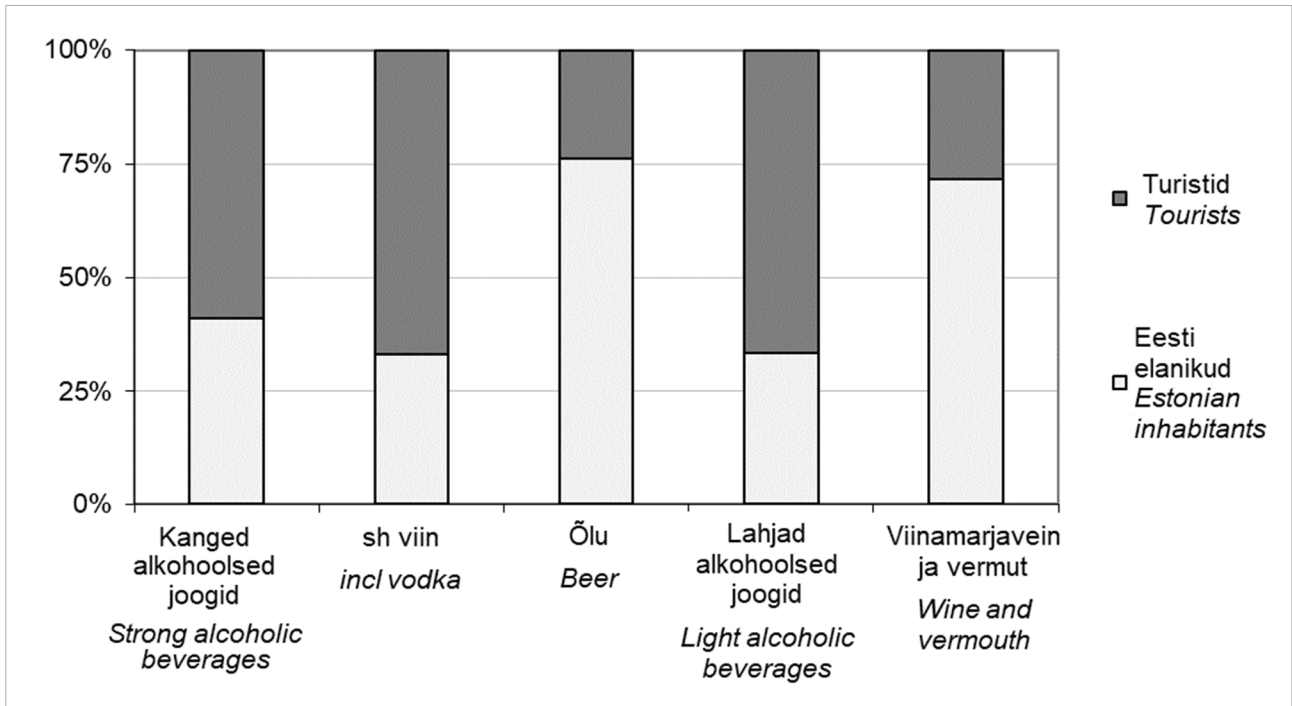

Allikas: Statistikaamet

Source: Statistics Estonia

Joonis 4. **Legaalse alkoholimüügi jagunemine Eesti elanike ja turistide vahel jookide lõikes 2018. a***
*Distribution of legal alcohol sales between Estonian inhabitants and tourists by categories of beverages 2018**

% müüdud alkoholist - % of alcohol sold

* Sisaldab ka müüki laevadel – *Includes sales on ferries*

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

1.4. Jaehinnad

Retail prices

Tabel 9. **Õlle keskmised jaehinnad kauplustes 2010–2018***
*Average retail prices of beer in shops 2010–2018**
 € / liiter - € / litre

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Eesti	1.70	1.82	1.94	1.94	1.98	2.16	2.30	2.70	3.14	<i>Estonia</i>
lahja õlu <6%	1.64	1.74	1.90	1.86	1.92	2.10	2.20	2.54	2.96	<i>light beer<6%</i>
kange õlu >6%	1.76	1.92	1.98	2.00	2.08	2.24	2.42	2.90	3.34	<i>strong beer>6%</i>
Tallinn	1.70	1.84	1.94	1.94	2.00	2.16	2.28	2.70	3.14	<i>Tallinn</i>
lahja õlu <6%	1.62	1.74	1.90	1.90	1.92	2.10	2.16	2.70	2.96	<i>light beer<6%</i>
kange õlu >6%	1.82	1.94	1.98	2.02	2.08	2.26	2.44	2.90	3.34	<i>strong beer>6%</i>

* Sisaldab panti
Includes deposit for beverage packaging

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 10. **Viina keskmised jaehinnad kauplustes 2010–2018**
Average retail prices of vodka 2010–2018
 € / liiter - € / litre

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Eesti	10.80	10.90	11.92	12.70	12.90	14.20	16.14	17.68	18.22	<i>Estonia</i>
madalam hinnaklass	9.26	9.10	9.98	10.82	11.02	11.70	13.44	14.76	15.42	<i>lower price category</i>
keskmise hinnaklass	12.66	12.94	13.78	14.58	15.14	16.66	18.78	20.38	20.78	<i>medium price category</i>
Tallinn	10.78	11.06	12.00	12.72	12.62	13.80	16.04	17.26	18.00	<i>Tallinn</i>
madalam hinnaklass	9.02	9.00	9.90	10.76	10.92	11.54	13.28	14.68	15.26	<i>lower price category</i>
keskmise hinnaklass	12.84	13.10	13.74	14.24	14.76	16.22	19.22	19.84	20.72	<i>medium price category</i>

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 11. Kodumaiste alkoholsete jookide keskmised jaehinnad 2010–2018

Average retail prices of alcohol produced in Estonia 2010–2018

€/pudel - €/bottle

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Viin 40% maitsestatamata, 0,5 l klaaspudel	5.40	5.45	5.96	6.35	6.45	7.10	8.07	8.84	9.11	Vodka 40% not flavoured, 0,5 l glass bottle
madalam hinnaklass	4.63	4.55	4.99	5.41	5.51	5.85	6.72	7.38	7.71	lower price category
keskmine hinnaklass	6.33	6.47	6.89	7.29	7.57	8.33	9.39	10.19	10.39	medium price category
Liköör, 0,5 l klaaspudel	5.84	5.96	6.27	6.59	6.75	7.81	8.42	8.97	9.23	Liqueur, 0,5 l glass bottle
marjaliköör 21%	4.34	4.33	4.47	4.68	4.91	5.37	5.78	6.17	6.32	berry liqueur 21%
kange liköör 40–45%	7.78	7.65	8.43	8.89	9.14	10.91	11.86	12.58	12.60	strong liqueur 40–45%
kreemliköör 16–17%	5.94	6.10	6.14	6.45	6.64	7.41	8.00	8.40	8.55	cream liqueur 16–17%
Džinn 38–40%, 0,5 l klaaspudel	5.94	6.71	7.08	7.41	7.92	8.71	9.57	10.53	10.63	Gin 38–40%, 0,5 l glass bottle
Õlu, 0,5 l klaaspudel	0.85	0.91	0.97	0.97	0.99	1.08	1.15	1.35	1.57	Beer, 0,5 l glass bottle
lahja õlu ≤6%	0.82	0.87	0.95	0.93	0.96	1.05	1.10	1.27	1.48	light beer ≤6%
kange õlu >6%	0.88	0.96	0.99	1.00	1.04	1.12	1.21	1.45	1.67	strong beer >6%
Siider, 1,5 l plastpudel	2.42	2.70	2.81	2.82	2.95	3.09	3.28	3.67	4.29	Cider, 0,5 l plastic bottle
Marjavein 11–14%, 0,5 l klaaspudel	2.87	2.86	3.04	3.35	3.67	3.78	3.85	3.95	4.06	Berry wine 11–14%, 0,5 l glass bottle

Allikas: Hinnainfo, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Price Information, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 12. Legaalse ja illegaalse alkoholi keskmised hinnad 2010–2018

Average prices of legal and illegal alcohol 2010–2018

€/liiter - €/litre

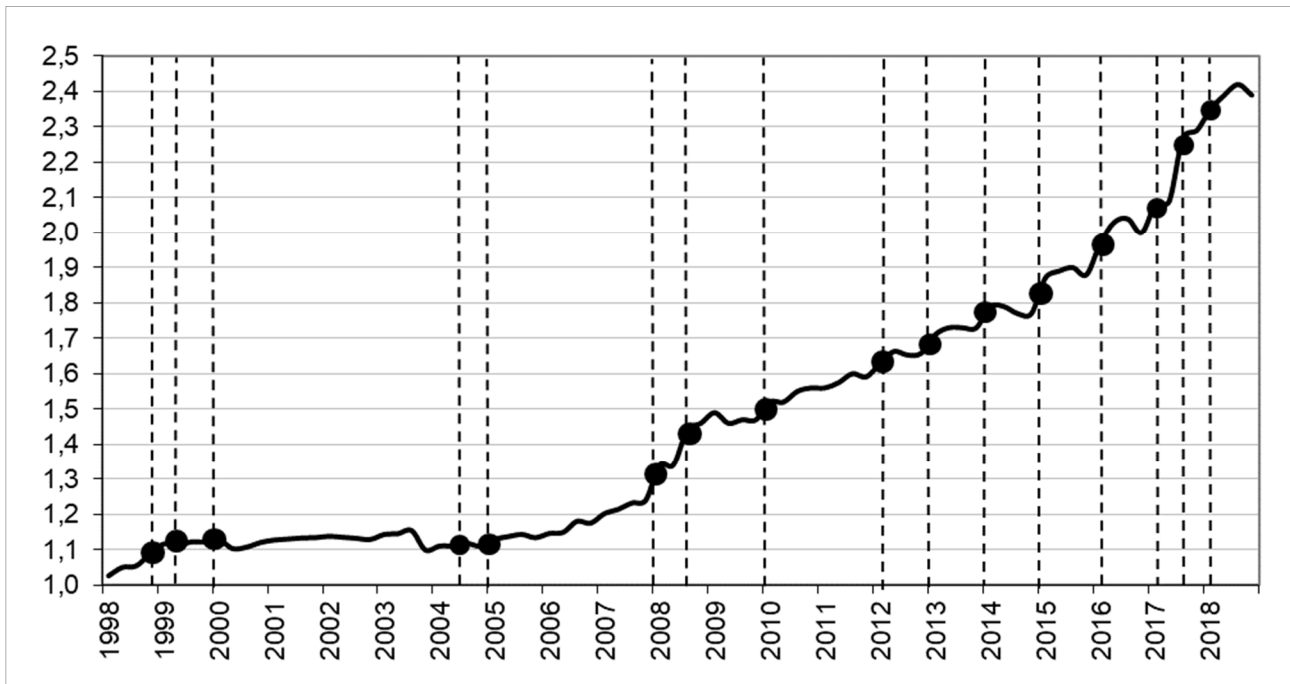
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Legaalne Eesti viin, keskmine hinnaklass	12.66	12.94	13.78	14.58	15.14	16.66	18.78	20.38	20.78	Legal Estonian vodka, medium price category
Legaalne Eesti viin, madalam hinnaklass	9.26	9.10	9.98	10.82	11.02	11.70	13.44	14.76	15.42	Legal Estonian vodka, lower price category
Salaviin	6.26	7.36	7.98	7.64	7.70	9.50	10.58	8.85	8.90	Illegal vodka
Salapiiritus	6.07	6.51	6.12	6.11	8.25	14.56	Illegal spirits
Puskar	3.83	4.86	4.96	11.34	10.48	13.16	Homebrew
Aktsiis (viin 40%)	5.69	5.69	5.96	6.26	6.57	7.56	8.69	9.56	10.03	Excise duty (vodka 40%)

... Andmed puuduvad - Data not available

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksimine Eestis (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Envelope Wages in Estonia (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research

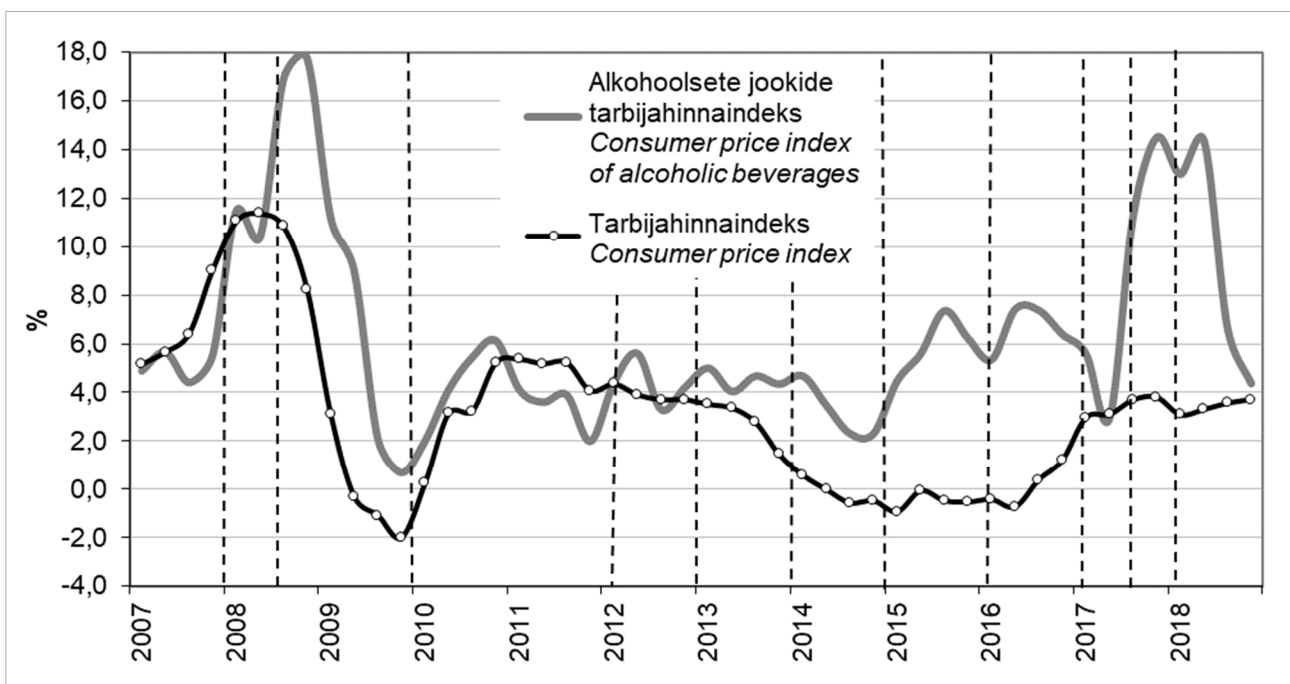
Joonis 5. **Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeks 1998–2018 (1997=1)**
Consumer price index of alcoholic beverages 1998–2018 (1997=1)

--- Jooned tähistavad aktsiisimuutusi, aktsiisimäärade kohta vaata tabelist 14
Lines refer to changes in excise duties, for the rates see table 14

Allikas: Statistikaamet
 Source: Statistics Estonia

Joonis 6. **Alkoholsete jookide tarbijahinnaindeksi aastakasv 2007–2018**
Annual growth of consumer price index of alcoholic beverages 2007–2018
 kasv võrreldes eelmise aasta sama kuuga - growth compared to the same period of the previous year

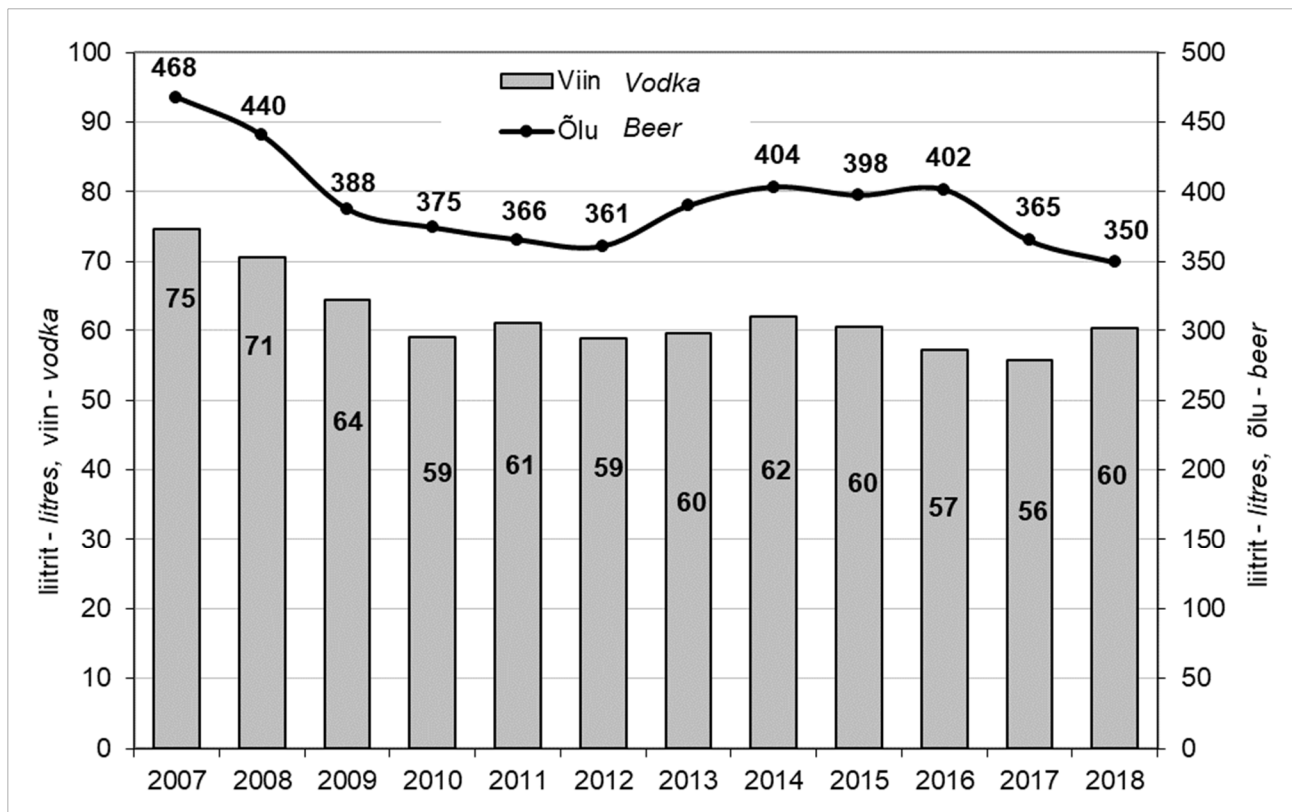

--- Jooned tähistavad aktsiisimuutusi, aktsiisimäärade kohta vaata tabelist 14
Lines refer to changes in excise duties, for the rates see table 14

Allikas: Statistikaamet
 Source: Statistics Estonia

Joonis 7. **Õlle või viina kogused, mida tinglikult saaks osta keskmise netokuupalga eest 2007–2018***Quantities of beer or vodka one can possibly buy for average net monthly wage 2007–2018*

keskmise netokuupalk jagatud 1 liitri viina või õlle jaehinnaga*

*average net monthly wage divided by retail price of 1 litre of beer or vodka**

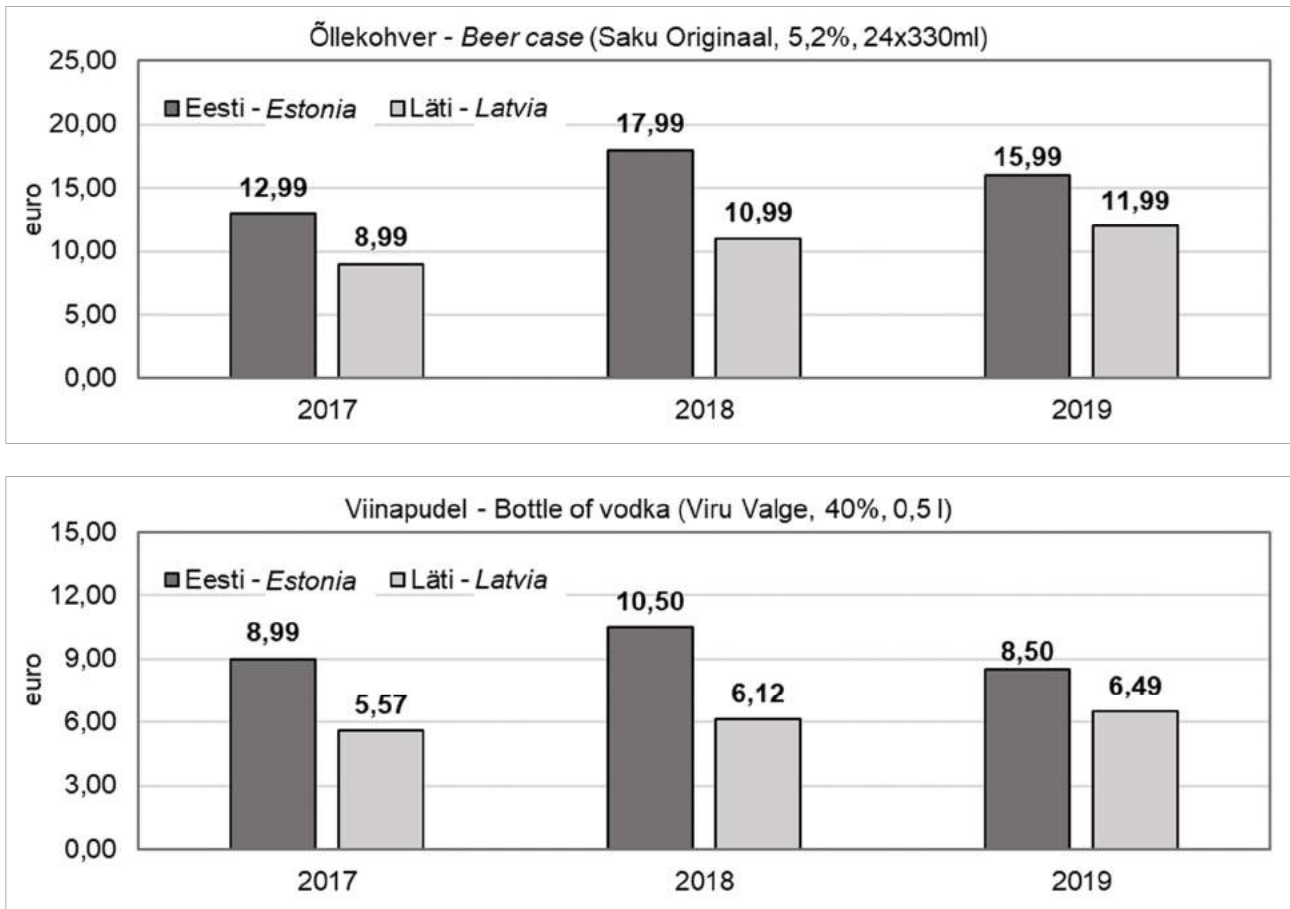
* Eesti aasta keskmine kodumaise viina ja õlle jaehind
Annual average price of domestic vodka and beer in Estonia

Allikad: Hinnainfo, Eesti Konjunkturiinstituut; Statistikaamet

Sources: Price Information, Estonian Institute of Economic Research; Statistics Estonia

Joonis 8. Õlle ja viina keskmised jaehinnad Eesti ja Läti piirikauplustes juunis 2017–2019

Average retail prices of beer and vodka in Estonian and Latvian border shops in June 2017–2019

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

2. Riiklik alkoholituru korraldus

National alcohol market organisation

Tabel 13. **Alkoholi aktsiisimäärad Eestis ja aktsiisi alammäärad Euroopa Liidus**
Alcohol excise duty rates in Estonia and minimum excise levels in EU

€

	Ühik Unit	Eesti aktsiisimäärad ja nende kehtimahakkamine Excise duty rates in Estonia and their entry into force							Aktsiisi alammäär EU-s Minimum excise duty in EU
		01.01.2014	01.01.2015	01.02.2016	01.02.2017	01.07.2017	01.02.2018		
Vein Wine	100 liitrit 100 litres	≤6%	36.71	42.22	48.55	53.41	77.44	91.30	0.00
		>6%	84.67	97.37	111.98	123.18	123.18	147.82	
Kääritatud joogid Fermented alcoholic beverages	100 liitrit 100 litres	≤6%	36.71	42.22	48.55	53.41	77.44	91.30	0.00
		>6%	84.67	97.37	111.98	123.18	123.18	147.82	
Õlu Beer	etanooli 1 mahuprotsendi kohta 100 liitris per 1% of ethyl alcohol by volume in 100 litres		6.28	7.22	8.30	9.13	15.52	18.26	1.87
			3.14*	3.61*	4.15*	4.57*	7.76*	9.13*	
Vahetoode Intermediate product	100 liitrit 100 litres		180.81	207.93	239.12	263.03	263.03	289.33	45.00
Muu alcohol Other alcohol	100 liitri 100% alkoholi kohta per 100 litres of 100% alcohol		1 643.00	1 889.00	2 172.00	2 389.00	2 389.00	2 628.00	550.00

* Õlle väiketootjatele kehtestatud 50-protsendiline aktsiisimäär - 50% excise duty rate for small beer producers

Allikas: Rahandusministeerium

Source: Ministry of Finance

Tabel 14. **Riigieelarvesse laekunud alkoholiaktsiis 2007–2018***
Alcohol excise revenue received by the state budget 2007–2018*
miljon € - million €

	Maksud kokku	Aktsiisid	Alkoholi- aktsiis	Alkoholiaktsiisi osakaal aktsiisilaekumises, %	Alkoholiaktsiisi osakaal kogu maksulaekumises, %	Alkoholiaktsiisi osakaal riigi tuludes, %	Alkoholiaktsiisi laekumine elaniku kohta, €
	Total tax revenue	Excise revenue	Alcohol excise revenue	Share of alcohol excise in excise revenue, %	Share of alcohol excise in total tax revenue, %	Share of alcohol excise in total state revenue, %	Alcohol excise revenue per capita, €
2007	4 328,03	523,76	147,89	28,2	3,4	2,8	110,13
2008	4 497,40	573,35	155,56	27,1	3,5	2,9	116,22
2009	4 076,28	627,48	160,42	25,6	3,9	2,9	120,10
2010	4 045,61	666,28	165,21	24,8	4,1	2,9	123,91
2011	4 342,12	716,97	178,58	24,9	4,1	3,0	134,31
2012	5 787,47	776,24	195,28	25,2	3,4	2,6	147,36
2013	6 140,42	792,77	209,00	26,4	3,4	2,7	158,31
2014	6 644,63	836,02	220,03	26,3	3,3	2,8	167,19
2015	7 127,77	872,96	222,05	25,4	3,1	2,8	169,08
2016	7 531,90	970,51	251,05	25,9	3,3	2,9	190,77
2017	8 068,72	1 005,26	221,82	22,1	2,7	2,4	168,56
2018	8 713,78	1 012,01	231,74	22,9	2,7	2,3	175,69

* Alates 2017. aastast muudeti riigieelarve arvestamine kassapõhisest tekkepõhiseks
From 2017 the state budget accounting changed from cash-based to accrual basis of accounting

Allikad: Rahandusministeerium; Statistikaamet

Sources: Ministry of Finance; Statistics Estonia

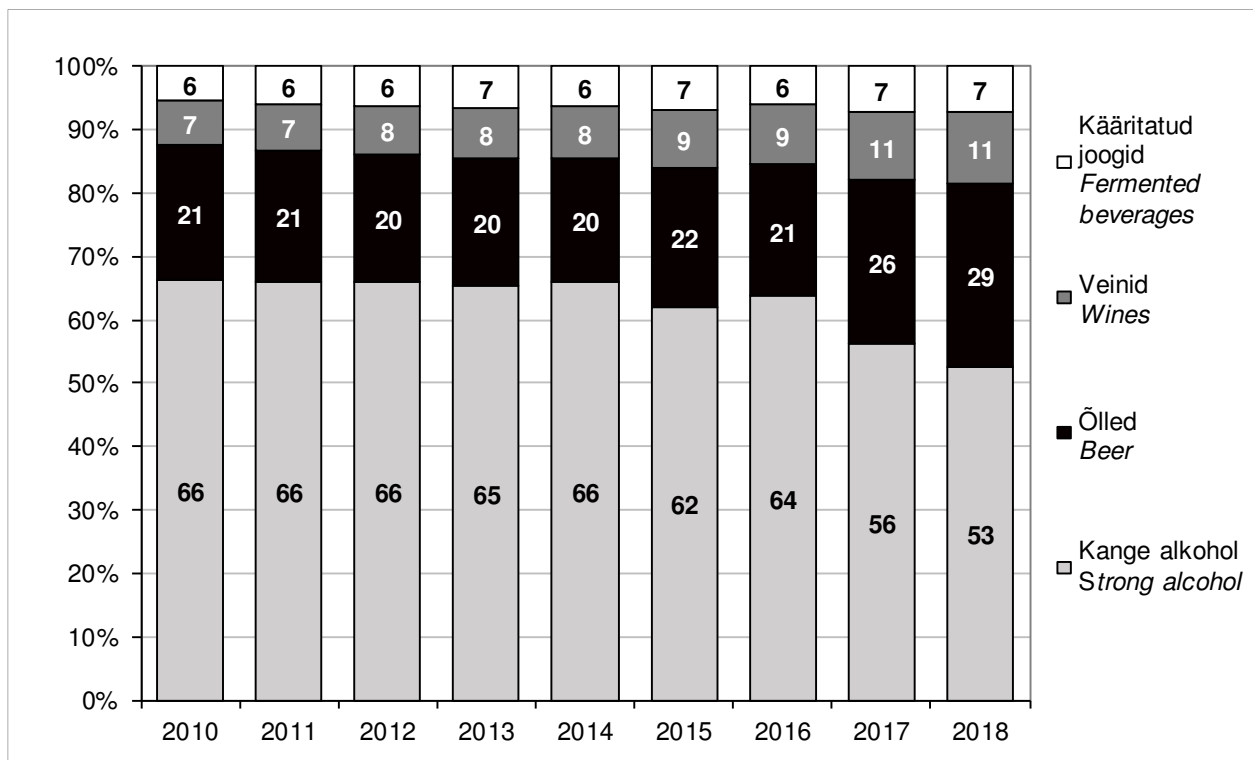
Tabel 15. **Erinevatelt alkohoolsetelt jookidelt laekunud alkoholiaktsiis 2010–2018**
Alcohol excise revenues recieved from various alcoholic beverages 2010–2018
 miljon € - million €

	Kange alkohol <i>Ethyl alcohol</i>	Õlu <i>Beer</i>	Vein <i>Wine</i>	Kääritatud joogid <i>Fermented beverages</i>	Vahetoode <i>Intermediate products</i>	Kokku <i>Total</i>
2010	108,65	35,24	11,24	9,16	0,92	165,21
2011	117,03	36,98	12,78	10,65	1,14	178,58
2012	128,29	38,97	14,67	12,23	1,12	195,28
2013	135,74	42,03	16,08	13,95	1,20	209,00
2014	144,10	43,06	17,33	14,20	1,34	220,03
2015	137,03	48,38	19,98	15,25	1,41	222,05
2016	158,98	51,66	23,55	15,34	1,50	251,05
2017*	120,58	58,32	24,36	16,96	1,44	221,66
2018	120,56	66,58	26,31	16,81	1,55	231,81

* Kuni 2016. aastani kassapõhine arvestus, alates 2017. aastast tekkepõhine arvestus. Summad on arvestuslikud
Until 2016 the state budget methology used cash based accounting, from 2017 accrual basis of accounting. Amounts are estimated

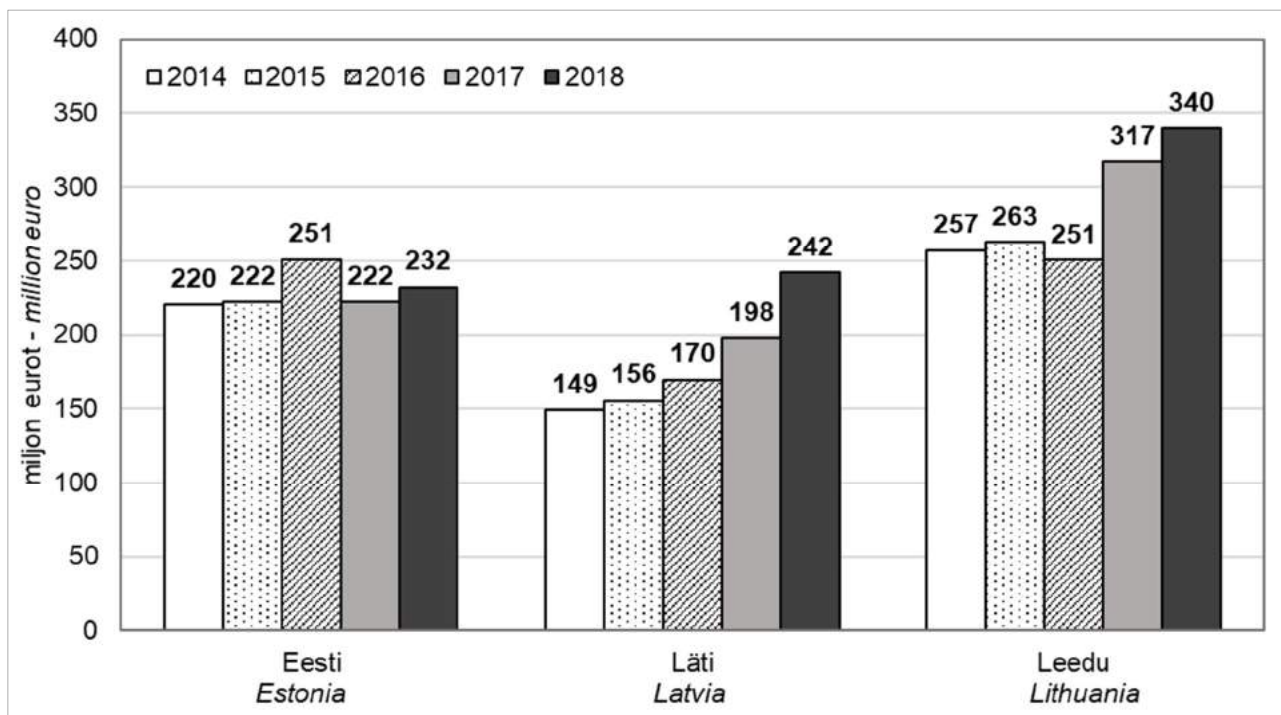
Allikad: Rahandusministeerium
 Sources: Ministry of Finance

Joonis 9. **Laekunud alkoholiaktsiiside jaotus jookide lõikes 2010–2018**
Distribution of received excise taxes from different alcoholic beverages 2010–2018

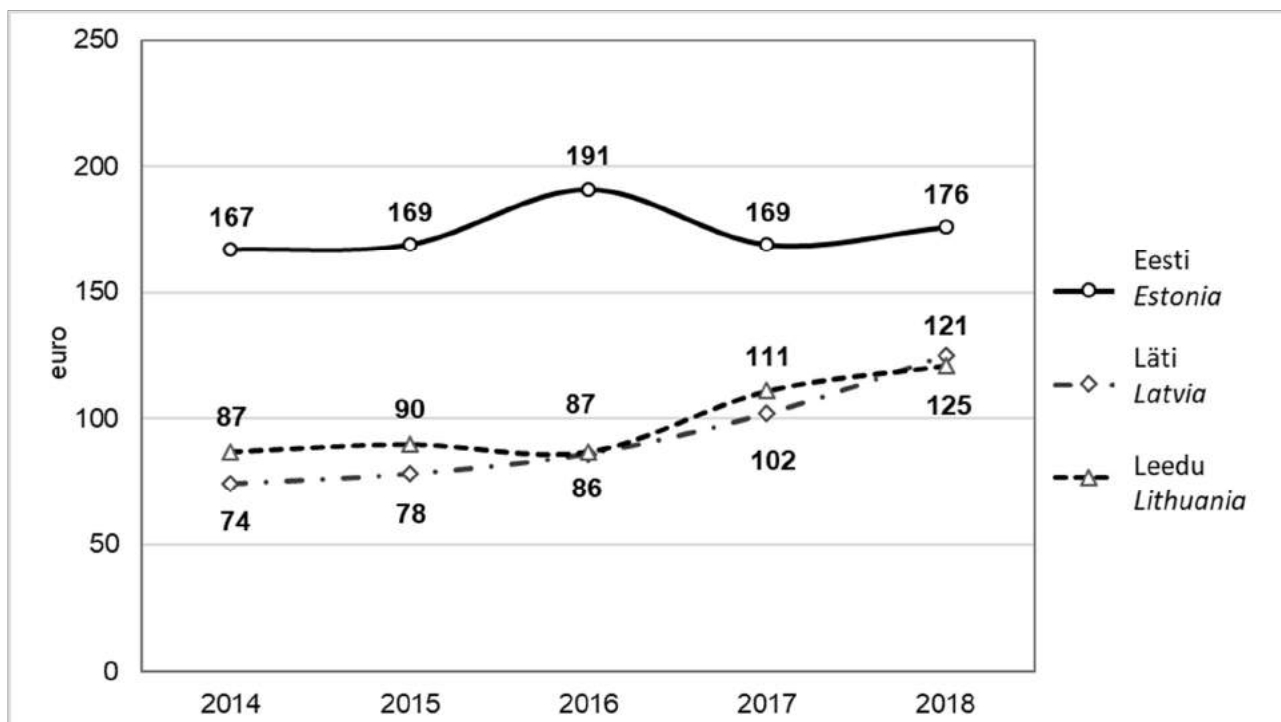
Allikad: Rahandusministeerium
 Sources: Ministry of Finance

Joonis 10. **Alkoholiaktsiisi laekumise dünaamika Eestis võrreldes Läti ja Leeduga 2014–2018**
The dynamics of alcohol excise tax collection in Estonia compared to Latvia and Lithuania 2014–2018

Allikas: Rahandusministeerium, Läti Riigieelarve Talitus, Leedu Statistikaamet
 Source: Ministry of Finance, State Revenue Service of Latvia, Statistics Lithuania

Joonis 11. **Alkoholiaktsiisi laekumine elaniku kohta Eestis, Lätis ja Leedu 2014–2018**
Collection of alcohol excise tax per capita in Estonia, Latvia and Lithuania 2014–2018

Allikas: Rahandusministeerium, Läti Riigieelarve Talitus, Leedu Statistikaamet, Eesti Konjunktuuriinstituudi arvutused
 Source: Ministry of Finance, State Revenue Service of Latvia, Statistics Lithuania, calculations of Estonian Institute of Economic Research

Tabel 16. **Registreeritud alkoholi müügikohtade arv kohalikes omavalitsustes***
*Number of registered alcohol sales points by local municipalities**

	Müügikohti kokku		Jae		Hulgi		Toitlustusasutused		
	Total number of sales outlets		Retail		Wholesale		Restaurants, pubs, cafés etc.		
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
Harju maakond	3554	3840	1083	1147	563	602	1908	2091	Harju county
Tallinn	2739	2958	768	809	374	401	1597	1748	Tallinn
Hiiu maakond	101	114	28	31	9	11	64	72	Hiiu county
Ida-Viru maakond	621	626	301	305	38	41	282	280	Ida-Viru county
Narva	244	253	120	126	19	20	105	107	Narva
Kohtla-Järve	108	106	63	64	7	7	38	35	Kohtla-Järve
Jõgeva maakond	162	171	90	92	8	8	64	71	Jõgeva county
Järva maakond	157	159	83	82	8	9	66	68	Järva county
Lääne maakond	166	185	56	60	4	7	106	118	Lääne county
Lääne-Viru maakond	331	366	155	163	26	27	150	176	Lääne-Viru county
Põlva maakond	123	133	63	70	8	10	52	53	Põlva county
Pämu maakond	723	759	309	317	31	32	383	410	Pämu county
Pämu	515	538	197	203	27	28	291	307	Pämu
Rapla maakond	178	192	98	100	9	10	71	82	Rapla county
Saare maakond	305	326	129	137	18	19	158	170	Saare county
Tartu maakond	699	731	263	267	56	61	380	403	Tartu county
Tartu	502	525	166	165	42	45	294	315	Tartu
Valga maakond	196	211	98	101	7	8	91	102	Valga county
Viljandi maakond	252	270	126	132	17	19	109	119	Viljandi county
Viljandi	125	139	50	55	8	9	67	75	Viljand
Võru maakond	238	248	129	133	14	16	95	99	Võru county
Kokku	7 806	8331	3 011	3 137	816	880	3 979	4 314	Total

* Alkoholi müügiga seotud registreeringud seisuga 27.04.2018 ja 2.05.2019.
Registrations related to alcohol sales as of 27.04.2018 and 2.05.2019

Allikas: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
 Source: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications

Tabel 17. **Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 1000 elaniku kohta***
*Number of registered alcohol sales points per 1000 inhabitants**

	Rahvaarv <i>Population</i>	Jaemüügikohad <i>Retail sales outlets</i>	Toitlustusasutused <i>Restaurants, pubs, cafés etc</i>	Kokku** <i>Total**</i>	
Harju maakond	598 059	1,9	3,5	6,4	<i>Harju county</i>
Tallinn	434 562	1,9	4,0	6,8	<i>Tallinn</i>
Hiiu maakond	9 387	3,3	7,7	12,1	<i>Hiiu county</i>
Ida-Viru maakond	136 240	2,2	2,1	4,6	<i>Ida-Viru county</i>
Narva	55 249	2,3	1,9	4,6	<i>Narva</i>
Kohtla-Järve	33 743	1,9	1,0	3,1	<i>Kohtla-Järve</i>
Jõgeva maakond	28 734	3,2	2,5	6,0	<i>Jõgeva county</i>
Järva maakond	30 286	2,7	2,2	5,2	<i>Järva county</i>
Lääne maakond	20 507	2,9	5,8	9,0	<i>Lääne county</i>
Lääne-Viru maakond	59 325	2,7	3,0	6,2	<i>Lääne-Viru county</i>
Põlva maakond	25 006	2,8	2,1	5,3	<i>Põlva county</i>
Pärnu maakond	85 938	3,7	4,8	8,8	<i>Pärnu county</i>
Pärnu	50 643	4,0	6,1	10,6	<i>Pärnu</i>
Rapla maakond	33 311	3,0	2,5	5,8	<i>Rapla county</i>
Saare maakond	33 108	4,1	5,1	9,8	<i>Saare county</i>
Tartu maakond	152 976	1,7	2,6	4,8	<i>Tartu county</i>
Tartu	96 973	1,7	3,2	5,4	<i>Tartu</i>
Valga maakond	28 370	3,6	3,6	7,4	<i>Valga county</i>
Viljandi maakond	46 371	2,8	2,6	5,8	<i>Viljandi county</i>
Viljandi	17 407	3,2	4,3	8,0	<i>Viljandi</i>
Võru maakond	35 782	3,7	2,8	6,9	<i>Võru county</i>
Kokku	1 324 820***	2,4	3,3	6,3	<i>Total</i>

* Alkoholi müügiga seotud registreeringute põhjal, seisuga 2.05.2019
According to registrations related to alcohol sales as of 2.05.2019

** Sisaldab ka hulgimüügi kohti – *Includes wholesale points*

*** Rahvaarv kokku sisaldab ka määratlemata maakondade elanikke – *The total population also includes residents of unspecified counties*

Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet
Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Tabel 18. Registreeritud alkoholi müügikohtade arv 10 km² kohta*
 Number of registered alcohol sales points per 10 km² *

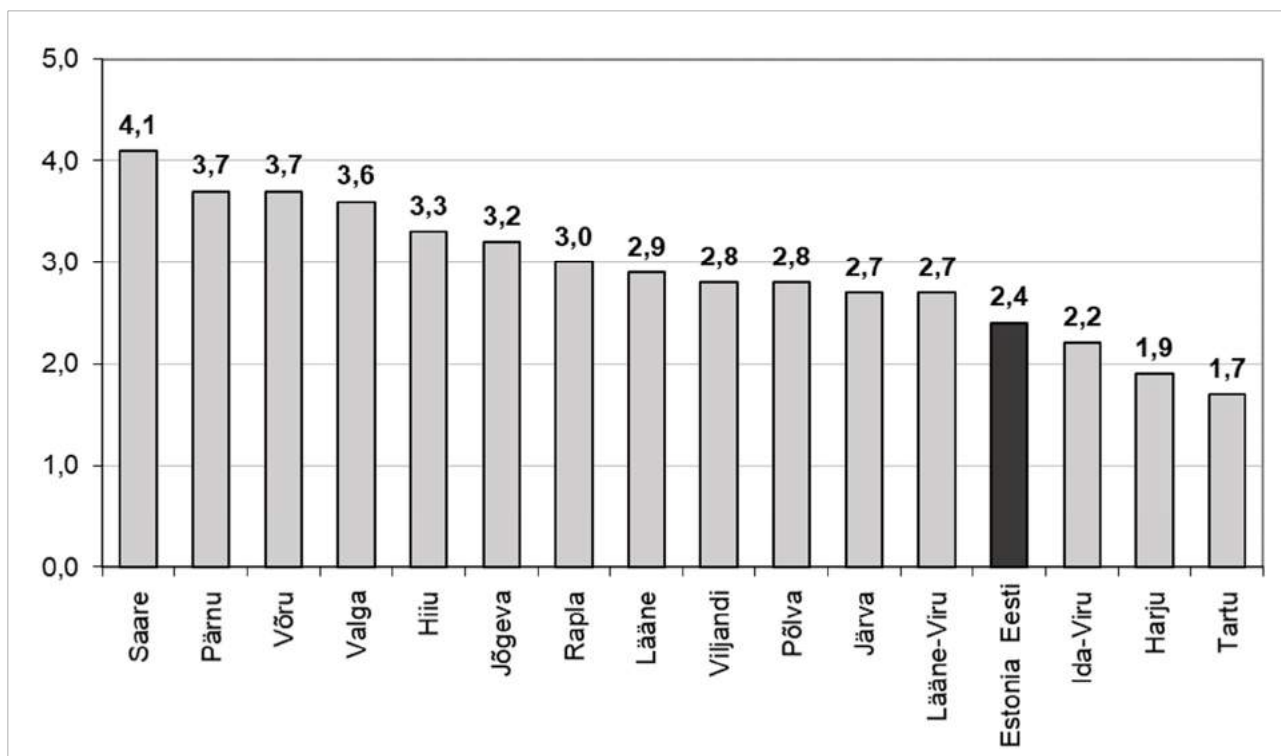
	Pindala km ² <i>Area in km²</i>	Jaemüügikohad <i>Retail sales outlets</i>	Toitlustusasutused <i>Restaurants, pubs, cafés etc</i>	Kokku** <i>Total**</i>	
Harju maakond	4 327	2,7	4,8	8,9	<i>Harju county</i>
Tallinn	159	50,8	109,7	185,6	<i>Tallinn</i>
Hiiu maakond	1 032	0,3	0,7	1,1	<i>Hiiu county</i>
Ida-Viru maakond	2 972	1,0	0,9	2,1	<i>Ida-Viru county</i>
Narva	69	18,3	15,6	36,8	<i>Narva</i>
Kohtla-Järve	39	16,3	8,9	26,9	<i>Kohtla-Järve</i>
Jõgeva maakond	2 545	0,4	0,3	0,7	<i>Jõgeva county</i>
Järva maakond	2 674	0,3	0,3	0,6	<i>Järva county</i>
Lääne maakond	1 816	0,3	0,6	1,0	<i>Lääne county</i>
Lääne-Viru maakond	3 696	0,4	0,5	1,0	<i>Lääne-Viru county</i>
Põlva maakond	1 823	0,4	0,3	0,7	<i>Põlva county</i>
Pärnu maakond	5 419	0,6	0,8	1,4	<i>Pärnu county</i>
Pärnu	33	61,2	92,6	162,3	<i>Pärnu</i>
Rapla maakond	2 765	0,4	0,3	0,7	<i>Rapla county</i>
Saare maakond	2 938	0,5	0,6	1,1	<i>Saare county</i>
Tartu maakond	3 349	0,8	1,2	2,2	<i>Tartu county</i>
Tartu	39	42,5	81,2	135,3	<i>Tartu</i>
Valga maakond	1 917	0,5	0,5	1,1	<i>Valga county</i>
Viljandi maakond	3 420	0,4	0,3	0,8	<i>Viljandi county</i>
Viljandi	15	37,5	51,1	94,8	<i>Viljandi</i>
Võru maakond	2 773	0,5	0,4	0,9	<i>Võru county</i>
Kokku	43 465	0,7	1,0	1,9	<i>Total</i>

* Alkoholi müügiga seotud registreeringute põhjal, seisuga 2.05.2019
According registrations related to alcohol sales as of 2.05.2019

** Sisaldab ka hulgimüügi kohti – *Includes wholesale points*

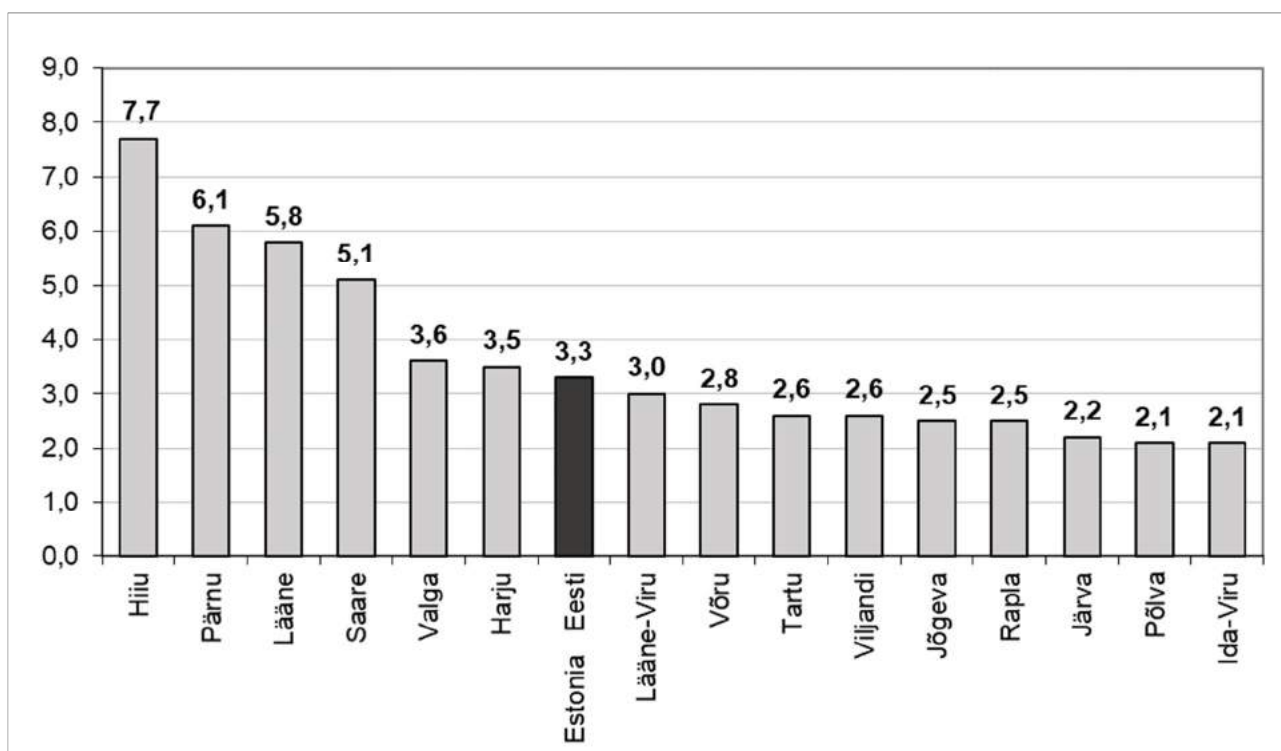
Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet
Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Joonis 12. **Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv maakondades 1000 elaniku kohta**
Number of registered retail sales outlets in counties per 1000 inhabitants
 seisuga 2.05.2019 - as of 29.05.2019

Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet
 Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

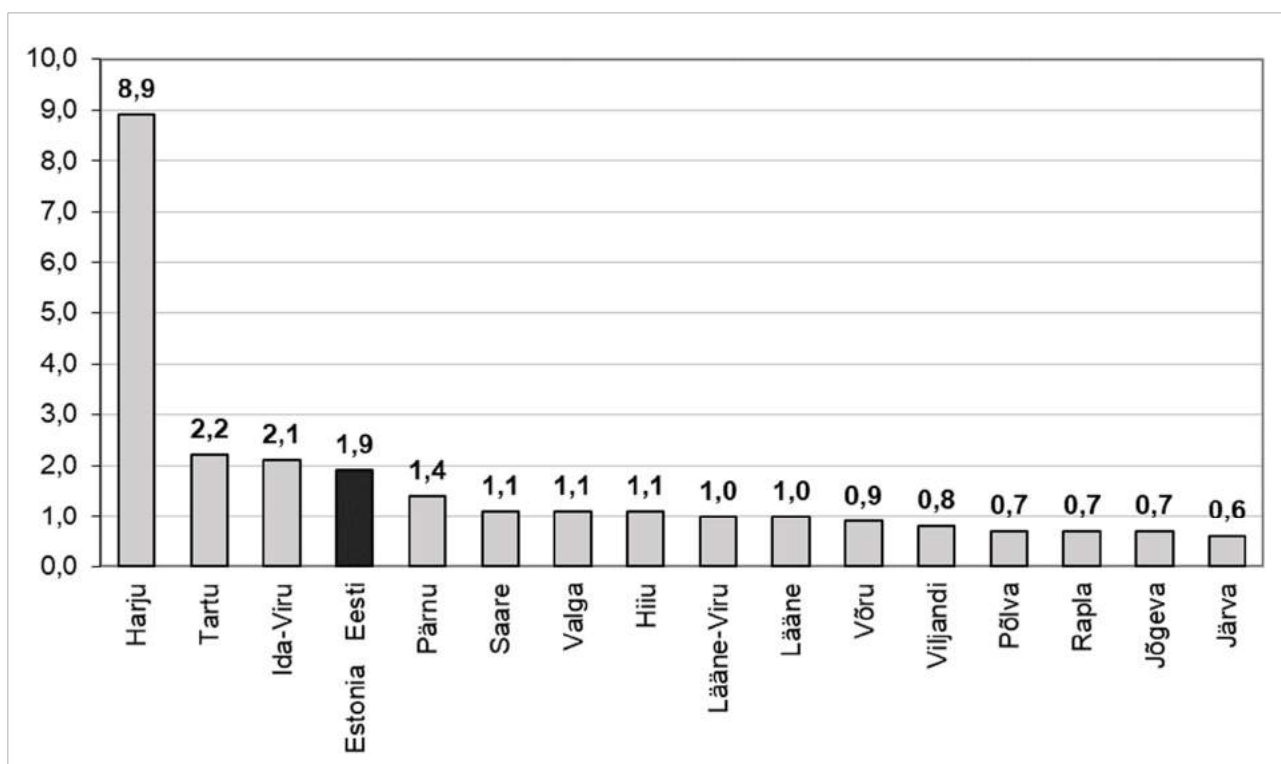
Joonis 13. **Registreeritud alkoholi müüvate toitlustusasutuste arv maakondades 1000 elaniku kohta**
Number of registered caterings selling alcohol in counties per 1000 inhabitants
 seisuga 2.05.2019 - as of 2.05.2019

Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet
 Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Joonis 14. **Registreeritud alkoholi müügikohtade arv maakondades 10 km² kohta**Number of registered alcohol sales points in counties per 10 km²

seisuga 2.05.2019 - as of 2.05.2019

Allikad: Majandustegevuse register, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Register of Economic Activities, Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Tabel 19. **Lähima alkoholi müügikoha kaugus elukohast 2013–2018 (küsitluste tulemused)**

Distance to the closest alcohol sales outlet from the place of residence 2013–2018 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Elumajas või naabruses/ aega kulub kuni 10 min	86	86	85	87	83	88	<i>In the dwelling-house or neighbouring building/ up to 10 minutes</i>
Aega kulub kuni 30 min	11	12	12	11	13	10	<i>Up to 30 minutes</i>
Aega kulub üle 30 min	3	2	3	2	4	2	<i>More than 30 minutes</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

3. Tarbimine

Consumption

3.1. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine

Consumption of legal and illegal alcohol

Tabel 20. **Alkoholi tarbimine 2007–2018***
*Consumption of alcohol 2007–2018**
 liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Legaalne müük	15,22	14,47	12,79	12,71	13,77	14,34	14,97	14,56	14,06	13,11	10,95	9,10	Legal sales
Turistide kaasaostud	2,36	2,32	2,64	3,02	3,61	4,00	4,76	4,72	4,65	4,65	3,86	2,99	Exports by tourists
Turistidepoolne tarbimine Eestis	0,70	0,60	0,64	0,67	0,73	0,82	0,91	0,99	0,94	0,97	0,94	0,86	Consumption by tourists in Estonia
Välismaalt ostetud	0,65	2,09	2,77	Bought abroad
Illegaalne müük	0,43	0,52	0,61	0,68	0,74	0,75	0,70	0,48	0,40	0,40	0,39	0,41	Illegal sales
Kokku tarbitud Eesti elanike poolt*	12,59	12,06	10,12	9,69	10,18	10,26	10,00	9,33	8,87	8,54	8,62	8,42	Total consumption by Estonian inhabitants*

... Andmeid ei kogutud - Data not available

* Tarbimine kokku võrdub leaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük ja ostmine välismaalt. 2017. aasta andmeid on korrigeeritud
Total consumption equals legal sales minus exports by tourists minus consumption by tourists in Estonia plus illegal sales and buying from abroad. Data of 2017 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 21. **Alkoholi tarbimine 2007–2018***
*Consumption of alcohol 2007–2018**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Legaalne müük	17,88	16,99	15,03	14,97	16,27	16,96	17,75	17,29	16,72	15,61	13,08	10,87	Legal sales
Turistide kaasaostud	2,77	2,72	3,10	3,56	4,26	4,73	5,64	5,60	5,53	5,54	4,61	3,58	Exports by tourists
Turistidepoolne tarbimine Eestis	0,82	0,70	0,75	0,79	0,86	0,97	1,08	1,17	1,12	1,15	1,13	1,02	Consumption by tourists in Estonia
Välismaalt ostetud	0,77	2,50	3,31	Bought abroad
Illegaalne müük	0,51	0,61	0,71	0,80	0,88	0,88	0,83	0,57	0,48	0,48	0,46	0,49	Illegal sales
Kokku tarbitud Eesti elanike poolt*	14,79	14,18	11,90	11,42	12,02	12,14	11,86	11,09	10,55	10,17	10,30	10,06	Total consumption by Estonian inhabitants*

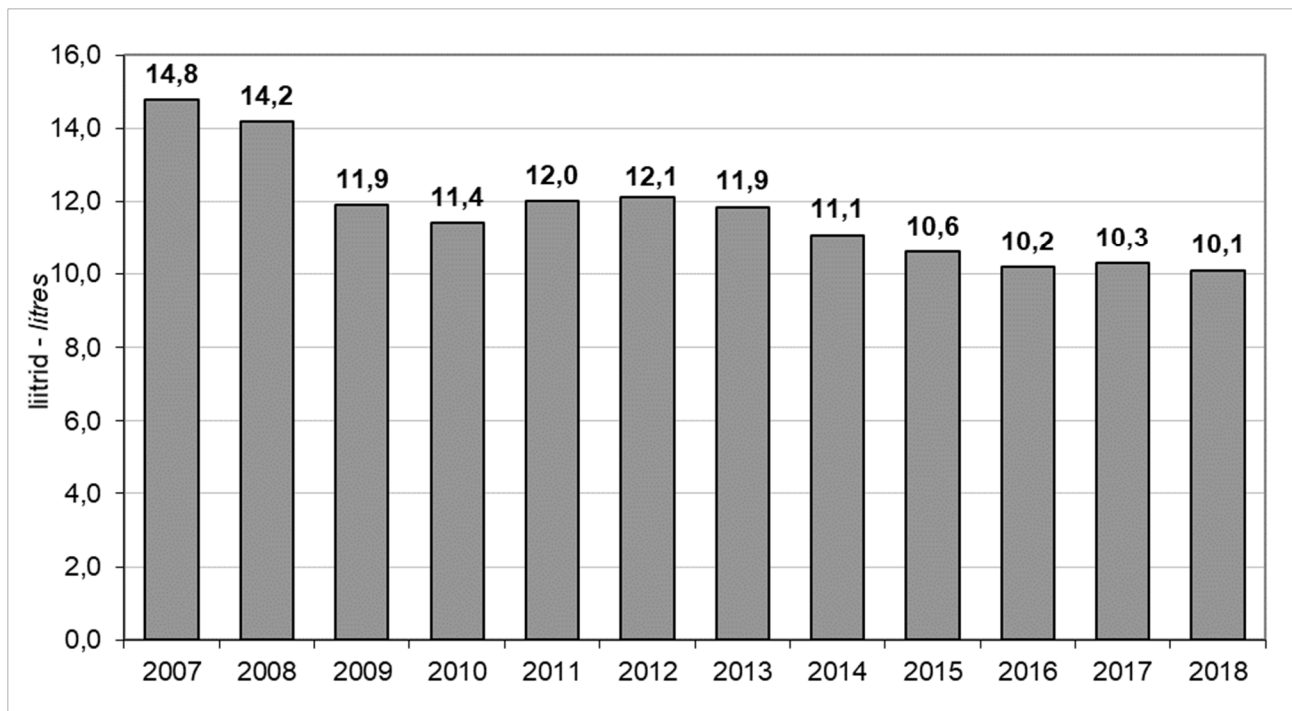
... Andmeid ei kogutud - Data not available

* Tarbimine kokku võrdub leaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük ja ostmine välismaalt. 2017. aasta andmeid on korrigeeritud
Total consumption equals legal sales minus exports by tourists minus consumption by tourists in Estonia plus illegal sales and buying from abroad. Data of 2017 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 15. **Alkoholi tarbimine 2007–2018**
Consumption of alcohol 2007–2018

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol*

* 2017. aasta andmeid on korrigeeritud - *Data of 2017 has been adjusted*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 22. **Alkoholsete jookide tarbimine 2007–2018***
*Consumption of alcoholic beverages 2007–2018**

miljon liitrit - *million litres*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kanged alkoholised joogid	20,10	18,10	14,30	12,50	13,78	13,30	13,06	11,74	10,98	10,65	10,14	10,27	<i>Strong alcoholic beverages</i>
Õlu	108,20	104,00	95,10	100,50	101,50	101,08	101,64	93,13	87,90	88,90	91,70	87,90	<i>Beer</i>
Lahjad alkoholised joogid	33,70	31,60	23,10	21,86	22,22	21,31	20,03	18,74	14,54	12,00	14,40	13,00	<i>Light alcoholic beverages</i>
Viinamarjavein ja vermut	9,80	11,80	9,90	11,66	12,81	13,68	14,36	13,95	14,27	15,88	15,98	16,35	<i>Wine and vermouth</i>

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2017. aasta andmeid on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2017 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 23. **Alkoholsete jookide tarbimine (jooji kanguses) 2007–2018****Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2007–2018**liitrit elaniku kohta - *litres per capita*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kanged alkohoolsed joogid	14,97	13,60	10,71	9,38	10,36	10,04	9,89	8,92	8,36	8,09	7,71	7,79	Strong alcoholic beverages
Õlu	80,57	77,70	71,20	75,39	76,32	76,29	77,00	70,77	66,95	67,55	69,68	66,64	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	25,09	23,61	17,32	16,40	16,71	16,08	15,18	14,24	11,07	9,12	10,95	9,85	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	7,30	8,82	7,41	8,75	9,63	10,32	10,88	10,60	10,87	12,07	12,14	12,40	Wine and vermouth

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2017. aasta andmeid on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2017 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 24. **Alkoholsete jookide tarbimine (jooji kanguses) 2007–2018****Consumption of alcoholic beverages (by volume) 2007–2018**liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - *litres per capita aged 15 and over*

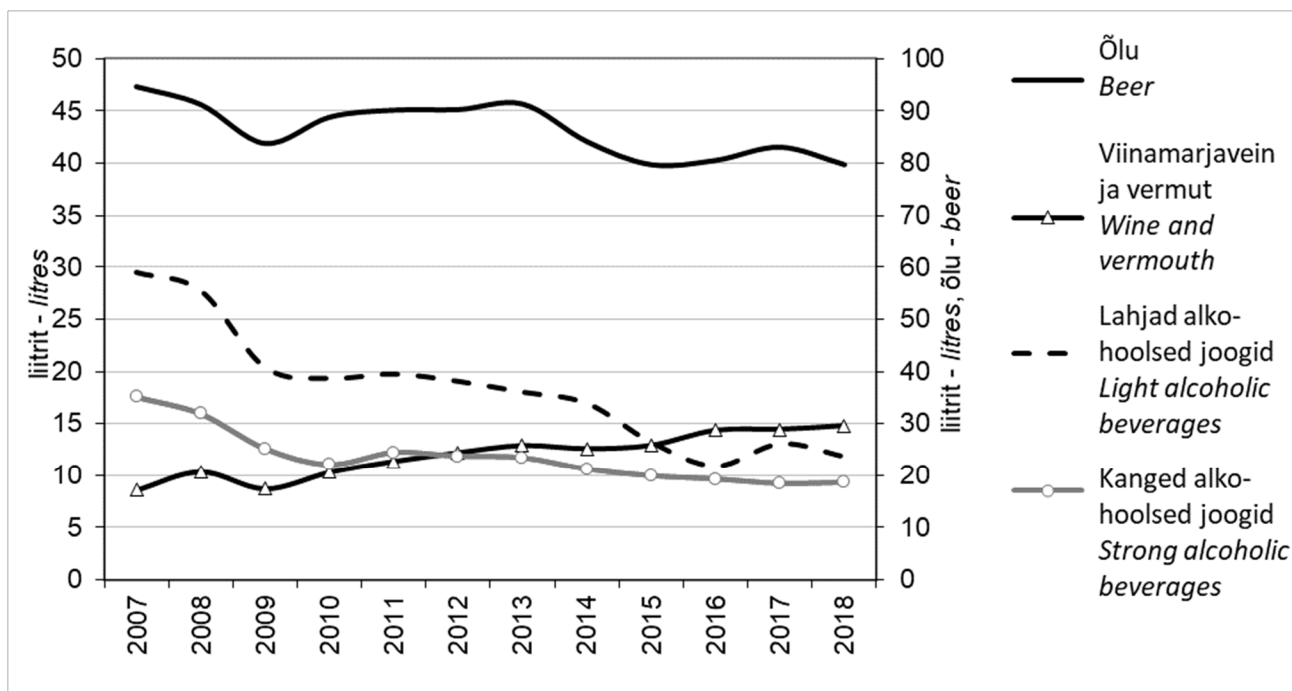
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kanged alkohoolsed joogid	17,58	15,96	12,59	11,04	12,24	11,88	11,73	10,60	9,95	9,64	9,20	9,30	Strong alcoholic beverages
Õlu	94,66	91,23	83,71	88,78	90,14	90,25	91,32	84,05	79,62	80,45	83,00	79,62	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	29,48	27,72	20,36	19,31	19,73	19,03	18,00	16,91	13,17	10,86	13,03	11,78	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	8,57	10,35	8,71	10,30	11,38	12,22	12,90	12,59	12,93	14,37	14,46	14,81	Wine and vermouth

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2017. aasta andmeid on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2017 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 16. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes (joogi kanguses) 2007–2018***
*Consumption of alcohol by beverage categories (by volume) 2007–2018**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2017. aasta andmeid on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2017 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 25. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2007–2018***
*Consumption of alcohol by beverage categories 2007–2018**
 liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kanged alkohoolsed joogid	5,70	5,11	4,11	3,56	4,08	3,83	3,78	3,39	3,18	3,08	2,93	3,02	Strong alcoholic beverages
Õlu	4,51	4,34	3,98	4,00	4,04	4,04	3,88	3,71	3,55	3,51	3,62	3,40	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	1,49	1,54	1,13	1,07	0,88	1,13	1,01	0,95	0,81	0,48	0,59	0,50	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	0,89	1,07	0,90	1,07	1,18	1,26	1,33	1,29	1,33	1,47	1,48	1,50	Wine and vermouth
Kokku	12,59	12,06	10,12	9,69	10,18	10,26	10,00	9,34	8,87	8,54	8,62	8,42	Total

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkoholsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2017. aasta andmeid on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2017 has been adjusted

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 26. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes 2007–2018***

*Consumption of alcohol by beverage categories 2007–2018**

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kanged alkohoolsed joogid	6,70	6,00	4,78	4,20	4,82	4,53	4,49	4,04	3,80	3,70	3,50	3,59	Strong alcoholic beverages
Õlu	5,30	5,05	4,69	4,71	4,78	4,78	4,60	4,39	4,30	4,20	4,33	4,06	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	1,40	1,83	1,37	1,25	1,03	1,34	1,20	1,12	0,85	0,57	0,70	0,60	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	1,39	1,30	1,06	1,26	1,39	1,49	1,57	1,54	1,60	1,70	1,77	1,81	Wine and vermouth
Kokku	14,79	14,18	11,90	11,42	12,02	12,14	11,86	11,09	10,55	10,17	10,30	10,06	Total

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis pluss illegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt. 2017. aasta andmeid on muudetud
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad. Data of 2017 has been adjusted

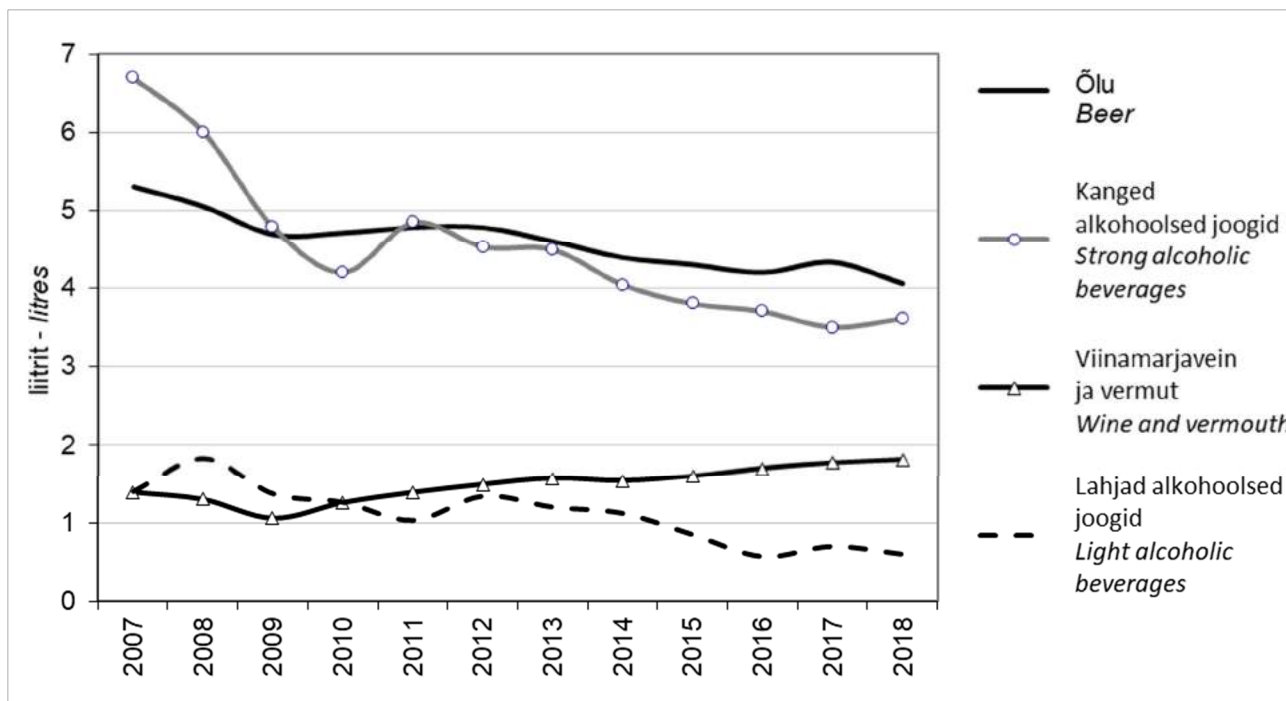
Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 17. **Alkoholi tarbimine jookide lõikes (absoluutalkoholis) 2007–2018***

*Consumption of alcohol by beverage categories (in absolute alcohol) 2007–2018**

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - *litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol*

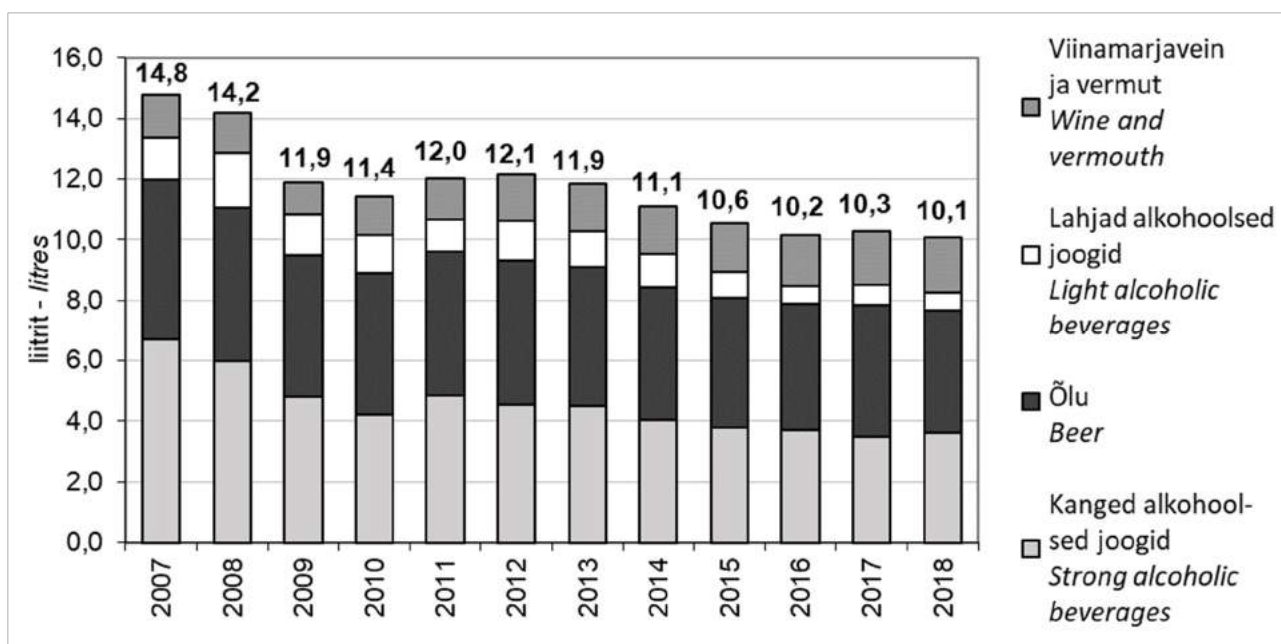
* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis plus illelegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmine välismaalt.
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad.

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 18. **Alkoholi summaarne tarbimine jookide lõikes 2007–2018***
*Total consumption of alcohol by beverage categories 2007–2018**

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

* Tarbimine võrdub legaalne müük miinus turistide kaasaostud ja tarbimine Eestis plus illegaalne müük (kangete alkohoolsete jookide puhul) ja ostmise välismaalt.
Consumption equals legal sales minus exports and consumption by tourists in Estonia plus illegal sales (only for strong alcoholic beverages) and buying from abroad.

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 27. **Legaalne ja illegaalne alkoholi tarbimine jookide lõikes 2018***
*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2018**

liitrit elaniku kohta - litres per capita

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	6,88	0,91	7,79	Strong alcoholic beverages
viin	3,97	0,91	4,88	vodka
Õlu	66,64	...	66,64	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	9,85	...	9,85	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	12,40	...	12,40	Wine and vermouth

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi – *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdud alkoholi – *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 28. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2018*
*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2018**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta - litres per capita aged 15 and over

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	8,22	1,09	9,30	Strong alcoholic beverages
viin	4,74	1,09	5,83	vodka
Õlu	79,62	...	79,62	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	11,78	...	11,78	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	14,81	...	14,81	Wine and vermouth

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta; - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia;*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi – *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdud alkoholi – *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 29. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2018*
*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2018**
 liitrit elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita in 100% alcohol

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	2,61	0,35	2,96	Strong alcoholic beverages
viin	1,51	0,35	1,86	vodka
Õlu	3,40	...	3,40	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	0,56	...	0,56	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	1,51	...	1,51	Wine and vermouth

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta; - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia;*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi – *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdud alkoholi – *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 30. Legaalse ja illegaalse alkoholi tarbimine jookide lõikes 2018*
*Consumption of legal and illegal alcohol by beverage categories 2018**
 liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

	Legaalne tarbimine** <i>Legal consumption**</i>	Illegaalne tarbimine*** <i>Illegal consumption***</i>	Tarbimine kokku <i>Total consumption</i>	
Kanged alkohoolsed joogid	3,18	0,41	3,59	Strong alcoholic beverages
viin	1,71	0,41	2,12	vodka
Õlu	4,06	...	4,06	Beer
Lahjad alkohoolsed joogid	0,60	...	0,60	Light alcoholic beverages
Viinamarjavein ja vermut	1,81	...	1,81	Wine and vermouth

* Ilma turistide kaasaostude ja kohapealse tarbimiseta; - *Excluding exports and consumption by tourists in Estonia;*

** Sisaldab ka välismaalt kaasa toodud alkoholi – *Includes also alcohol bought abroad*

*** Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdud alkoholi – *Does not include resold alcohol brought from Latvia*

Allikas: Eesti alkoholiturg, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Alcohol Market, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 31. **Legaalset ja illegaalset alkoholi vahel valiku tegemine 2007–2018 (küsitluste tulemused)**

Choice between legal and illegal alcohol 2007–2018 (survey results)

% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Ostab ainult legaalset alkoholi	97	96	93	91	92	94	96	97	96	97	95	96	<i>Purchases only legal alcohol</i>
Ostab legaalset ja illegaalset alkoholi	3	4	7	9	8	6	4	3	4	3	5	4	<i>Purchases legal and illegal alcohol</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis 2018 (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunkturiinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia 2018 (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 32. **Illegaalse alkoholi ostmine 2007–2018 (küsitluste tulemused)**

Purchases of illegal alcohol 2007–2018 (survey results)

% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Ei ostnud	97	96	93	91	92	94	96	97	96	97	95	96	<i>Did not purchase</i>
Ostis väga harva	2	3	4	5	6	3	2	3	3	2	2	3	<i>Seldom</i>
Ostis vahetevahel	1	1	2	4	2	3	1	0	1	1	3	1	<i>Sometimes</i>
Ostis pidevalt	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	<i>Often</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis 2018 (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunkturiinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia 2018 (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 33. **Legaalset alkoholi eelistamise põhjused 2010–2018 (küsitluste tulemused)***Reasons for legal alcohol preference 2010–2018 (survey results)*

% legaalse alkoholi eelistajatest, kelle jaoks põhjus on väga või mõnevõrra oluline

% of consumers who prefer legal alcohol and to whom the reason is very or somewhat important

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Põhimõtteliselt ei osta salaalkoholi	89	89	86	86	90	88	76	79	74	<i>Not buying illegal alcohol in principle</i>
Salaalkohol on tervisele ohtlik	88	88	86	81	84	83	73	74	71	<i>Illegal alcohol is harmful for health</i>
Majanduslik olukord võimaldab osta legaalset alkoholi	71	75	76	72	70	73	69	70	70	<i>One can afford buying legal alcohol</i>
Salaalkoholi kvaliteet on halb	80	77	76	74	74	77	65	67	63	<i>Quality of illegal alcohol is bad</i>
Salaalkoholi ostmisega toetatakse varimajandust	69	74	73	70	74	68	62	59	59	<i>With purchasing illegal alcohol one supports black economy</i>
Salaalkoholi ostmisega rikutakse seadust	68	70	69	68	68	67	58	54	56	<i>Purchase of illegal alcohol is against the law</i>
Piirikontrollis vahelejäämise risk	51	47	46	<i>The risk of being caught by Customs</i>
Sõpruskonna halvustav suhtumine salaalkoholi	44	42	38	40	45	44	38	38	31	<i>Friends disapprove illegal alcohol</i>
Salaalkoholi pole kerge saada	23	23	26	24	24	27	24	17	17	<i>Difficult to get illegal alcohol</i>

... Andmeid ei kogutud - *Data not available*

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis 2018 (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia 2018 (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 34. Kange alkoholi illegaalse kaubanduse maht ja arvestuslik maksutulukaotus 2007–2018*
*Volume of illegal strong alcohol trade and calculated loss of tax revenue 2007–2018**

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Illegaalse kaubanduse osakaal siseturul, %	8–12	10–15	15–19	23–27	22–27	20–24	20–24	17–21	17–22	17–21	20–23	18–22	Share of illegal trade in internal alcohol market, %
Illegaalse kaubanduse keskmine maht, miljon l	1,5	1,7	2,0	2,3	2,1	1,8	1,7	1,4	1,4	1,2	1,3	1,2	Volume of illegal alcohol trade, million l
Illegaalse kaubanduse keskmine maht, miljon €	6,5	11,1	11,9	14,0	17,2	14,2	13,0	10,8	13,5	13,1	11,7	10,7	Volume of illegal alcohol trade, million €
Riigieelarvesse laekumata aktsiis, miljon €	4,4	6,4	9,1	11,3	10,5	9,4	9,4	8,2	9,6	9,6	11,3	10,8	Loss of excise revenue, million €
Riigieelarvesse laekumata käibemaks, miljon €	1,7	2,8	3,9	4,8	4,8	4,4	4,2	3,6	4,3	4,3	4,3	4,1	Loss of VAT revenue, million €

* Ei sisalda Lätist toodud ja edasi müüdud kanget alkoholi; illegaalse alkoholi turuosa on väljendatud viinaturu suhtes
Does not include alcohol brought from Latvia and resold in Estonia; market share of illegal alcohol is calculated with respect to vodka market

Allikas: Illegaalse alkoholi ja sigarettide tarbimine ja kaubandus ning ümbrikupalkade maksmine Eestis 2018 (elanike hinnangute alusel), Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Consumption and Trade of Illegal Alcohol and Cigarettes and Envelope Wages in Estonia 2018 (based on inhabitants' estimation), Estonian Institute of Economic Research*

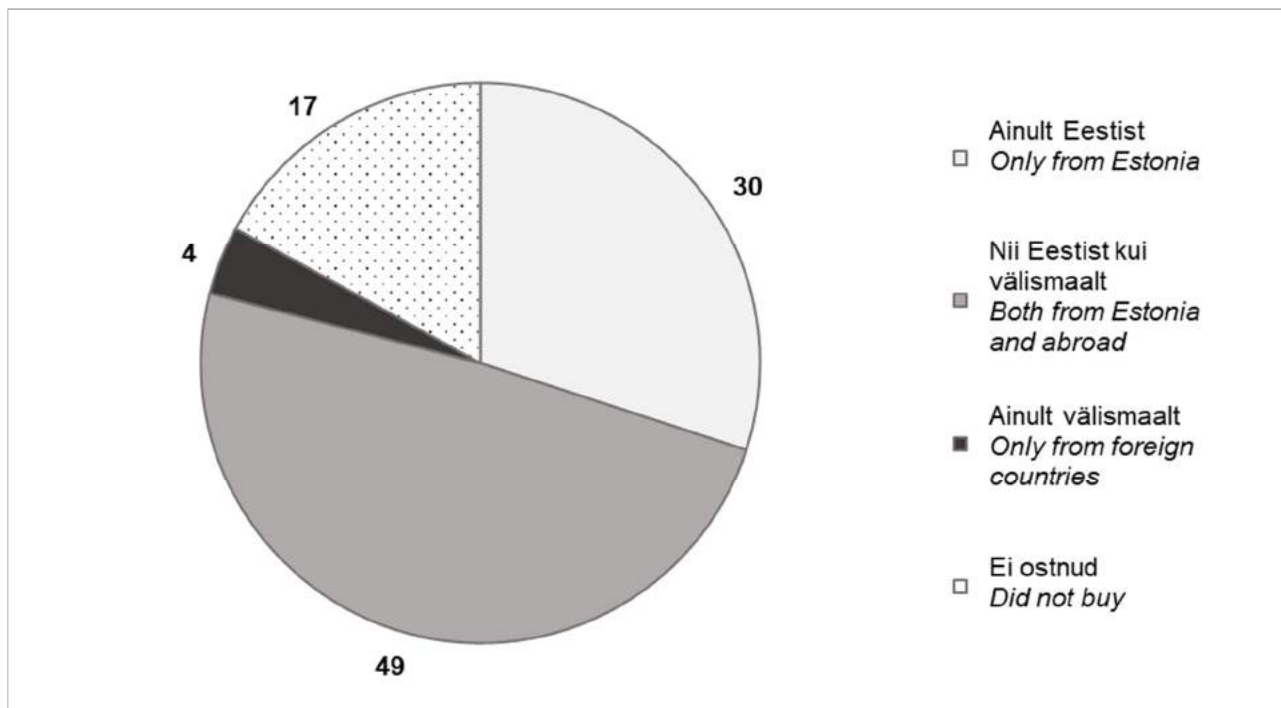
3.2. Alkohoolsete jookide ostmine välismaalt

Buying alcoholic beverages from abroad

Joonis 19. Elanike hinnang enda alkoholi ostmisele 2018 (küsitluse tulemused)

Inhabitants' assessments of their own alcohol purchases 2018 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2018, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 35. Alkohoolsete jookide ostmine välismaalt 2018 (küsitluse tulemused)

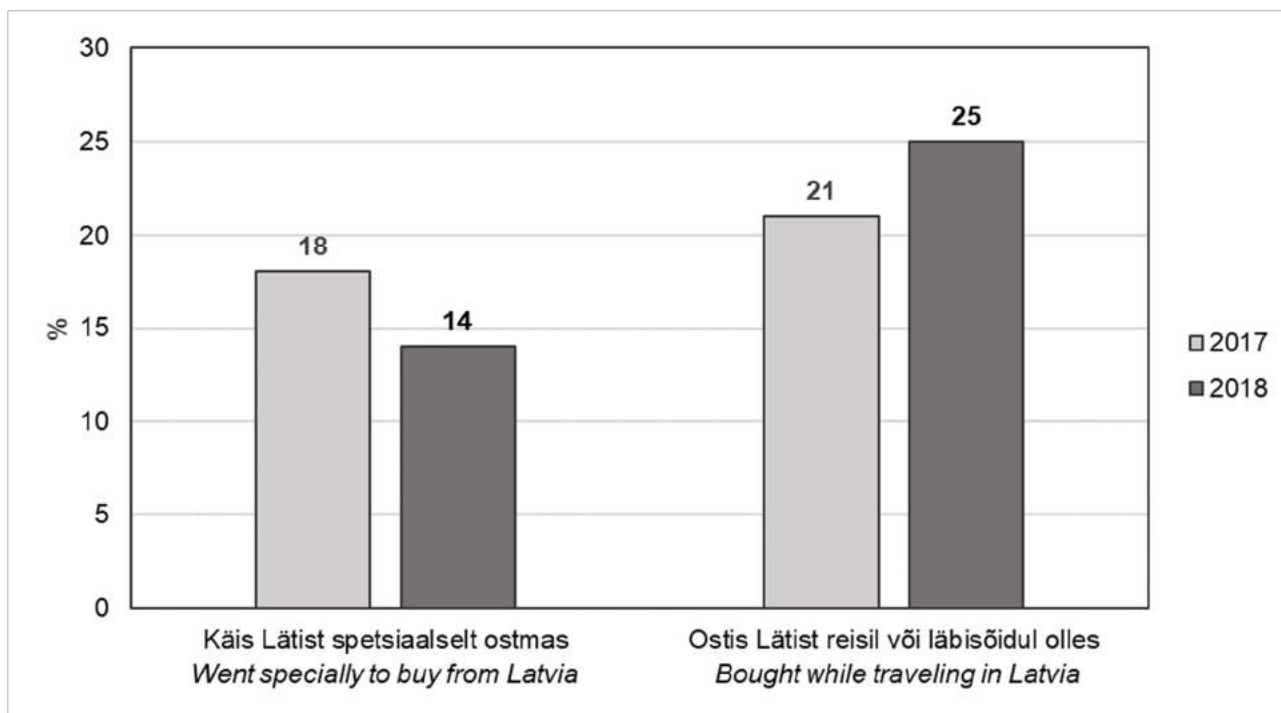
Buying alcoholic beverages from abroad 2018 (survey results)

% vastanutest (vastaja võis märkida mitu vastusevarianti)
 % of respondents (multiple responses)

	Ostsin ise kaasa <i>I bought myself</i>	Ostsin teiste toodud jooke <i>I bought alcoholic beverages through others</i>	Ei ostnud ise ega teiste kaudu <i>Did not buy myself or through others</i>	Keskmine ostukogus aastas (liitrit antud joogi ostja kohta) <i>Average purchase quantity per year (litres per buyer of given beverage)</i>	
Viina	19,2	3,5	73,0	18,6	Vodka
Teisi kangeid jooke (viski, liköör jne)	25,8	2,9	67,6	6,7	Other strong alcoholic beverages
Veini, vahuveini	28,7	2,4	63,2	18,9	Wine, sparkling wine
Õlut	27,1	4,8	63,2	126,4	Beer
Siidrit	12,0	1,6	77,6	19,8	Cider
Long drinke, kokteile	7,4	0,4	72,4	29,7	Long drink, cocktails

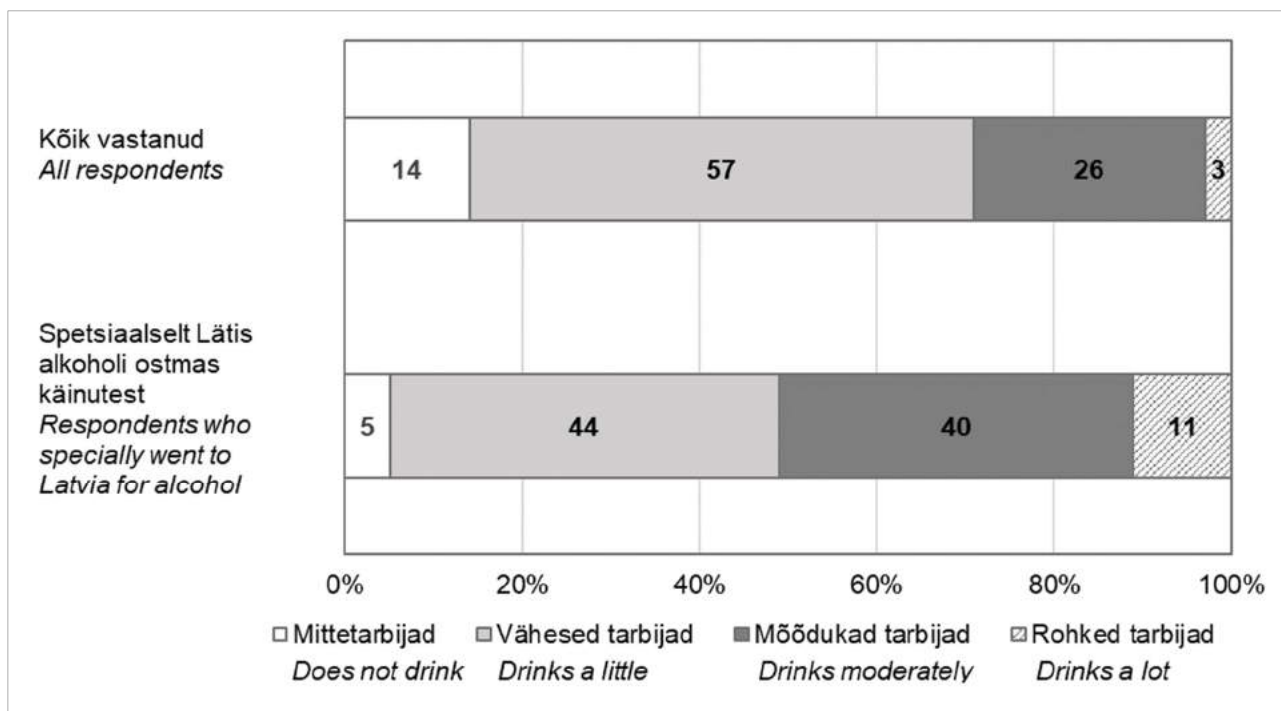
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2018, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 20. **Alkoholsete jookide ostmine Lätist ostuviisi järgi 2017–2018 (küsitluste tulemused)**
Purchase of alcoholic beverages from Latvia according to the purchase method 2017–2018
 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2018, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 21. **Lätist alkoholi ostmine tarbijatüüpide lõikes 2018 (küsitluse tulemused)**
Buying alcohol from Latvia by consumer type 2018 (survey results)
 % kõigist vastanutest ja spetsiaalselt Lätis alkoholi ostmas käinutest
 % of all respondents and respondents who specially went to Latvia to buy alcohol

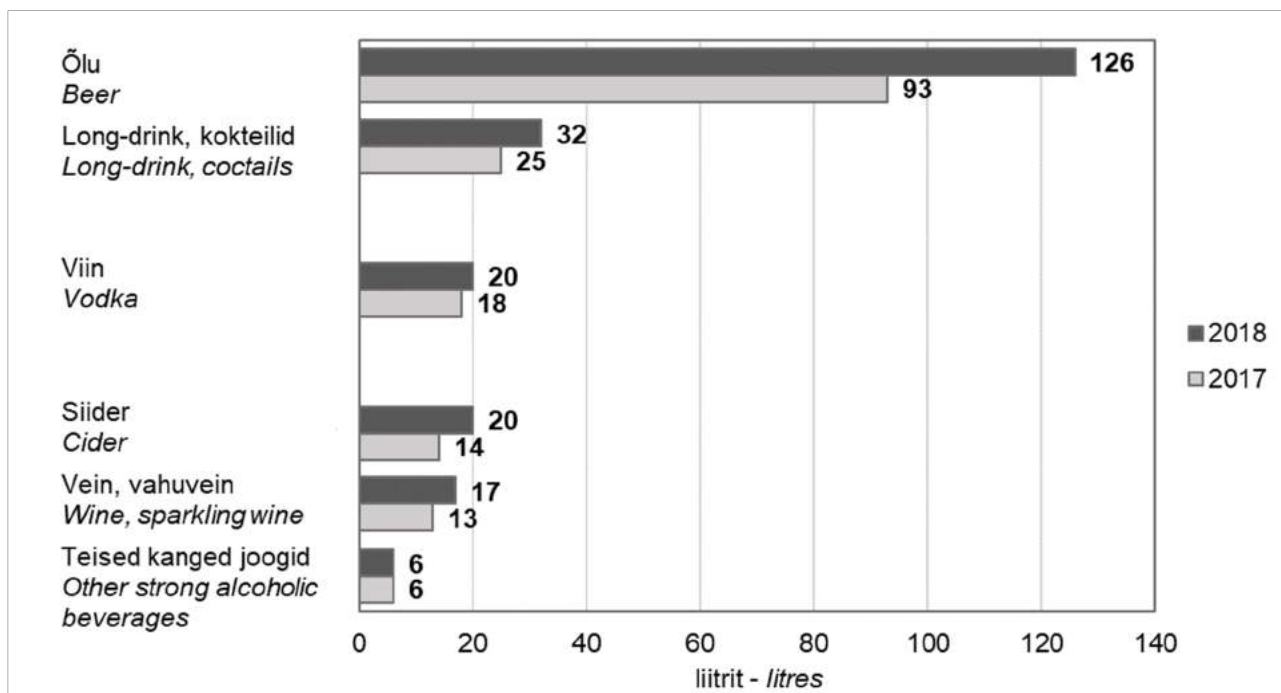
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2018, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 22. Lätist ostetud alkohoolsete jookide keskmised kogused 2017–2018 (küsitluste tulemused)

Average purchase quantities of alcoholic beverages from Latvia 2017–2018 (survey results)

Liitrit antud joogi ostja kohta

Litres per buyer of given beverage

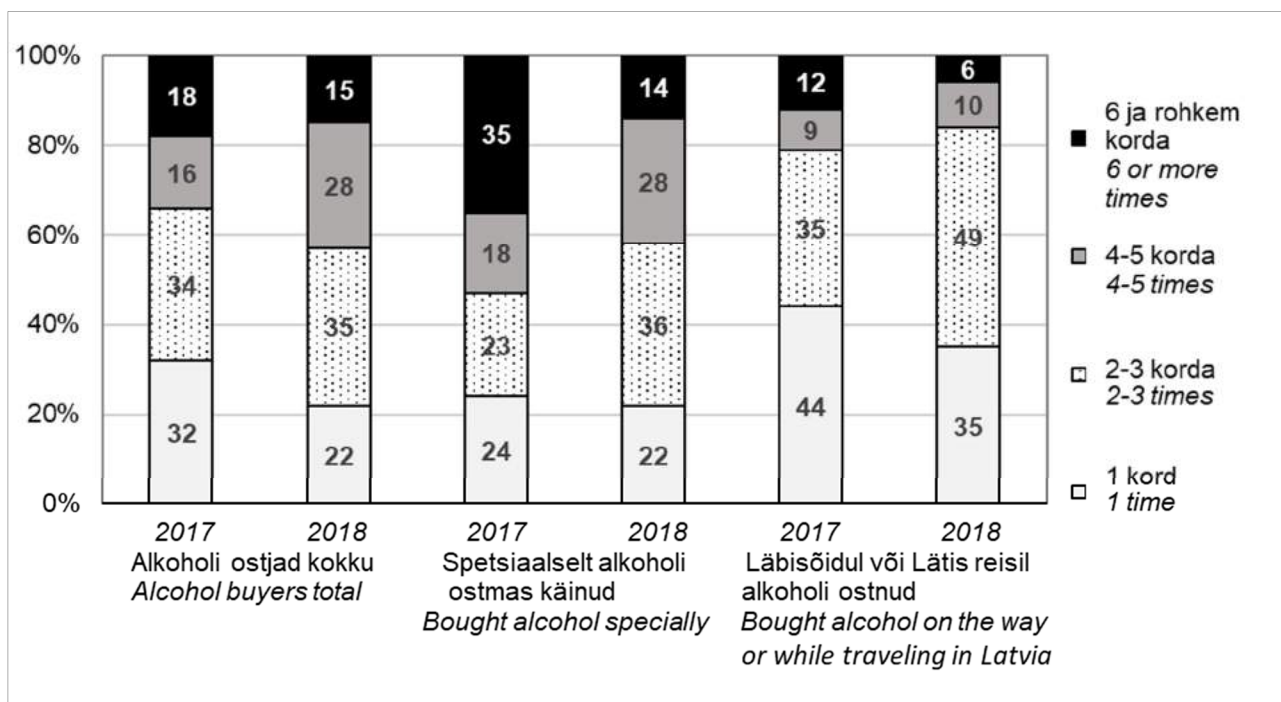
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017 ja 2018, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2017 and 2018, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 23. Lätist alkoholi ostmise sagedus 2017–2018 (küsitluste tulemused)

Frequency of buying alcohol from Latvia 2017–2018 (survey results)

% Lätist alkoholi ostnud vastanutest

% of respondents who bought alcohol from Latvia

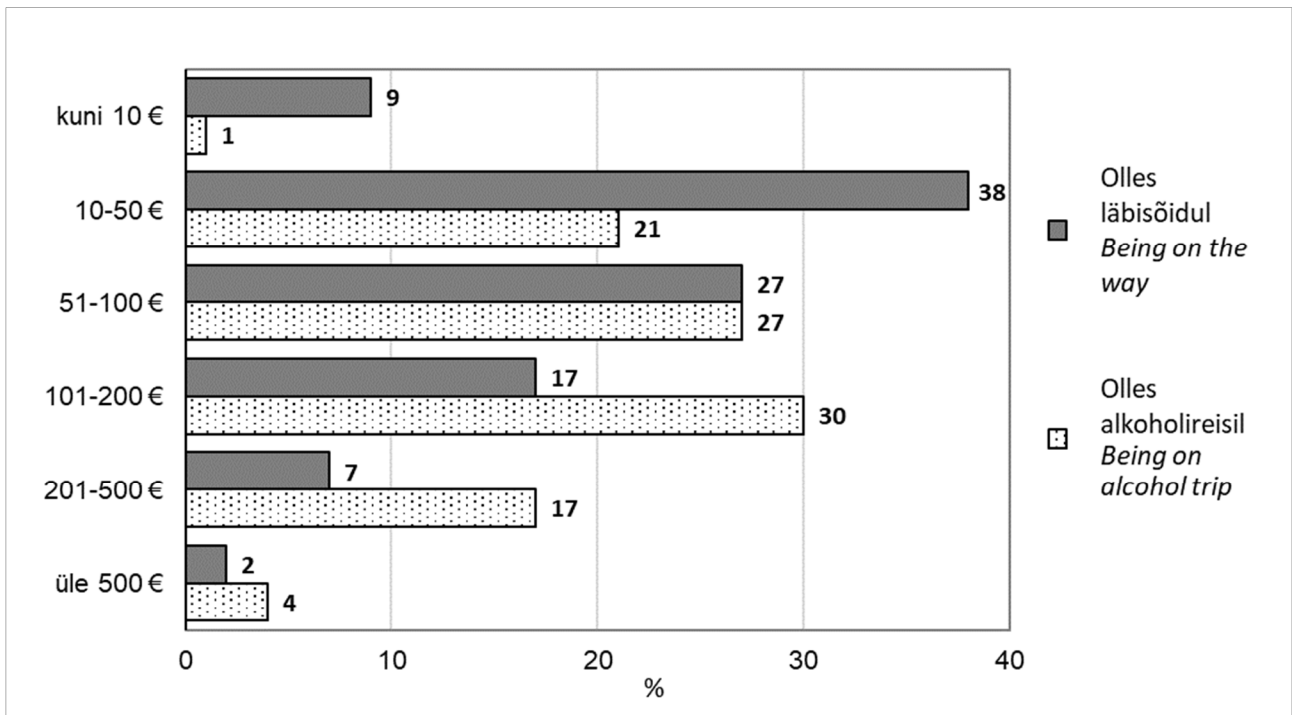
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017 ja 2018, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2017 and 2018, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 24. Ühe Läti reisi keskmine alkoholiostu summa 2018 (küsitluse tulemused)

Average amount of money spent on alcohol purchases per one trip to Latvia 2018 (survey results)

% Lätist alkoholi ostnud vastanutest

% of respondents who bought alcohol from Latvia

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2018, Estonian Institute of Economic Research

3.3. Turistide alkoholi kaasaostud ja tarbimine Eestis

Alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia

Tabel 36. **Turistide poolt kaasaostetud alkoholsete jookide kogused 2012–2018**

Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2012–2018

miljon liitrit - million litres

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kauplustest								Purchases from shops
Õlu	12,4	14,7	14,9	14,4	16,0	12,3	4,5	<i>Beer</i>
Kange alkohol	4,7	5,4	5,3	5,1	5,4	4,1	3,8	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	3,0	3,4	3,3	3,1	3,3	2,4	2,2	<i>vodka</i>
konjak/brändi/viski	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	<i>brandy/whiskey</i>
liköörid	1,1	1,1	1,1	1,1	1,0	0,8	0,7	<i>liqueurs</i>
Vein	2,8	3,4	3,5	3,6	3,8	3,3	2,3	<i>Wine</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	13,0	15,0	13,8	13,2	14,5	10,7	7,3	<i>Light alcoholic beverages</i>
Laevadelt								Purchases from ferries
Õlu	8,2	9,6	12,0	11,6	10,4	9,1	5,0	<i>Beer</i>
Kange alkohol	2,5	2,7	2,7	2,8	2,6	2,6	2,4	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	1,8	2,0	2,0	2,1	2,0	2,0	1,8	<i>vodka</i>
konjak/brändi/viski	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	<i>brandy/whiskey</i>
liköörid	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	<i>liqueurs</i>
Vein	1,7	1,8	2,0	2,1	2,1	2,4	2,2	<i>Wine</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	4,8	5,6	6,8	6,7	6,1	5,0	4,5	<i>Light alcoholic beverages</i>
Kokku kauplustest ja laevadelt								Total from shops and ferries
Õlu	20,6	24,3	26,9	26,0	26,4	21,4	9,5	<i>Beer</i>
Kange alkohol	7,2	8,1	8,00	7,9	8,0	6,7	6,2	<i>Strong alcoholic beverages</i>
viin	4,8	5,4	5,3	5,2	5,3	4,4	4,0	<i>vodka</i>
konjak/brändi/viski	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,7	<i>brandy/whiskey</i>
liköörid	1,5	1,5	1,5	1,4	1,3	1,1	1,0	<i>liqueurs</i>
Vein	4,5	5,2	5,5	5,7	5,9	5,7	4,5	<i>Wine</i>
Lahjad alkohoolsed joogid	17,8	20,6	20,6	19,9	20,6	15,7	11,8	<i>Light alcoholic beverages</i>

Allikas: Turistide alkoholi ostumahu uuring, Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Study about Alcohol Purchases by Tourists, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 37. **Turistide poolt kaasaostatud alkoholsete jookide kogused 2012–2018***Quantities of alcoholic beverages exported by tourists 2012–2018**miljon liitrit 100% alkoholis - million litres in 100% alcohol*

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kauplustest	3,47	4,17	3,96	3,83	4,08	3,11	2,3	<i>Purchases from shops</i>
Laevadelt	1,83	2,11	2,25	2,27	2,10	1,97	1,65	<i>Purchases from ferries</i>
Kauplustest ja laevadelt kokku	5,30	6,28	6,21	6,10	6,18	5,08	3,95	<i>Total purchases from shops and ferries</i>

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Institute of Economic Research*Tabel 38. **Turistide poolt kaasaostatud alkoholi kogused ja tarbimine Eestis 2012–2018***Quantities of alcoholic beverages exported and consumed by tourists in Estonia 2012–2018**miljon liitrit 100% alkoholis - million litres in 100% alcohol*

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Turistide poolt kaasaostatud kogused	5,30	6,28	6,21	6,10	6,18	5,08	3,95	<i>The quantities brought by tourists</i>
Turistidepoolne tarbimine Eestis	1,09	1,20	1,30	1,24	1,27	1,24	1,13	<i>Consumption by tourists in Estonia</i>

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Institute of Economic Research*

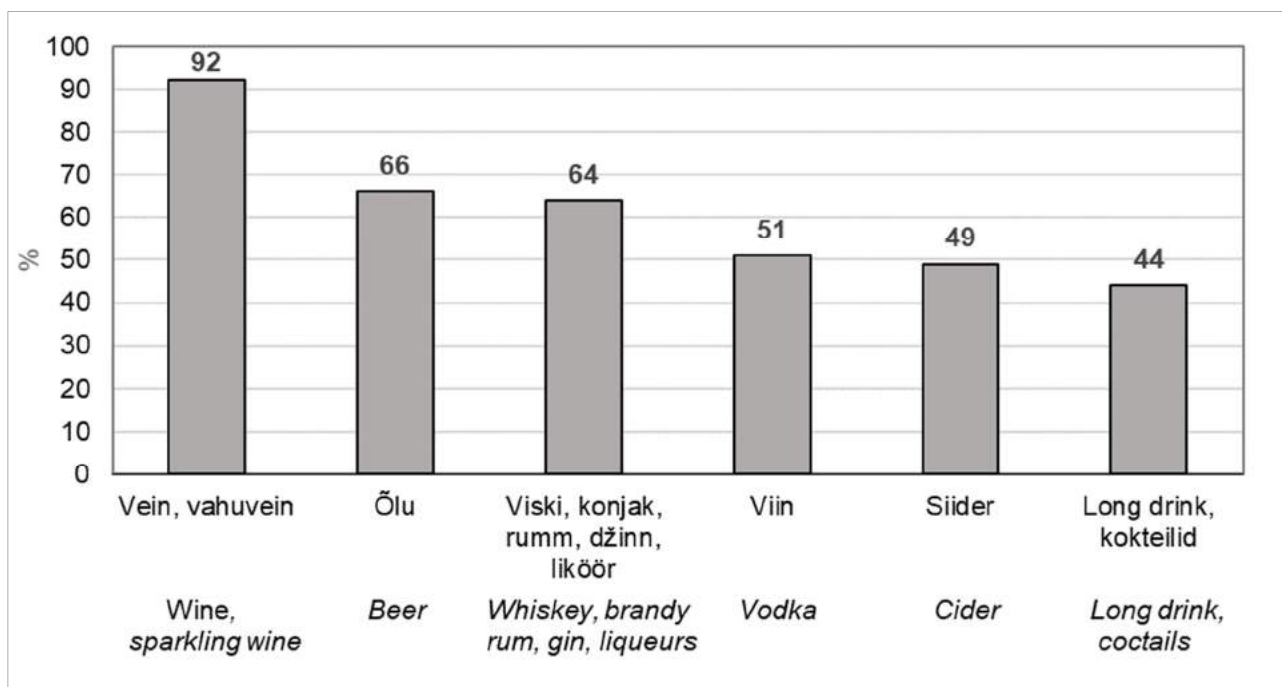
3.4. Elanike hinnangud alkoholi tarbimisele Inhabitants' assessments of alcohol consumption

Tabel 39. **Elanike hinnang isiklikule alkoholi tarbimisele 2012–2018 (küsitluste tulemused)**
Inhabitants' assessments of their own alcohol consumption 2012–2018 (survey results)
% vastanutest - % of respondents

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Ei joo üldse	17	18	21	20	17	17	14	<i>Does not drink</i>
Joob vähe	53	52	48	54	55	52	57	<i>Drinks a little</i>
Joob mõõdukalt	28	27	29	22	24	26	26	<i>Drinks moderately</i>
Joob palju	2	3	2	4	4	5	3	<i>Drinks a lot</i>
Kokku	100	100	100	100	100	100	100	<i>Total</i>

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018, Eesti Konjunktuuriinstituut
Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2018, Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 25. **Alkoholsete jookide tarbijate osakaal jookide lõikes 2018 (küsitluse tulemused)**
Share of alcohol consumers by beverage categories consumed 2018 (survey results)
% täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

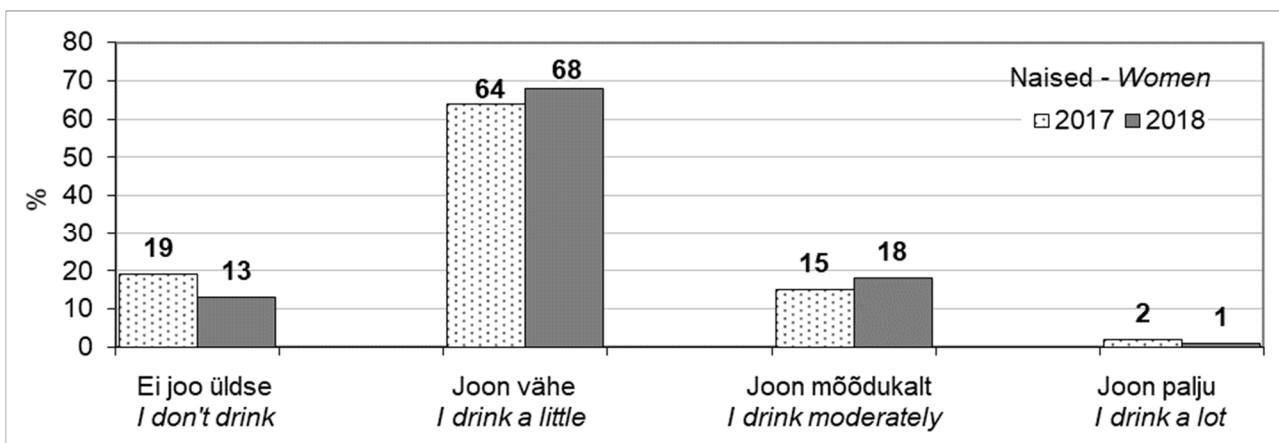
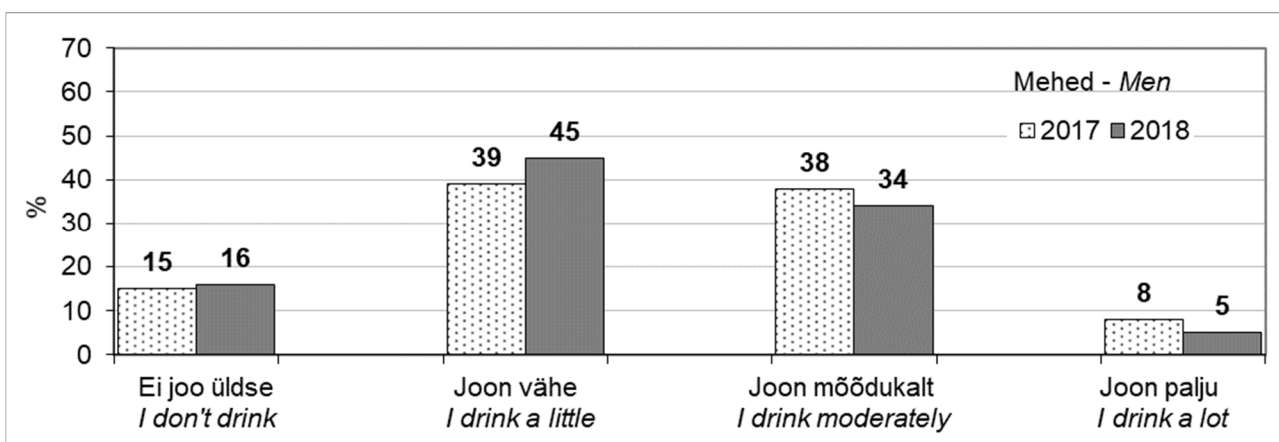
Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018, Eesti Konjunktuuriinstituut
Source: *Estonian Inhabitants' Survey, December 2018, Estonian Institute of Economic Research*

Tabel 40. **Elanike alkoholsete jookide tarbimissagedused 2017–2018 (küsitluste tulemused)**
Frequency of consumption of alcoholic beverages by inhabitants 2017–2018 (survey results)
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	Ei joo üldse		Joo mõned korrad aastas		Joo 1–3 korda kuus		Joo 1–2 korda nädalas		Joo peaaegu iga päev		
	<i>Does not drink</i>		<i>Drinks few times a year</i>		<i>Drinks 1–3 times a month</i>		<i>Drinks 1–2 times a week</i>		<i>Drinks almost every day</i>		
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	
Viin	47	49	38	38	12	10	3	3	0	0	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	36	36	45	49	16	13	3	2	0	0	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	13	8	61	57	20	25	5	9	1	1	Wine, sparkling wine
Õlu	34	34	22	26	20	22	15	14	9	4	Beer
Siider	56	51	32	34	10	12	2	3	0	0	Cider
Long drink, kokteilid	56	56	34	33	8	9	2	1	0	1	Long drink, cocktails

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017, 2018, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2017, 2018, Estonian Institute of Economic Research

Joonis 26. **Meeste ja naiste hinnangud enda alkoholitarbimise kohta 2017–2018 (küsitluste tulemused)**
Assessments of men and women about their own alcohol consumption 2017–2018 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2017, 2018, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2017, 2018, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 41. **Alkoholsete jookide tarbimissagedus soo ja vanuse järgi 2018 (küsitluse tulemused)**
Frequency of consumption of alcoholic beverages by gender and age 2018 (survey results)
 % täiskasvanud alkoholi tarbijatest - % of adult alcohol consumers

	Mehed - Men	Naised - Women	Vanusegrupp - Age group				
			18–29	30–49	50–64	65–74	
Ei joo üldse							Does not drink
Viin	25	71	38	55	53	44	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	24	47	35	38	36	29	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	12	5	3	7	11	13	Wine, sparkling wine
Õlu	18	49	39	29	36	39	Beer
Siider	51	51	19	50	66	78	Cider
Long drink, kokteilid	54	58	32	56	67	81	Long drink, cocktails
Joob mõned korrad aastas							Drinks few times a year
Viin	52	26	54	34	33	36	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	55	43	55	45	48	54	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	57	57	66	55	55	60	Wine, sparkling wine
Õlu	22	31	31	27	22	27	Beer
Siider	32	36	57	34	24	17	Cider
Long drink, kokteilid	33	33	52	32	26	14	Long drink, cocktails
Joob 1–3 korda kuus							Drinks 1–3 times a month
Viin	17	3	3	9	12	15	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	16	10	10	14	12	16	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	21	28	27	25	22	21	Wine, sparkling wine
Õlu	29	16	15	29	18	21	Beer
Siider	13	11	20	14	6	4	Cider
Long drink, kokteilid	11	7	15	10	5	4	Long drink, cocktails
Joob 1–2 korda nädalas							Drinks 1–2 times a week
Viin	5	0	5	2	1	5	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	4	0	0	3	3	1	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	9	9	3	13	10	6	Wine, sparkling wine
Õlu	24	4	15	12	16	10	Beer
Siider	3	2	4	1	4	1	Cider
Long drink, kokteilid	1	1	1	1	1	1	Long drink, cocktails
Joob peaaegu iga päev							Drinks almost every day
Viin	1	0	0	0	1	0	Vodka
Viski, konjak, rumm, džinn, liköör	1	0	0	0	1	0	Whiskey, brandy, rum, gin, liqueur
Vein, vahuvein	1	1	1	0	2	0	Wine, sparkling wine
Õlu	7	0	0	3	8	3	Beer
Siider	1	0	0	1	0	0	Cider
Long drink, kokteilid	1	1	0	1	1	0	Long drink, cocktails

Allikas: Eesti täiskasvanud elanikkonna küsitlus, detsember 2018, Eesti Konjunktuuriinstituut
 Source: Estonian Inhabitants' Survey, December 2018, Estonian Institute of Economic Research

Tabel 42. Viimase 12 kuu jooksul alkoholi tarvitavate osakaal soo järgi 2010–2018 (küsitluste tulemused)
 Share of inhabitants who consumed alcohol in the past 12 months by gender 2010–2018
 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

	2010	2012	2014	2016	2018	
Mehed						Men
Üldse mitte	7,9	8,0	9,4	10,7	12,8	Never
Mõned korrad aastas	13,4	15,3	18,6	15,6	16,1	A few times a year
Mõned korrad kuus	35,5	33,7	32,5	35,0	35,4	A few times a month
Mõned korrad nädalas	36,9	35,8	29,6	29,5	27,0	A few times a week
Peaaegu iga päev*	6,4	7,2	9,9	9,2	8,7	Almost every day*
Naised						Women
Üldse mitte	13,0	10,1	12,0	15,7	16,4	Never
Mõned korrad aastas	36,4	38,5	38,2	33,3	31,8	A few times a year
Mõned korrad kuus	37,2	39,1	39,5	36,8	36,6	A few times a month
Mõned korrad nädalas	12,8	11,6	9,2	12,8	14,0	A few times a week
Peaaegu iga päev*	0,7	0,7	1,2	1,4	1,3	Almost every day*
Kokku						Total
Üldse mitte	10,9	9,2	11,0	13,7	14,9	Never
Mõned korrad aastas	26,9	28,6	30,3	26,1	25,4	A few times a year
Mõned korrad kuus	36,5	36,8	36,7	36,1	36,1	A few times a month
Mõned korrad nädalas	22,7	21,9	17,3	19,6	19,3	A few times a week
Peaaegu iga päev*	3,0	3,5	4,7	4,6	4,3	Almost every day*

* kuni 2012.aastani oli vastuse variandiks iga päev
 until 2012, the response option was daily

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring, 2010–2018, Tervise Arengu Instituut.
 Täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuringut (TKU) on läbi viidud igal paarisaastal alates aastast 1990 16–64-aastaste elanike hulgas. 2018. aasta uuring asub: <http://www.tai.ee/et/terviseandmed/uuringud/download/484>

Source: Health Behavior Among Estonian Adult Population, 2010–2018, National Institute for Health Development.
 The study Health Behavior Among Estonian Adult Population is conducted every other year starting from 1990 among the Estonian population aged 16 to 64. Survey data from year 2018 can be found here: <http://www.tai.ee/et/terviseandmed/uuringud/download/484>

Tabel 43. **Korraga vähemalt kuus alkoholiühikut tarvitanute osakaal soo järgi 2010–2018 (küsitluste tulemused)***
*Share of respondents who consumed at least six or more standard drinks at once by gender 2010–2018 (survey results)**
 % vastanutest - % of respondents

	2010	2012	2016	2018	
Mehed					Men
Mitte kunagi	30,8	30,3	26,0	28,7	Never
Harvem kui üks kord kuus	25,9	26,9	25,2	24,6	Less than once a month
Üks kord kuus	19,0	19,5	22,5	19,7	Once a month
Vähemalt üks kord nädalas	24,3	23,3	26,3	27,0	At least once a week
Naised					Women
Mitte kunagi	68,8	68,3	63,7	64,1	Never
Harvem kui üks kord kuus	18,8	19,7	21,4	20,5	Less than once a month
Üks kord kuus	8,9	7,6	10,1	10,1	Once a month
Vähemalt üks kord nädalas	3,5	4,4	4,9	5,1	At least once a week
Kokku					Total
Mitte kunagi	53,2	52,2	48,4	49,7	Never
Harvem kui üks kord kuus	21,7	22,8	22,9	22,2	Less than once a month
Üks kord kuus	13,1	12,7	15,1	14,0	Once a month
Vähemalt üks kord nädalas	12,1	12,4	13,6	14,0	At least once a week

* Üks alkoholiühik on 10 grammi absoluutalkoholi.
One standard drink of alcohol is equal to 10 g of absolut alcohol.

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring, 2010–2018, Tervise Arengu Instituut
 Source: *Health Behavior Among Estonian Adult Population, 2010–2018, National Institute for Health Development*

Tabel 44. Viimase 12 kuu jooksul vähemalt mõned korrad nädalas alkoholi tarbinud meeste ja naiste jaotus taustaandmete järgi 2018 (küsitluse tulemused)

Distribution of men and women who consumed alcohol at least few times a week in the past 12 months by background variables 2018 (survey results)

% iga sotsiaaldemograafilise alagrupi kõigist vastanutest
% of total respondents in each sociodemographic subgroup

	Mehed Men	Naised Women	Kokku Total	
Haridus				Education
Alg-, põhi-	30,3	10,8	21,1	Primary, basic
Kesk-	31,9	15,5	22,4	Secondary
Keskeri-	40,1	12,2	24,1	Secondary-vocational
Kõrg-	36,5	18,4	24,6	University
Rahvus				Nationality
Eestlane	38,0	16,8	25,6	Estonian
Mitte-eestlane	28,5	11,4	17,8	Non-Estonian
Majanduslik aktiivsus				Economic activity
Töötav	39,1	17,0	26,3	Employed
Mittetöötav	22,1	10,0	13,6	Non-active
Töötu	26,3	12,5	20,5	Unemployed
Elukoht				Place of residence
Tallinn	34,7	16,7	23,5	Tallinn
Muu linn	31,5	13,8	20,9	Other town
Maapiirkond	40,4	15,5	26,5	Rural area
Kuusissetulek				Monthly income
<470 €	32,5	9,9	18,6	<370 €
470–1154 €	34,6	16,3	23,4	470–1154 €
>1154 €	41,8	21,2	31,1	>1154 €
KOKKU*				TOTAL
2018	35,7	15,3	23,6	2018
2016	38,7	14,3	24,2	2016
2014	39,5	10,4	22,0	2014
2012	43,0	12,4	25,4	2012
2010	43,3	13,5	25,8	2010

* 2010.–2012. aasta uuringutes oli vastuse variandiks iga päev

In 2010–2012 studies the response option was daily

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring, 2018, Tervise Arengu Instituut

Source: Health Behavior Among Estonian Adult Population, 2018, National Institute for Health Development

Tabel 45. **Vähemalt üks kord kuus korraga 6 või rohkem alkoholiühikut tarbinud meeste ja naiste jaotus taustaandmete järgi 2018 (küsitluse tulemused)**

Distribution of men and women who consumed at least once a month six or more doses of alcohol at a time by background variables 2018 (survey results)

% iga sotsiaaldemograafilise alagrupi kõigest vastanutest
% of total respondents in each sociodemographic subgroup

	Mehed <i>Men</i>	Naised <i>Women</i>	Kokku <i>Total</i>	
Haridus				Education
Alg-, põhi-	45,5	17,4	32,7	<i>Primary, basic</i>
Kesk-	45,7	25,3	33,9	<i>Secondary</i>
Keskeri-	52,2	14,0	30,1	<i>Secondary-vocational</i>
Kõrg-	42,7	11,1	21,9	<i>University</i>
Rahvus				Nationality
Eestlane	49,3	16,2	30,0	<i>Estonian</i>
Mitte-eestlane	38,5	13,1	22,7	<i>Non-Estonian</i>
Majanduslik aktiivsus				Economic activity
Töötav	48,4	15,9	29,6	<i>Employed</i>
Mittetöötav	38,7	14,0	21,4	<i>Non-active</i>
Töötu	45,3	10,9	30,8	<i>Unemployed</i>
Elukoht				Place of residence
Tallinn	42,5	16,2	26,1	<i>Tallinn</i>
Muu linn	44,4	13,4	25,9	<i>Other town</i>
Maapiirkond	52,3	16,4	32,4	<i>Rural area</i>
Kuusissetulek				Monthly income
<470 €	41,4	12,5	23,7	<i><470 €</i>
470–1154 €	45,9	16,1	27,7	<i>470–1154 €</i>
>1154 €	54,9	17,6	35,6	<i>>1154 €</i>
KOKKU				TOTAL
2018	46,7	15,3	28,1	2018
2016	48,8	15,0	28,7	2016
2014	50,2	14,9	29,0	2014
2012	42,8	12,0	25,0	2012
2010	43,3	12,4	25,1	2010

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring, 2018, Tervise Arengu Instituut

Source: *Health Behavior Among Estonian Adult Population, 2018, National Institute for Health Development*

Tabel 46. Vastajate jaotus viimase seitsme päeva jooksul tarbitud absoluutse alkoholi koguse ja soo järgi 2014–2018 (küsitluste tulemused)
Distribution of respondents by the quantity of absolute alcohol during the past seven days and by gender 2014–2018 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

	2014	2016	2018		
Mehed					Men
Ei tarbinud üldse	22,6	22,9	21,4	Did not consume at all	
Madala terviseriskiga tarvitamine*	58,0	56,1	56,3	Consumption with low health risk*	
Tervist ohustav/kahjustav tarbimine**	19,4	21,0	22,3	Health threatening/damaging consumption**	
Naised					Women
Ei tarbinud üldse	36,8	34,8	36,6	Did not consume at all	
Madala terviseriskiga tarbimine*	55,7	57,4	54,1	Consumption with low health risk*	
Tervist ohustav/kahjustav tarbimine**	7,5	7,8	9,3	Health threatening/damaging consumption**	
Kokku					Total
Ei tarbinud üldse	31,0	29,8	30,2	Did not consume at all	
Madala terviseriskiga tarbimine*	56,6	56,9	55,1	Consumption with low health risk*	
Tervist ohustav/kahjustav tarbimine**	12,3	13,3	14,7	Health threatening/damaging consumption**	

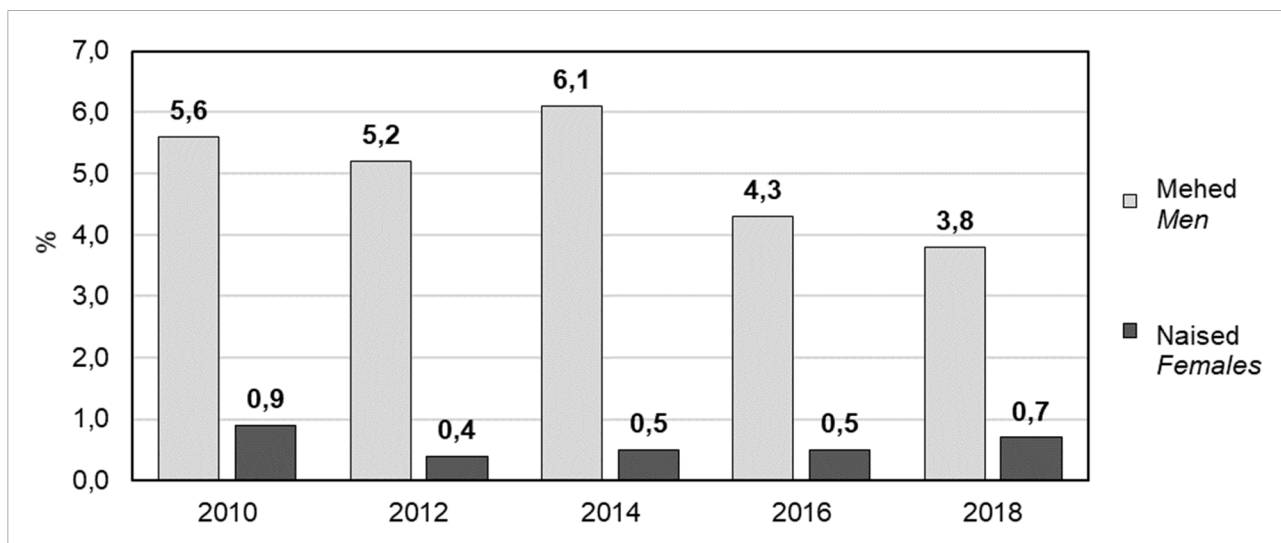
* Mehed - men 10–160 g; naised - women 10–80 g

** Mehed - men >160 g; naised - women >80 g

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring, 2018, Tervise Arengu Instituut

Source: Health Behavior Among Estonian Adult Population, 2018, National Institute for Health Development

Joonis 27. Alkoholi liigtarbimise tõttu ravi saanute osakaal 2010–2018 (küsitluste tulemused)
Share of respondents who were treated for alcohol abuse 2010–2018 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2018, Tervise Arengu Instituut

Source: Health Behavior Among Estonian Adult Population 2018, National Institute for Health Development

Tabel 47. **Tervist ohustavas koguses alkoholi tarbinud meeste ja naiste jaotus taustaandmete järgi 2018. a (küsitluse tulemused)***
*Distribution of men and women with health-damaging alcohol consumption by background variables 2018 (survey results)**

% iga sotsiaaldemograafilise alagrupi kõigist vastanutest
 % of total respondents in each sociodemographic subgroup

	Mehed Men	Naised Women	Kokku Total	
Haridus				Education
Alg, põhi	23,5	12,0	18,6	Primary, basic
Kesk	23,9	15,0	18,9	Secondary
Keskeri	25,8	7,1	15,3	Secondary-vocational
Kõrg	17,5	7,5	10,9	University
Rahvus				Nationality
Eestlane	23,4	9,3	15,4	Estonian
Mitte-eestlane	18,5	9,1	12,6	Non-Estonian
Majanduslik aktiivsus				Economic activity
Töötav	23,3	9,0	15,0	Employed
Mittetöötav	17,3	9,8	12,3	Non-active
Töotu	21,0	11,1	16,8	Unemployed
Elukoht				Place of residence
Tallinn	22,2	9,9	14,6	Tallinn
Muu linn	22,1	9,0	14,3	Other town
Maapiirkond	22,5	8,7	15,2	Rural area
Kuusissetulek				Monthly income
<470 €	21,9	7,4	13,4	<470 €
470–1154 €	21,0	9,6	14,0	470–1154 €
>1154 €	23,9	11,1	17,4	>1154 €
2018	22,3	9,3	14,7	2018
2016	24,3	9,3	15,6	2016
2014	21,8	8,2	13,7	2014
2012	24,4	8,6	15,4	2012
2010	28,6	8,6	17,2	2010

* Meeste üle 160 g ja naiste üle 80 g absoluutse alkoholi tarbimist nädala jooksul loetakse tervist ohustavaks või kahjustavaks tarbimiseks. 2010-2016 aasta andmeid on korrigeeritud.
 Consumption of pure alcohol which exceeds 160 g for men and 80 g for women within a week is considered to be a harmful or health-damaging consumption. The data for 2014-2017 have been adjusted

Allikas: Eesti täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring, 2018, Tervise Arengu Instituut
 Source: Health Behavior Among Estonian Adult Population, 2018, National Institute for Health Development

Tabel 48. Alkohoolseid jooke proovinud noorukite osakaal vanuse ja soo järgi 2009/2010–2017/2018 õa (küsitluste tulemused)
Share of adolescents who have consumed alcohol by age and gender 2009/2010–2017/2018 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

	11-aastased 11 years old	13-aastased 13 years old	15-aastased 15 years old	
2009/2010				2009/2010
Poisid	44,8	72,4	92,7	Boys
Tüdrukud	36,4	77,3	92,4	Girls
Kokku	40,3	74,9	92,5	Total
2013/2014				2013/2014
Poisid	38,6	62,0	83,3	Boys
Tüdrukud	23,8	59,7	85,4	Girls
Kokku	31,0	60,8	84,3	Total
2017/2018				2017/2018
Poisid	28,0	48,7	74,0	Boys
Tüdrukud	17,5	44,0	71,8	Girls
Kokku	22,7	46,4	74,0	Total

Allikas: Eesti kooliõpilaste tervisekäitumise uuring 2009/2010–2017/2018 õa, Tervise Arengu Instituut. Kooliõpilaste tervisekäitumise uuringut (edaspidi HBSC) on läbi viidud eesti ja vene õppekeelega koolide 11-, 13- ja 15-aastaste õpilaste hulgas alates 1993/1994 õppeaastast iga nelja aasta järel. 2017/2018. õppeaasta uuring asub: <http://www.terviseinfo.ee/et/truekised/download/1043>.

Source: *The Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) study 2009/2010–2009/2010, National Institute for Health Development. The Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) study has been conducted since school year 1993/1994 every fourth year among 11-, 13- and 15-years old students from Estonian and Russian schools. Survey data from school year 2017/2018 can be found here: <http://www.terviseinfo.ee/et/truekised/download/1043>.*

Tabel 49. Noorukite keskmine vanus esmakordsel alkoholi proovimisel vanuse ja soo järgi 2009/2010–2013/2014 õa (küsitluste tulemused)*
*Average age of adolescents when trying alcohol for the first time by age and gender 2009/2010–2013/2014 (survey results)**

% vastanutest - % of respondents

	11-aastased 11 years old	13-aastased 13 years old	15-aastased 15 years old	
2009/2010				2009/2010
Poisid	11,1	11,8	12,6	Boys
Tüdrukud	11,1	12,0	13,0	Girls
Kokku	11,1	11,9	12,8	Total
2013/2014				2013/2014
Poisid	11,1	12,0	12,9	Boys
Tüdrukud	11,1	12,2	13,1	Girls
Kokku	11,1	12,1	13,0	Total

* Alkoholi esmakordse tarvitamise vanust 2017-2018 õa ei küsitatud.
The age of alcohol use onset was not asked from adolescents in 2017/2018 survey

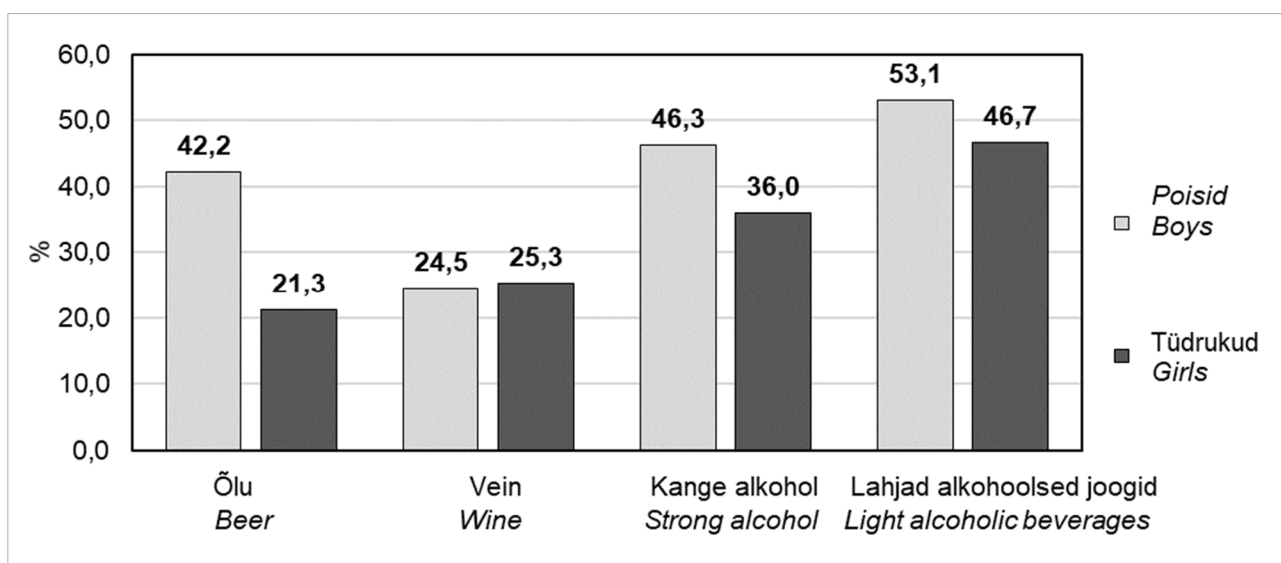
Allikas: HBSC 2009/2010–2013/2014 õa, Tervise Arengu Instituut
 Source: *HBSC 2009/2010–2013/2014, National Institute for Health Development*

Tabel 50. Alkohoolsete jookide tarbimise sagedus vanuse ja soo järgi 2017/2018. õa (küsitluse tulemused)
Frequency of alcohol consumption by age and gender 2017/2018 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

	11-aastased 11 years old	13-aastased 13 years old	15-aastased 15 years old	
Poisid				Boys
Ei tarvita alkoholi	79,0	64,1	37,2	Never
Igal kuul või harvem	16,7	30,3	53,7	Every month or rarely
Vähemalt kord nädalas	4,3	5,6	9,1	At least once a week
sh iga nädal	1,4	2,6	5,9	incl. every week
sh iga päev	2,9	3,0	3,2	incl. every day
Tüdrukud				Girls
Ei tarvita alkoholi	88,0	65,2	38,3	Every month or rarely
Igal kuul või harvem	10,3	31,6	56,9	At least once a week
Vähemalt kord nädalas	1,7	3,2	4,8	incl. every week
sh iga nädal	0,3	1,4	3,1	incl. every day
sh iga päev	1,4	1,8	1,7	Every month or rarely
Kokku				Total
Ei tarvita alkoholi	83,5	64,7	37,8	Every month or rarely
Igal kuul või harvem	13,6	30,9	55,3	At least once a week
Vähemalt kord nädalas	2,9	4,4	6,9	incl. every week
sh iga nädal	0,8	2,0	4,5	incl. every day
sh iga päev	2,1	2,4	2,4	Every month or rarely

Allikas: HBSC 2017/2018 õa, Tervise Arengu Instituut
 Source: HBSC 2017/2018, National Institute for Health Development

Joonis 28. 11-, 13- ja 15-aastaste noorukite osakaal tarbitava alkohoolse joogi järgi 2017/2018. õa (küsitluse tulemused)
Breakdown of alcohol consumption by 11-, 13- and 15 years old adolescents by beverage categories, 2017/2018 (survey results)
 % iganädalaselt alkoholi tarbinutest - % of alcohol users who had consumed alcohol at least once a week

Allikas: HBSC 2017/2018 õa, Tervise Arengu Instituut
 Source: HBSC 2017/2018, National Institute for Health Development

Tabel 51. **Vähemalt korra elus purjus olnud noorukite osakaal vanuse ja soo järgi**
2009/2010–2017/2018 õa (küsitluste tulemused)
Share of adolescents who have been drunk at least once in life by age and gender
2009/2010–2017/2018 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

	11-aastased 11 years old	13-aastased 13 years old	15-aastased 15 years old	
2009/2010				2009/2010
Poisid	8,2	34,3	67,7	Boys
Tüdrukud	6,8	31,1	58,2	Girls
Kokku	7,4	32,7	62,7	Total
2013/2014				2013/2014
Poisid	4,1	16,2	48,3	Boys
Tüdrukud	1,9	15,8	44,2	Girls
Kokku	3,0	16,0	46,3	Total
2017/2018				2017/2018
Poisid	5,1	11,5	43,1	Boys
Tüdrukud	1,4	12,2	37,3	Girls
Kokku	3,3	11,9	40,1	Total

Allikas: HBSC 2009/2010–2017/2018 õa, Tervise Arengu Instituut
 Source: HBSC 2009/2010–2017/2018, National Institute for Health Development

Tabel 52. **Noorukite keskmine vanus esmakordsel purju joomisel vanuse ja soo järgi**
2009/2010–2017/2018 õa (küsitluste tulemused)
Average age of adolescents getting drunk for the first time by age and gender
2009/2010–2017/2018 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

	11-aastased 11 years old	13-aastased 13 years old	15-aastased 15 years old	
2009/2010				2009/2010
Poisid	11,1	12,4	13,7	Boys
Tüdrukud	11,1	12,6	13,8	Girls
Kokku	11,1	12,5	13,7	Total
2013/2014				2013/2014
Poisid	11,1	12,5	13,6	Boys
Tüdrukud	11,4	12,6	13,9	Girls
Kokku	11,3	12,6	13,7	Total
2017/2018				2017/2018
Poisid	-	12,6	14,1	Boys
Tüdrukud	-	12,7	14,1	Girls
Kokku	-	12,7	14,1	Total

Allikas: HBSC 2009/2010–2017/2018 õa, Tervise Arengu Instituut
 Source: HBSC 2009/2010–2017/2018, National Institute for Health Development

Tabel 53. Purju joomise sagedus vanuse ja soo järgi 2017/2018. õa (küsitluse tulemused)

Frequency of being drunk by age and gender 2017/2018 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

	11-aastased 11 years old	13-aastased 13 years old	15-aastased 15 years old	
Poisid				Boys
0 korda	94,9	88,5	56,9	0 times
1 kord	3,4	4,8	13,9	1 time
2 või enam korda	1,7	6,7	29,2	2 or more times
Tüdrukud				Girls
0 korda	98,6	87,8	62,7	0 times
1 kord	0,9	6,2	11,9	1 time
2 või enam korda	0,5	6,0	25,4	2 or more times
Kokku				Total
0 korda	96,7	88,2	59,9	0 times
1 kord	2,2	5,5	12,9	1 time
2 või enam korda	1,1	6,4	27,2	2 or more times

Allikas: HBSC 2017/2018 õa, Tervise Arengu Instituut

Source: HBSC 2017/2018, National Institute for Health Development

Tabel 54. Vanemate alkoholi liigtarvitamise esinemise hindamine soo ja vanuse järgi 2013/2014–2017/2018. õa* (küsitluste tulemused)

Assessing parents' excessive drinking by gender and age 2013/2014–2017/2018* (survey results)

% vastanutest - % of respondents

	13-aastased 13 years old	15-aastased 15 years old	
2013/2014			2013/2014
Poisid	16,0	18,3	Boys
Tüdrukud	16,4	21,7	Girls
Kokku	16,2	20,0	Total
2017/2018			2017/2018
Poisid	20,6	22,9	Boys
Tüdrukud	27,3	30,7	Girls
Kokku	21,7	25,4	Total

* Vähemalt ühel vanemal võib olla alkoholiprobleeme. Tunnus on kokku pandud kuue küsimuse põhjal, milles küsiti vanemate alkoholiprobleemide kohta

At least one of the parents might have drinking problem. The indicator is formed on the basis of six questions, which asked about parents' drinking problems.

Allikas: HBSC 2013/2014–2017/2018 õa, Tervise Arengu Instituut

Source: HBSC 2013/2014–2017/2018, National Institute for Health Development

4. Alkoholi tarbimisega seonduvad negatiivsed tagajärjed ühiskonnale

Negative consequences of alcohol consumption on society

Tabel 55. Alkoholiseaduse rikkumised 2007–2018
Violations of Alcohol Act 2007–2018

	Alkoholsete jookide ostmise alaealiste poolt (§72) <i>Purchase of alcoholic beverages by minors (§72)</i>	Alkoholsete jookide tarbimise alaealiste poolt (§71)* <i>Consumption of alcoholic beverages by minors (§71)*</i>	Alkoholsete jookide tarbimine avalikus kohas või avalikku kohta joojate olekus ilmumine (§70) <i>Consumption of alcoholic beverages in public places or appearance in public places while intoxicated (§70)</i>	Käitlemiseks mittelubatud alkoholi omandamine, hoidmine ja edasitoimetamine (§54) <i>Acquisition, possession and distribution of alcohol which is not permitted to be handled (§54)</i>	Muud rikkumised <i>Other offences</i>	Kokku <i>Total</i>
2007	160	10 461	26 813	300	379	38 113
2008	107	13 486	20 052	168	385	34 198
2009	48	9 539	15 624	130	269	25 610
2010	49	8 068	8 677	121	255	17 170
2011	57	9 342	9 396	165	308	19 268
2012	28	7 622	7 579	158	458	15 845
2013	28	5 345	4 882	192	495	10 942
2014	15	3 840	1 660	100	369	5 984
2015	-**	3 828	405***	64	319	4 616
2016	-	3 391	661	49	319	4 420
2017	-	2 917	431	52	176	3 576
2018	-	1 634****	274	19	153	2 080

* §71 juhtude vähenemine 2016. aastal on seotud muudatustega väärtegade arvestuses, kus enam ei arvestata mittesubjektide (alla 14-aastaste) rikkumisi
The decrease in cases of §71 in 2016 is due to the changes in consideration of misdemeanours by non-subjects (below the age of 14) are not taken into consideration

** §72 tunnistati kehtetuks alates 01.01.2015 - § 72 is not valid from 01.01.2015

*** §70 muutus kehtetuks alates 01.07.2014. 2015. aasta andmed on väljastatud perioodi kohta 10.01.2015 – 31.12.2015 Karistusseadustiku §262 alusel (õigusnormi Korrakaitseadus §55 lg1 p5 ja §55 lg2 alusel; järgnevate aastate andmed on terve aasta kohta
§ 70 is not valid from 01.07.2014. The 2015 data covers the period 10.01.2015 – 31.12.2015 according to the Penal code §262; (data for subsequent years are for the whole year)

**** Olukorra muutus on osalt tingitud mittekariistuslike meetmete rakendamisest (juhtumiarutelu, konflikti-, kahjuvahendus, suuline hoiatus)
The change is partly due to the application of non-punitive measures (case discussion, conflict resolution, damages resolution, oral warning)

Allikas: Politsei- ja Piirivalveamet; Justiitsministeerium

Source: Estonian Police and Border Guard Board; Ministry of Justice

Tabel 56. **Alkoholiga seotud registreeritud kuritegude arv 2007–2018**
Number of alcohol-related registered crimes 2007–2018

	Alaealise kallutamise alkoholi tarvitamisele (§182) <i>Inducing minor to consume alcohol (§182)</i>	Alaealisele alkoholi müümine ja ostmine (§182.1) <i>Selling alcohol to minor and purchasing alcohol for minor (§182.1)</i>	Alkoholi ebaseaduslik tootmine (§374)* <i>Illegal production of alcohol (§374)*</i>	Alkoholi käitlemise korra rikkumine (§375) <i>Violation of procedure for handling alcohol (§375)</i>	Kokku <i>Total</i>
2007	27	2	8	42	79
2008	26	10	4	52	92
2009	25	0	5	19	49
2010	11	4	4	27	46
2011	23	4	5	38	70
2012	18	2	5	43	68
2013	25	2	6	44	77
2014	37	0	6	43	86
2015	63	13	-	14	90
2016	115	22	-	12	149
2017	77	1	-	24	102
2018	82	1	-	16	99

* §374 muutus kehtetuks alates 01.01.2015 - § 374 is not valid from 01.01.2015

Allikas: Justiitsministeerium, Karistusseadustik
 Source: Ministry of Justice, Penal Code

Tabel 57. **Tolli poolt kinni peetud alkohol 2007–2018***
*Alcoholic beverages seized by customs 2007–2018**
 liitrit 100% alkoholina - litres in 100% alcohol

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kinni peetud kogused	13 704	13 216	30 454	11 763	57 644	30 419	10 691	7 189	4 693	2 250	4 199	2 284	Seized quantities*

* Sisaldab nii tollikontrolli käigus avastatud kui ka kriminaalmenetluse käigus kinni peetud koguseid
 Includes alcohol seized during the customs control or criminal procedures

Allikas: Maksu- ja Tolliamet
 Source: Estonian Tax and Customs Board

Tabel 58. **Kainenema toimetamised 2010–2018***
Number of people delivered to sober 2010–2018

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Kainenema viidud inimeste arv	15 984	19 167	16 574	16 306	12 149	16 647	16 349	14 888	13 343	Number of people delivered to sober
Neist alaealised	-	-	-	-	-	149	196	208	137	Of them minors

* Kainenema toimetamise andmed on üldistavad, kuna neid on aastate lõikes erinevalt kogutud
 The data on delivering to sober are generalized because they have been collected in different ways over the years

Allikas: Politsei- ja Piirivalveamet
 Source: Estonian Police and Border Guard Board

Tabel 59. **Mootorsõiduki juhtimine joores seisundis ja sellega seotud liiklusõnnetused 2007–2018**
Drunk driving and related traffic accidents 2007–2018

	Politsei poolt registreeritud joores juhtimiste arv*	Politsei poolt registreeritud joores juhtimiste arv 10 000 elaniku kohta*	Liiklusõnnetuste arv joores mootorsõiduki-juhi osalusel**	Liiklusõnnetuste arv joores mootorsõiduki-juhi osalusel 10 000 elaniku kohta**	Hukkunute arv**	Vigastatute arv**
	<i>Drunk-driving registered by the police*</i>	<i>Drunk-driving registered by the police per 10 000 inhabitants*</i>	<i>Number of accidents involving drunken motorvehicle drivers**</i>	<i>Number of accidents involving drunken motorvehicle drivers per 10 000 inhabitants**</i>	<i>Number of killed persons**</i>	<i>Number of injured persons**</i>
2007	17 920	133,4	552	4,1	81	807
2008	15 167	113,3	391	2,9	42	564
2009	7 909	59,2	280	2,1	33	390
2010	6 284	47,1	203	1,5	16	285
2011	7 060	53,1	216	1,6	22	313
2012	7 190	54,3	203	1,5	18	279
2013	6 945	52,6	207	1,6	28	267
2014	6 637	50,4	159	1,2	18	231
2015	6 452	49,1	153	1,2	16	234
2016	5 875	44,6	171	1,3	7	241
2017	5 173	39,3	159	1,2	13	233
2018	5 248	39,8	149	1,1	13	209

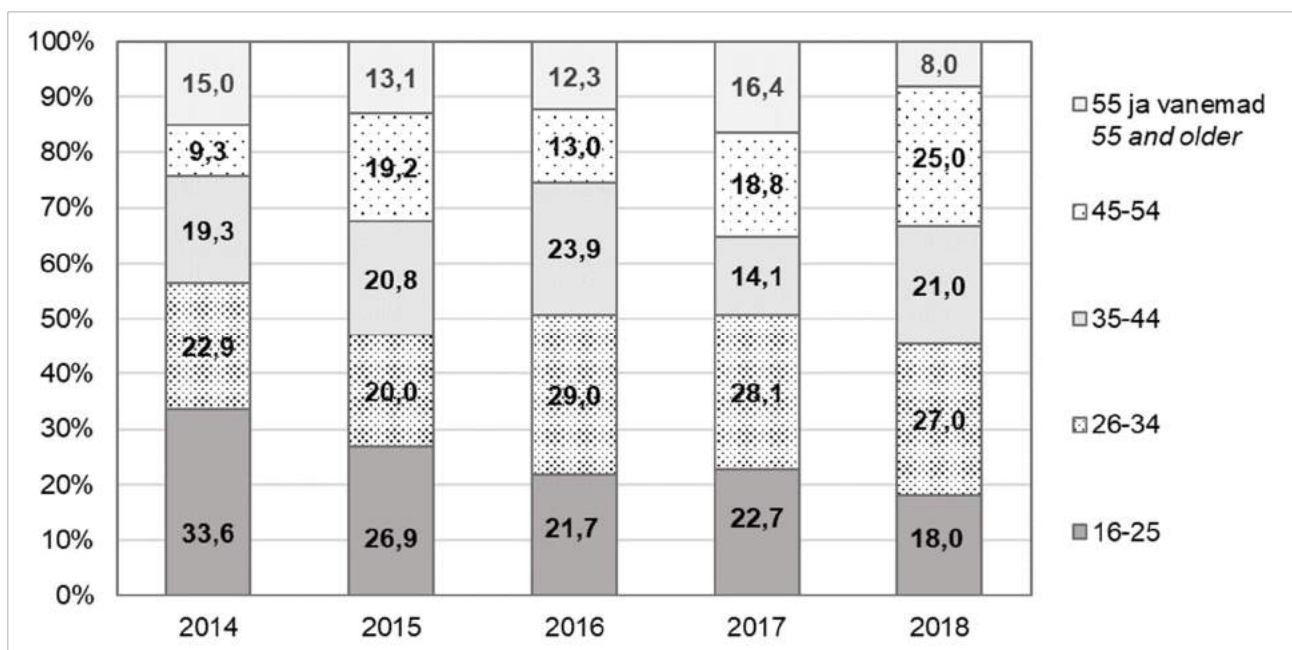
* Väärteod ja kuriteod kokku - Total misdemeanours and crimes

** Kuni aastani 2012 on arvestatud vaid alkoholi- ja narkojoobes mootorsõiduki-juhte, alates 2013. aastast on neile lisandunud ka alkoholi tarvitamise tunnustega juhid. 2014 – 2017. aasta andmeid on korrigeeritud.
Until 2012, only drivers under the influence of alcohol and drugs were taken into account, from 2013 also drivers with signs of alcohol usage were added. The data for 2014–2017 have been adjusted.

Allikad: Statistikaamet; Politsei- ja Piirivalveamet; Maanteeamet; Justiitsministeerium

Sources: Statistics Estonia; Estonian Police and Border Guard Board; Estonian Road Administration; Ministry of Justice

Joonis 29. **Joores mootorsõiduki-juhtide jaotus vanuse järgi 2014–2018**
Distribution of drunken motorvehicle drivers by age 2014–2018

Allikas: Liiklusõnnetuste statistika, Manteeamet

Source: Statistics of traffic accidents, Road Administration Estonia

Tabel 60. Joobes mootorsõidukijuhi osalusel toimunud liiklusõnnetuste ning nendes hukkunud ja vigastada saanute osakaal 2007–2018*
*Share of persons killed and injured in traffic accidents involving drunken motorvehicle drivers 2007–2018**

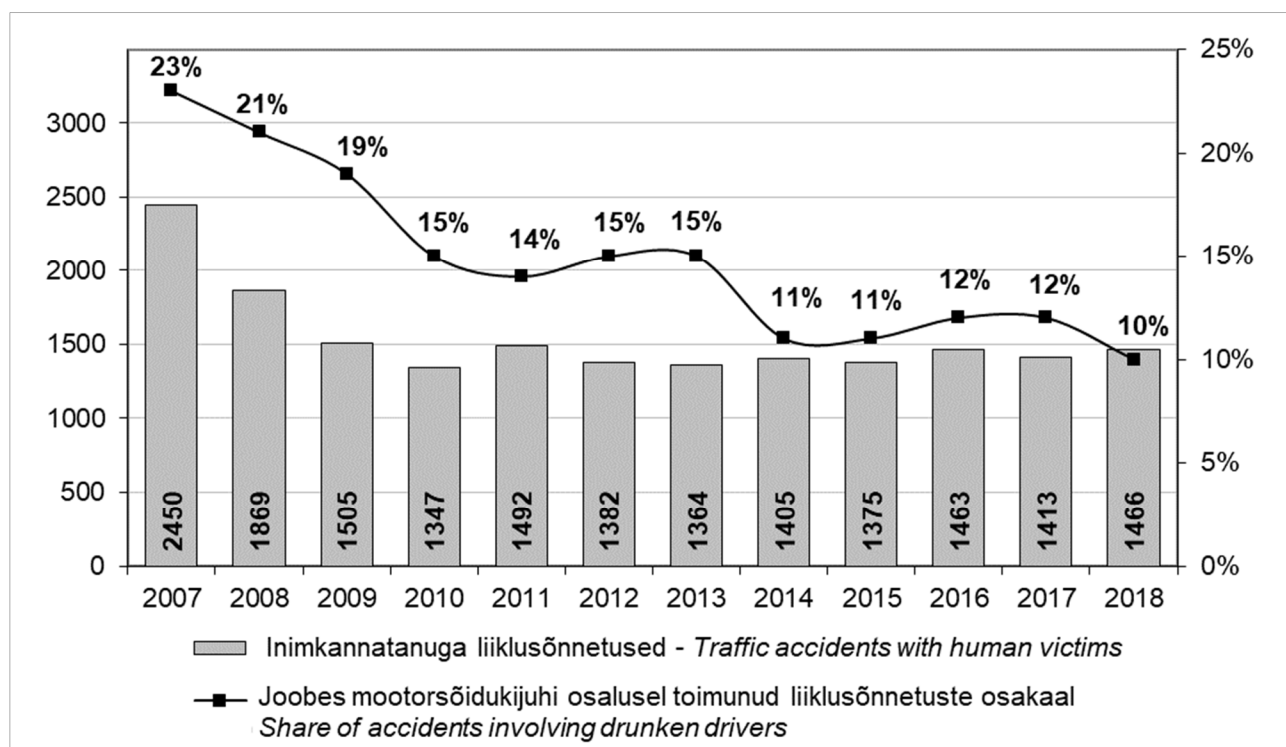
	Liiklusõnnetused joobes juhi osalusel (% kõikidest liiklusõnnetustest) <i>Accidents involving drunken drivers (% of all traffic accidents)</i>	Hukkunuid (% kõikidest liiklusõnnetustes hukkunutest) <i>Killed (% of those who were killed in traffic accidents)</i>	Vigastatuid (% kõikidest liiklusõnnetustes vigastatutest) <i>Injured (% of those who were injured in traffic accidents)</i>
2007	23	41	25
2008	21	32	24
2009	19	33	20
2010	15	20	17
2011	14	22	17
2012	15	20	16
2013	15	35	16
2014	11	22	14
2015	11	24	14
2016	12	11	13
2017	12	27	12
2018	10	19	11

* Kuni aastani 2012 on arvestatud vaid alkoholi- ja narkojoobes mootorsõidukijuhte, alates 2013. aastast on neile lisandunud ka alkoholi tarvitamise tunnustega juhid. 2014 – 2017. aasta andmeid on korrigeeritud.
Until 2012, only drivers under the influence of alcohol and drugs were taken into account, from 2013 also drivers with signs of alcohol usage were added. The data for 2014–2017 have been adjusted.

Allikad: Maanteeamet; EKI arvutused

Sources: Estonian Road Administration; calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 30. Inimkannatanuga liiklusõnnetuste arv ning joobes mootorsõidukijuhi osalusega liiklusõnnetuste osakaal 2007–2018*
*Number of traffic accidents with injured persons and share of traffic accidents involving drunken motor vehicle drivers 2007–2018**

* 2014 – 2017. aasta andmeid on korrigeeritud. *The data for 2014–2017 have been adjusted*

Allikad: Maanteeamet; Justiitsministeerium

Sources: Estonian Road Administration; Ministry of Justice

Tabel 61. **Liiklusõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2017–2018***
*Number of persons killed in traffic accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2017–2018**

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joobnute osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joobes - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku** - Total**		2017	2018
	2017	2018	2017	2018	2017	2018		
<15	0	0	1	1	1	1	0,0	0,0
15–24	2	1	2	4	4	5	50,0	20,0
25–34	1	2	3	8	4	10	25,0	20,0
35–44	2	4	5	1	7	5	28,6	80,0
45–54	3	5	6	4	9	9	33,3	55,6
55–64	0	6	5	2	5	8	0,0	75,0
>65	1	2	9	11	10	13	10,0	15,4
Kokku - Total	9	20	31	31	40	51	22,5	39,2

* Sõidukijuhid, jalakäijad ja jalgratturid kokku - *Drivers, pedestrians, cyclists*

** Lisaks 10 määramata joobeastmega hukkunut 2017. aastal ja 12 hukkunut 2018. aastal
Plus additional 10 persons in 2017 and 12 persons in 2018 killed with undefined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut

Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 62. Liiklusõnnetustes hukkunute arv joobeastmete lõikes 2002 ja 2016–2018*
 Number of persons killed in traffic accidents by the level of intoxication 2002 and 2016–2018*

	Arv - Number				Osakaal, % - Proportion, %				
	2002	2016	2017	2018	2002	2016	2017	2018	
SÕIDUKIJUHI									
DRIVERS									
Kaine	19	14	16	18	27,6	50,0	59,3	48,6	Sober
Kerge joove	13	2	1	2	18,8	7,2	3,7	5,4	Low intoxication
Keskmine joove	20	6	3	4	29,0	21,4	11,1	10,8	Moderate intoxication
Raske joove	17	3	2	3	24,6	10,7	7,4	8,1	High intoxication
Olek määramata	...	3	5	10	...	10,7	18,5	27,0	Condition not determined
Kokku	69	28	27	37	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
JALAKÄIJAD									
PEDESTRIANS									
Kaine	16	11	13	10	34,0	44,0	61,9	45,5	Sober
Kerge joove	6	1	1	2	12,8	4,0	4,8	9,1	Low intoxication
Keskmine joove	7	1	2	5	14,9	4,0	9,5	22,7	Moderate intoxication
Raske joove	18	9	0	3	38,3	36,0	0,0	13,6	High intoxication
Olek määramata	...	3	5	2	...	12,0	23,8	9,1	Condition not determined
Kokku	47	25	21	22	100,0	100,0	100,0	100,0	Total
JALGRATTURID									
CYCLISTS									
Kaine	...	2	2	3	...	40,0	100,0	75,0	Sober
Kerge joove	...	1	0	0	...	20,0	0,0	0,0	Low intoxication
Keskmine joove	...	1	0	0	...	20,0	0,0	0,0	Moderate intoxication
Raske joove	...	0	0	1	...	0,0	0,0	25,0	High intoxication
Olek määramata	...	1	0	0	...	20,0	0,0	0,0	Condition not determined
Kokku	...	5	2	4	...	100,0	100,0	100,0	Total
KOKKU									
TOTAL									
Kaine	60	27	31	31	31,3	46,6	62,0	49,2	Sober
Kerge joove	33	4	2	4	17,3	6,9	4,0	6,3	Low intoxication
Keskmine joove	49	8	5	9	25,7	13,8	10,0	14,3	Moderate intoxication
Raske joove	49	12	2	7	25,7	20,7	4,0	11,1	High intoxication
Olek määramata	...	7	10	12	...	12,1	20,0	19,0	Condition not determined
Kokku	191	58	50	63	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

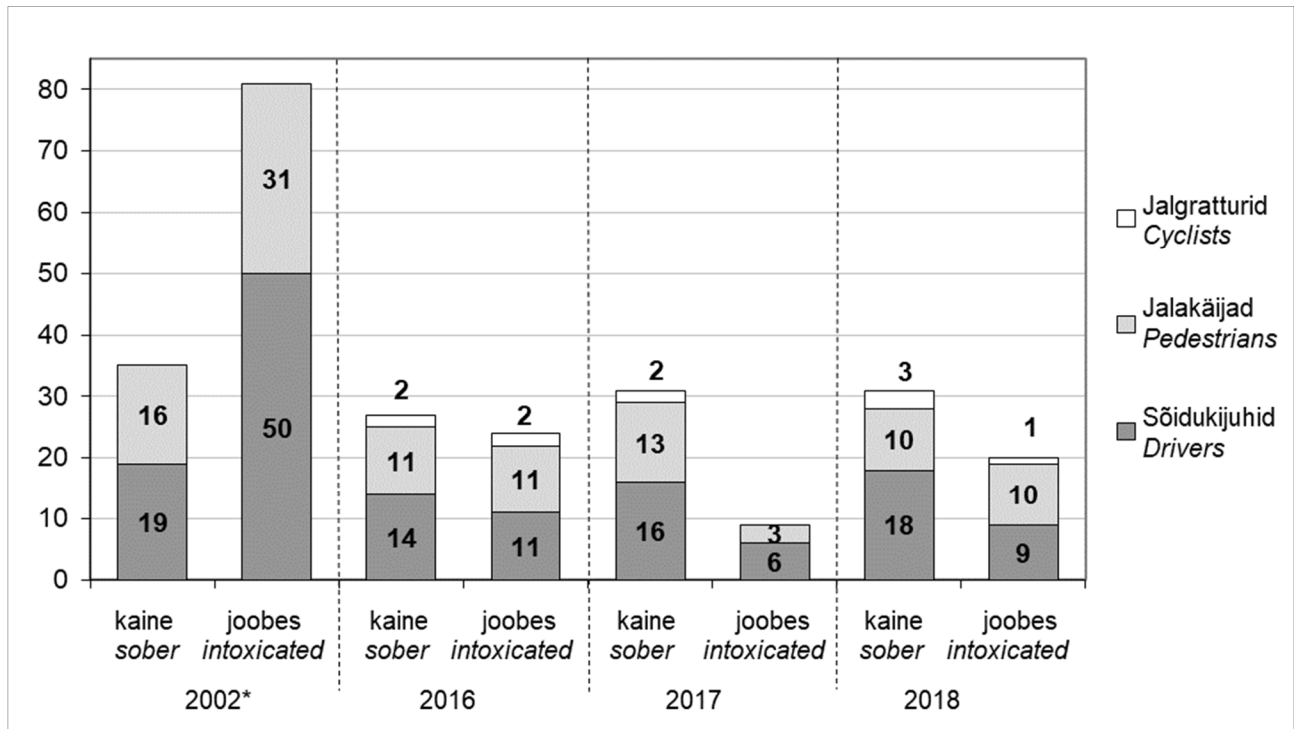
* Alkoholisaldus veres joobeastmete lõikes: kerge joove 0,2–1,5 mg/g; mõõdukas joove 1,5–2,5 mg/g; raske joove üle 2,5 mg/g
 Alcohol concentration in blood: low intoxication 0,2–1,5 mg/g; moderate intoxication 1,5–2,5 mg/g; high intoxication over 2,5 mg/g

... Andmeid ei kogutud - Data not available

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut

Source: Estonian Forensic Science Institute

Joonis 31. Liiklusõnnetustes hukkunud kainete ja joobes isikute arv 2002 ja 2016–2018
 Number of sober and intoxicated persons killed in traffic accidents 2002 and 2016–2018

* Jalgratturite kohta andmeid ei kogutud - Data about cyclists not available

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut

Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 63. Tuleõnnetustes hukkunute arv joobeastmete lõikes 2017–2018
 Number of persons killed in fire accidents by the level of intoxication 2017–2018

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2017	2018	2017	2018	
Kaine	14	23	28,6	37,7	Sober
Kerge joove	5	11	10,2	18,0	Low intoxication
Keskmine joove	10	11	20,4	18,0	Moderate intoxication
Raske joove	12	10	24,5	16,4	High intoxication
Olek määramata	8	6	16,3	9,8	Condition not determined
Kokku	49	61	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut

Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 64. Tuleõnnetustes hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2017–2018
Number of persons killed in fire accidents by age and the proportion of victims under intoxication 2017–2018

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2017	2018
	2017	2018	2017	2018	2017	2018		
<15	0	0	0	2	0	2	-	0,0
15–24	2	0	0	1	2	1	100,0	0,0
25–34	1	1	0	0	1	1	100,0	100,0
35–44	0	2	1	1	1	3	0,0	66,7
45–54	9	7	2	2	11	9	81,8	77,8
55–64	4	16	0	5	4	21	100,0	76,2
>65	11	6	11	12	22	18	50,0	33,3
Kokku - Total	27	32	14	23	41	55	65,9	58,2

* Lisaks 8 määramata jooresastmes hukkunut 2017. aastal ja 6 määramata jooresastmega hukkunut 2018. aastal
Plus additional 8 persons in 2017 and 6 persons in 2018 killed with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 65. Uppunute arv jooresastmete lõikes 2017–2018
Number of drowned persons by the level of intoxication 2017–2018

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2017	2018	2017	2018	
Kaine	21	19	51,2	43,2	Sober
Kerge joores	2	3	4,9	6,8	Low intoxication
Keskmine joores	8	11	19,5	25,0	Moderate intoxication
Raske joores	8	6	19,5	13,6	High intoxication
Olek määramata	2	5	4,9	11,4	Condition not determined
Kokku	41	44	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 66. Uppunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal uppunutest 2017–2018
Number of drowned persons by age and the proportion of victims under intoxication 2017–2018

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2017	2018
	2017	2018	2017	2018	2017	2018		
<15	0	0	2	1	2	1	0,0	0,0
15–24	2	1	1	1	3	2	66,7	50,0
25–34	2	3	4	2	6	5	33,3	60,0
35–44	2	0	1	0	3	0	66,7	-
45–54	4	5	2	0	6	5	66,7	100,0
55–64	6	4	2	2	8	6	75,0	66,7
>65	2	7	9	13	11	20	18,2	35,0
Kokku - Total	18	20	21	19	39	39	46,2	51,3

* Lisaks 2 määramata jooresastmega uppunut 2017. aastal ja 5 määramata jooresastmega uppunut 2018. aastal
plus additional 2 persons in 2017 and 5 persons in 2018 drowned with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 67. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2017–2018
Number of persons killed due to falling by the level of intoxication 2017–2018

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2017	2018	2017	2018	
Kaine	24	16	30,8	21,6	Sober
Kerge joove	4	9	5,1	12,2	Low intoxication
Keskmine joove	9	7	11,5	9,5	Moderate intoxication
Raske joove	8	8	10,3	10,8	High intoxication
Olek määramata	33	34	42,3	45,9	Condition not determined
Kokku	78	74	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 68. Kukkumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joobes isikute osakaal hukkunutest 2017–2018
Number of persons killed due to falling by age and the proportion of victims under intoxication 2017–2018

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joobnute osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joobes - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2017	2018
	2017	2018	2017	2018	2017	2019		
<15	0	0	0	0	0	0	-	-
15–24	1	2	0	1	1	3	100,0	66,7
25–34	0	0	1	1	1	1	0,0	0,0
35–44	0	5	5	5	5	10	0,0	50,0
45–54	7	4	2	1	9	5	77,8	80,0
55–64	7	8	5	5	12	13	58,3	61,5
>65	6	5	11	3	17	8	35,3	62,5
Kokku - Total	21	24	24	16	45	40	46,7	60,0

* Lisaks 33 määramata joobeastmega hukkunut 2017. aastal ning 34 määramata joobeastmega hukkunut 2018. aastal
 Plus additional 33 persons in 2017 and 34 persons in 2018 killed with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 69. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv joobeastmete lõikes 2017–2018
Number of persons killed due to hypothermia by the level of intoxication 2017–2018

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2017	2018	2017	2018	
Kaine	17	28	41,4	51,9	Sober
Kerge joove	10	7	24,4	13,0	Low intoxication
Keskmine joove	6	12	14,6	22,2	Moderate intoxication
Raske joove	4	5	9,8	9,3	High intoxication
Olek määramata	4	2	9,8	3,7	Condition not determined
Kokku	41	54	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 70. Alajahtumise tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2017–2018

Number of persons killed due to hypothermia by age and the proportion of victims under intoxication 2017–2018

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2017	2018
	2017	2018	2017	2018	2017	2018		
25–34	1	0	1	1	2	1	50,0	0,0
35–44	1	0	0	0	1	0	100,0	-
45–54	3	5	4	1	7	6	42,9	83,3
55–64	11	13	4	8	15	21	73,3	61,9
>65	4	6	8	18	12	24	33,3	25,0
Kokku - Total	20	24	17	28	37	52	54,1	46,2

* Lisaks 4 määramata jooresastmega hukkunut 2017. aastal ja 2 hukkunut 2018. aastal
Plus additional 4 persons in 2017 and 2 persons in 2018 killed with undetermined level of intoxication

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 71. Enesetapu tagajärjel hukkunute arv jooresastmete lõikes 2017–2018
Number of persons who committed suicide by the level of intoxication 2017–2018

	Arv - Number		Osakaal, % - Proportion, %		
	2017	2018	2017	2018	
Kaine	121	131	56,0	66,5	Sober
Kerge joores	36	21	16,7	10,7	Low intoxication
Keskmine joores	36	28	16,7	14,2	Moderate intoxication
Raske joores	14	8	6,4	4,1	High intoxication
Olek määramata	9	9	4,2	4,6	Condition not determined
Kokku	216	197	100,0	100,0	Total

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Source: Estonian Forensic Science Institute

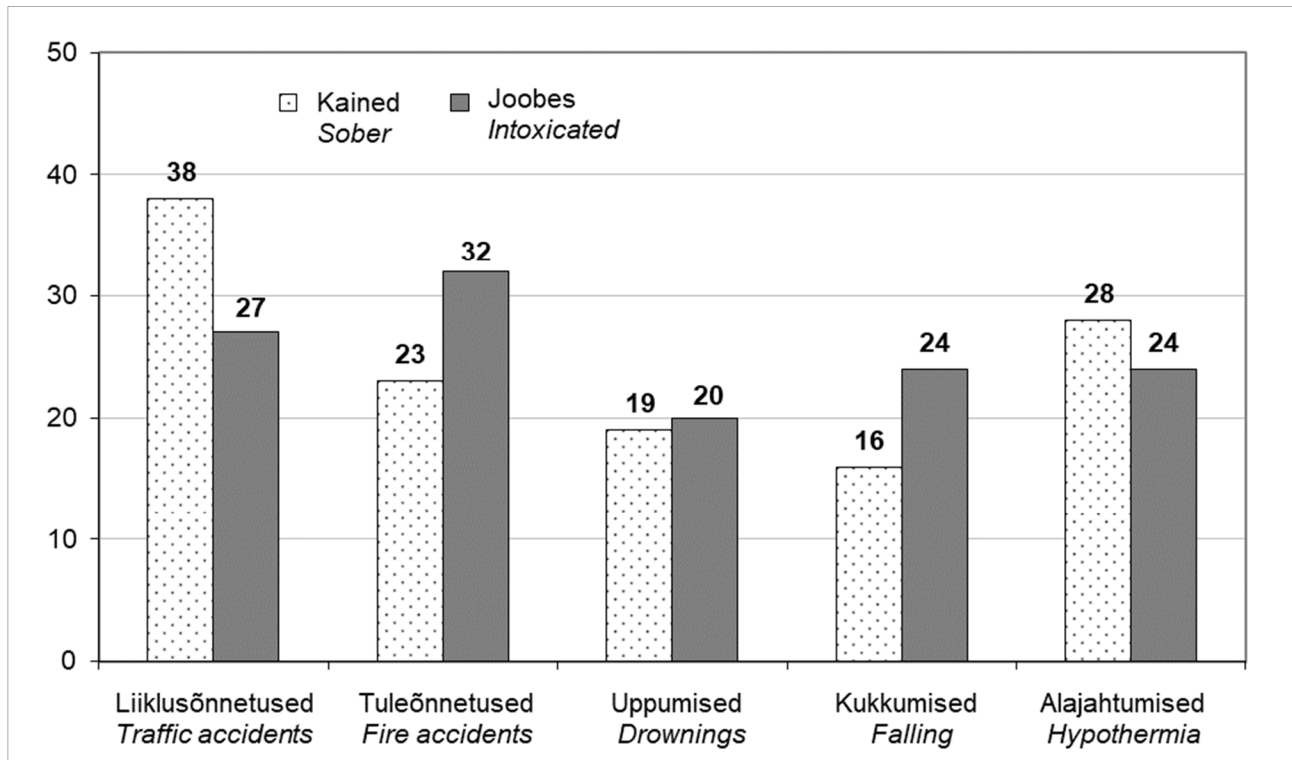
Tabel 72. Enesetapu tagajärjel hukkunute arv vanuse lõikes ja joores isikute osakaal hukkunutest 2017–2018
Number of persons who committed suicide by age and the proportion of persons under intoxication 2017–2018

Vanusegrupp Age group	Arv - Number						Joores osakaal hukkunutest, % Proportion of victims under intoxication, %	
	Joores - Intoxicated		Kained - Sober		Kokku* - Total*		2017	2018
	2017	2018	2017	2018	2017	2018		
<15	0	0	1	1	1	1	0,0	0,0
15–24	5	3	13	10	18	13	27,8	23,1
25–34	15	8	15	19	30	27	50,0	29,6
35–44	13	11	9	12	22	23	59,1	47,8
45–54	18	8	23	11	41	19	43,9	42,1
55–64	25	15	16	20	41	35	61,0	42,9
>65	9	12	44	58	53	70	17,0	17,1
Kokku - Total	85	57	121	131	206	188	41,3	30,3

* Lisaks 9 määramata jooresastmega hukkunut 2017. ja 2018. aastal
Plus additional 9 persons in 2016 and 2017 killed with undetermined level of intoxication

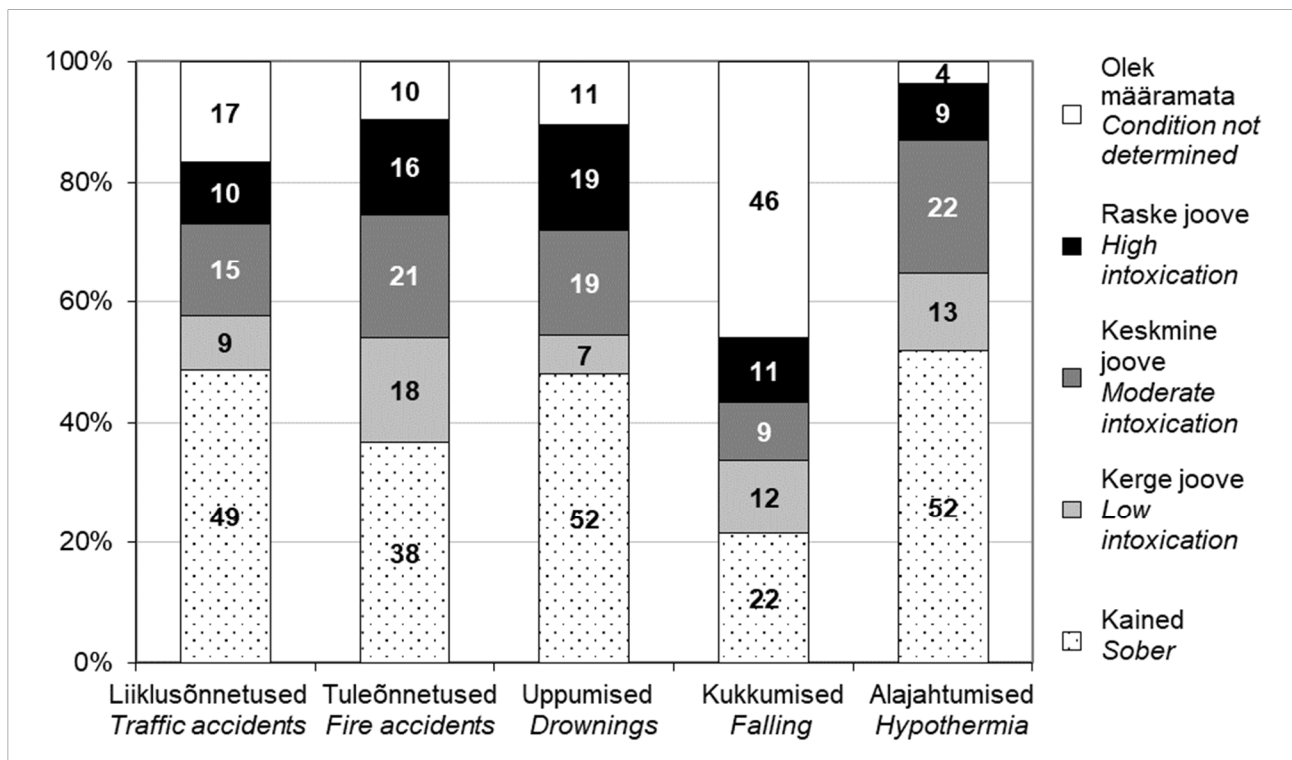
Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
Source: Estonian Forensic Science Institute

Joonis 32. Õnnetustes hukkunud kainete ja jooibes isikute arv 2018
 Number of sober and intoxicated persons killed in accidents 2018

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Joonis 33. Õnnetustes hukkunute jaotus jooibeastmete lõikes 2018
 Distribution of persons killed in accidents by level of intoxication 2018

Allikas: Eesti Kohtuekspertiisi Instituut
 Source: Estonian Forensic Science Institute

Tabel 73. **Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunute arv 2017–2018***
*Number of patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2017–2018**
 eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv – number of patients treated by specialists

	Kindlustatud isikud <i>Insured persons</i>		Kindlustamata isikud <i>Uninsured persons</i>		Kokku** <i>Total**</i>				
	2017		2018		2017 2018				
	Eriarst Specialist	Perearst Primary	Eriarst Specialist	Perearst Primary	2017	2018			
Alkoholi psüühhoos (F10.0, F10.3–10.9)	3106	473	3143	508	272	314	3615	3708	<i>Alcohol psychosis (F10, F10.3–10.9)</i>
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	295	158	369	192	14	24	457	571	<i>Alcohol abuse (F10.2)</i>
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	1269	309	1212	374	44	28	1534	1532	<i>Alcohol dependence (F10.2)</i>
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)***	46	233	45	234	0	0	276	278	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)***</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	304	311	237	283	1	4	508	444	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	217	367	175	361	4	3	507	463	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0	2	0	0	0	0	2	0	<i>Alcoholic myopathy (G72.1)</i>
Alkohoolne kardio(müo)paatia (I42.6)	56	44	52	45	6	1	91	83	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	103	39	102	48	13	17	145	157	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	683	528	636	535	44	55	1039	991	<i>Alcoholic liver disease (K70–K70.99)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	231	179	243	156	22	14	354	345	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	6	4	10	2	0	0	7	11	<i>Fetal alcohol syndrome (Q86)</i>
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	960	17	988	24	221	180	1177	1168	<i>Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)****	77	6	93	12	7	8	268	104	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)****</i>
Kokku	6575	2544	6552	2628	607	606	8501	8580	<i>Total</i>

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud. Ravimikulud ei ole selles tabelis kajastatud. „Kainem ja tervem Eesti“ programmi patsiendid siin andmetes ei kajastu (2017. aastal sai ravi 1529 isikut, 2018. aastal 2095 isikut).
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included. Medicine costs are not present in this table. This data does not include the „Sober and healthy Estonia“ programme's patients (1529 persons received treatment in 2017 and 2095 persons in 2018).

** Arsti poole pöördunud isikute arvused ei saa liita (eriarst+perearst+kindlustamata), kuna liites võivad isikud korduda (nt inimene võib olla aasta esimeses pooles kindlustatud, kuid teises pooles kindlustamata; samuti võib olla ühel isikul mitu ravijuhtu).
The number of persons who turned to specialists can not be added (specialist+primary+uninsured), due to the possibility of repetition (e.g., a person can be insured in the first half of the year, but uninsured in the second half of the year; in addition one person can have many treatment cases).

*** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud - *Diagnosis is not specified by the doctor*

**** Välistatud eelpool loetletud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 74. **Alkoholiga seotud haiguste tõttu eri- ja perearsti poole pöördunud 16–20-aastaste patsientide arv 2017–2018***
*Number of 16–20 years old patients who turned to specialists due to alcohol-related diseases 2017–2018**

eri- ja perearsti poole pöördunud isikute arv - number of patients treated by specialists

	Eriarst <i>Specialist</i>		Perearst <i>Primary</i>		Kokku** <i>Total**</i>		
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	
Alkoholi psühhos (F10.0, F10.3–10.9)	50	86	0	4	50	89	<i>Alcohol psychosis (F10, F10.3–10.9)</i>
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	10	14	1	3	11	15	<i>Alcohol abuse (F10.2)</i>
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	6	4	1	1	7	5	<i>Alcohol dependence (F10.2)</i>
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)***	1	0	2	1	3	1	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)***</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	1	1	0	2	1	3	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	0	1	0	1	2	1	<i>Alcoholic liver disease (K70–K70.99)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0	0	2	0	0	0	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Fetaalne alkoholisündroom (Q86.0)	0	0	0	0	0	0	<i>Fetal alcohol syndrome (Q86.0)</i>
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	111	103	2	1	111	103	<i>Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)****	1	2	0	1	1	3	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)****</i>
Kokku	173	203	8	14	178	211	<i>Total</i>

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud.
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included.

** Arsti poole pöördunud isikute arvused ei saa liita (eriarst+perearst), kuna liites võivad isikud korduda (nt ühel isikul võib olla mitu ravijuhtu).
The number of persons who turned to specialists can not be added (specialist+primary), due to the possibility of repetition (e.g., one person can have many treatment cases).

*** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – *Diagnosis is not specified by the doctor*

**** Välistatud eelpool loetletud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Allikas: Eesti Haigekassa

Source: Estonian Health Insurance Fund

Tabel 75. Alkoholiga seotud haiguste tõttu erakorralise meditsiini osakondadesse pöördunute arv 2017–2018*
*Number of patients who turned to emergency room department due to alcohol-related diseases 2017–2018**
 isikute arv – number of patients

	Kindlustatud isikud <i>Insured persons</i>		Kindlustamata isikud <i>Uninsured persons</i>		Kokku** <i>Total**</i>		
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	
Alkoholi psühhos (F10.0, F10.3–10.9)	976	1128	182	208	1154	1322	<i>Alcohol psychosis (F10, F10.3–10.9)</i>
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	121	158	7	18	128	175	<i>Alcohol abuse (F10.2)</i>
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	74	88	17	16	91	103	<i>Alcohol dependence (F10.2)</i>
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)***	1	2	0	0	1	2	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)***</i>
Närvisüsteemi alkoholidegeneratsioon (G31.2)	32	19	1	3	33	21	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	27	15	3	3	30	18	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	34	32	6	1	39	33	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastrit (K29.2)	96	95	13	17	109	111	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	324	314	27	45	347	353	<i>Alcoholic liver disease (K70–K70.99)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	137	150	22	14	158	162	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	941	959	220	180	1149	1134	<i>Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)****	75	87	7	8	82	95	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)****</i>
Kokku	2675	2890	483	487	3120	3340	<i>Total</i>

* Selles tabelis esitatud pöördujate arv on osa eriarsti poole pöördunutest (koguarv kajastatud tabelis 73).
The number of patients presente in this table is a part of the total number of patients who turned to specialists (total numbers presente in table 73)

** Arsti poole pöördunud isikute arvused ei saa liita (eriarst+perearst), kuna liites võivad isikud korduda (nt ühel isikul võib olla mitu ravijuhtu).
The number of persons who turned to specialists can not be added (specialist+primary), due to the possibility of repetition (e.g., one person can have many treatment cases).

*** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud - *Diagnosis is not specified by the doctor*

**** Välistatud eelpool loetletud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Tabel 76. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 2015–2018*

Treatment costs by alcohol-related diseases 2015–2018*

tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs				Osakaal % - Proportion %				
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018	
Alkoholi psüühhoos (F10.0, F10.3–10.9)	1416,30	1403,94	1661,61	1831,06	41,5	38,5	39,3	39,7	Alcohol psychosis (F10, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	41,67	54,81	40,69	89,97	1,2	1,5	1,0	2,0	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	167,01	189,73	216,04	227,92	4,9	5,2	5,1	4,9	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)**	2,69	4,73	2,66	3,00	0,1	0,1	0,1	0,1	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	132,47	109,25	95,85	104,30	3,9	3,0	2,3	2,3	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	83,92	62,83	82,91	77,01	2,5	1,7	2,0	1,7	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholümüopaatia (G72.1)	1,70	10,05	0,01	0,00	0,0	0,3	0,0	0,0	Alcoholic myopathy (G72.1)
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	117,97	70,37	129,54	147,71	3,5	1,9	3,1	3,2	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	16,05	13,32	24,69	29,03	0,5	0,4	0,6	0,6	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	855,73	1051,38	1115,83	1335,08	25,1	28,8	26,4	28,9	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	230,44	292,87	404,46	310,35	6,8	8,0	9,6	6,7	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	8,16	15,61	2,19	10,47	0,2	0,4	0,1	0,2	Fetal alcohol syndrome (Q86)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	295,42	333,37	317,20	334,33	8,7	9,1	7,5	7,2	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	41,28	36,81	131,90	111,79	1,2	1,0	3,1	2,4	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	3410,79	3649,07	4225,58	4612,02	100,0	100,0	100,0	100,0	Total

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud. Ravikulud ei ole selles tabelis kajastatud. "Kainem ja tervem Eesti" programmi patsiendid siin andmetes ei kajastu
 The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included. Medicine costs are not presented in this table. This data does not include the "Sober and healthy Estonia" programme's patients

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – Diagnosis is not specified by the doctor

*** Välistatud eelpool toodud diagnoosides
 Excluded in aforementioned diagnoses

Allikas: Eesti Haigekassa; Tervise Arengu Instituut
 Source: Estonian Health Insurance Fund; National Institute for Health Development

Tabel 77. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes 16–20-aastaste hulgas 2017–2018*
*Treatment costs by alcohol-related diseases among 16–20 years old patients 2017–2018**
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs		Osakaal % - Proportion %		
	2017	2018	2017	2018	
Alkoholi psühhoos (F10.0, F10.3–10.9)	6,10	14,96	24,2	36,5	Alcohol psychosis (F10, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	0,80	4,19	3,2	10,2	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	2,21	0,39	8,8	1,0	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)**	0,06	0,00	0,2	0,0	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Alkoholgastrit (K29.2)	0,06	0,23	0,2	0,6	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	0,11	1,71	0,4	4,2	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	15,56	19,23	61,8	46,9	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	0,30	0,30	1,2	0,7	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	25,19	41,02	100,0	100,0	Total

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud.
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included.

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Välistatud eelpool toodud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Tabel 78. Ravikulud alkoholiga seotud haiguste lõikes erakorralise meditsiini osakondades 2017–2018*
*Treatment costs by alcohol-related diseases in emergency room department 2017–2018**
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs		Osakaal % - Proportion %		
	2017	2018	2017	2018	
Alkoholi psüühhoos (F10.0, F10.3–10.9)	443,35	572,34	21,9	25,7	Alcohol psychosis (F10, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	22,66	58,54	1,1	2,6	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	39,84	27,20	2,0	1,2	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)**	0,10	0,06	0,0	0,0	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvüsteemi alkoholidegeneratsioon (G31.2)	26,14	20,14	1,3	0,9	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	14,59	17,47	0,7	0,8	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	107,11	127,14	5,3	5,7	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	22,61	26,19	1,1	1,2	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	775,38	777,04	38,3	34,9	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	184,93	181,13	9,1	8,1	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	294,53	321,92	14,5	14,5	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	94,89	98,45	4,7	4,4	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	2026,14	2227,63	100,0	100,0	Total

* Selles tabelis esitatud kulud on osa koguravikuludest (kajastatud tabelis 75)
The treatment costs presented in this table are a part of the total costs (total numbers presented in table 75)

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Välistatud eelpool toodud diagnoosides - *Excluded in aforementioned diagnoses*

Tabel 79. **Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus 2018***
*Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases 2018**
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs					Osakaal, % - Proportion, %					
	HK eriarst Specialist	HK perearst Primary	HK ravim Medicine	Kindlusta- mata Uninsured	Kokku Total	HK eriarst Specialist	HK perearst Primary	HK ravim Medicine	Kindlusta- mata Uninsured	Kokku Total	
Alkoholi psühhos (F10.0, F10.3–10.9)	1614,45	3,67	20,83	212,94	1851,89	87,2	0,2	1,1	11,5	100,0	Alcohol psychosis (F10, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	85,18	1,41	1,85	3,38	91,82	92,8	1,5	2,0	3,7	100,0	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	220,39	3,33	7,17	4,20	235,08	93,8	1,4	3,0	1,8	100,0	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psühhika- ja käitumishäired (F10)**	2,01	0,98	1,48	0,00	4,48	45,0	21,9	33,1	0,0	100,0	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvisüsteemi alkoholidegeneratsioon (G31.2)	95,24	4,08	0,84	4,99	105,14	90,6	3,9	0,8	4,7	100,0	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	58,99	5,30	2,88	12,73	79,89	73,8	6,6	3,6	15,9	100,0	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	Alcoholic myopathy (G72.1)
Alkoholne kardio(müo)paatia (I42.6)	124,60	2,53	0,14	20,58	147,85	84,3	1,7	0,1	13,9	100,0	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	24,23	1,26	0,43	3,54	29,46	82,3	4,3	1,5	12,0	100,0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	1169,03	17,81	5,51	148,25	1340,59	87,2	1,3	0,4	11,1	100,0	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	296,90	2,47	4,93	10,99	315,29	94,2	0,8	1,6	3,5	100,0	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	10,47	0,00	0,00	0,00	10,47	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	Fetal alcohol syndrome (Q86)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	281,89	0,17	0,01	52,27	334,33	84,3	0,1	0,0	15,6	100,0	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	107,56	0,37	0,00	3,85	111,79	96,2	0,3	0,0	3,4	100,0	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
2018 kokku	4090,94	43,37	46,06	477,71	4658,08	87,8	0,9	1,0	10,3	100,0	Total 2018
2017 kokku	3799,69	37,53	39,49	388,35	4265,06	89,1	0,9	0,9	9,1	100,0	Total 2017
2016 kokku	3268,05	29,17	40,90	351,85	3689,97	88,6	0,8	1,1	9,5	100,0	Total 2016
2015 kokku	3114,30	27,61	35,16	268,87	3445,94	90,4	0,8	1,0	7,8	100,0	Total 2015

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud. "Kainem ja tervem Eesti" programmi patsiendid siin andmetes ei kajastu
 The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included. This data does not include the "Sober and healthy Estonia" programme's patients

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Välistatud eelpood toodud diagnoosides – *Excluded in aforementioned diagnoses*

Märkus:

Note:

HK eriarst - Eriarsti ravikulud

Specialist - Cost of specialist care

HK perearst - Perearsti ravikulud

Primary - Cost of primary care

HK ravim - Haigekassa poolt tasutud ravimikulud

Medicine - Cost of medicine covered by Estonian Health Insurance Fund

Kindlustamata - Mitte-kindlustatute ravikulud

Uninsured - Cost of treatment for uninsured people

Allikas: Eesti Haigekassa; Tervise Arengu Instituut

Source: Estonian Health Insurance Fund; National Institute for Health Development

Tabel 80. Ravikulude jaotus alkoholiga seotud haiguste lõikes 16–20-aastaste hulgas 2018*
*Distribution of treatment costs by alcohol-related diseases among 16–20 years old patients 2018**
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs			Osakaal, % - Proportion, %			
	HK eriarst Specialist	HK perearst Primary	Kokku Total	HK eriarst Specialist	HK perearst Primary	Kokku Total	
Alkoholi psühhoos (F10.0, F10.3–10.9)	14,93	0,03	14,96	99,8	0,2	100,0	Alcohol psychosis (F10, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvita- mine (F10.1)	4,13	0,06	4,19	98,5	1,5	100,0	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	0,39	0,00	0,39	100,0	0,0	100,0	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholgastrit (K29.2)	0,13	0,10	0,23	58,2	41,8	100,0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	1,58	0,13	1,71	92,3	7,7	100,0	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	19,23	0,00	19,23	100,0	0,0	100,0	Toxic effect of alco- hol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	0,26	0,05	0,30	84,7	15,3	100,0	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	40,65	0,37	41,02	99,10	0,90	100,0	Total

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud.
 "Kainem ja tervem Eesti" programmi patsiendid siin andmetes ei kajastu
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included. This data does not include the "Sober and healthy Estonia" programme's patients

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Väljastatud eelpood toodud diagnoosides – *Excluded in aforementioned diagnoses*

Tabel 81. **Alkoholiga seotud haiguste ravikulude jaotus erakorralise meditsiini osakondades 2018***
*Distribution of treatment costs of alcohol-related diseases in emergency room departments 2018**
 tuhat € - thousand €

	Ravikulud - Treatment costs			Osakaal, % - Proportion, %			
	Eriarst Specialist	Kindlustamata Uninsured	Kokku Total	Eriarst Specialist	Kindlustamata Uninsured	Kokku Total	
Alkoholi psühhos (F10.0, F10.3–10.9)	484,49	87,85	572,34	84,7	15,3	100,0	Alcohol psychosis (F10, F10.3–10.9)
Alkoholi kuritarvitamine (F10.1)	56,65	1,90	58,54	96,8	3,2	100,0	Alcohol abuse (F10.2)
Alkoholi sõltuvus (F10.2)	25,65	1,55	27,20	94,3	5,7	100,0	Alcohol dependence (F10.2)
Alkoholi tarvitamisest tingitud psühhika- ja käitumishäired (F10)**	0,06	0,00	0,06	100,0	0,0	100,0	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)**
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	16,08	4,06	20,14	79,8	20,2	100,0	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	4,74	12,73	17,47	27,1	72,9	100,0	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkoholümüopaatia (G72.1)	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	100,0	Alcoholic myopathy (G72.1)
Alkoholne kardio-(müo)paatia (I42.6)	106,56	20,58	127,14	83,8	16,2	100,0	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastrit (K29.2)	22,65	3,54	26,19	86,5	13,5	100,0	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholtõbi (K70–K70.99)	667,83	109,21	777,04	85,9	14,1	100,0	Alcoholic liver disease (K70–K70.99)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	171,05	10,09	181,13	94,4	5,6	100,0	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Fetaalne alkoholsündroom (Q86)	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	100,0	Fetal alcohol syndrome (Q86)
Alkoholi toksiline toime (T51–T51.99)	269,66	52,27	321,92	83,8	16,2	100,0	Toxic effect of alcohol (T51–T51.99)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)***	94,60	3,85	98,45	96,1	3,9	100,0	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)***
Kokku	1920,01	307,62	2227,63	86,2	13,8	100,0	Total

* Tabelis on kajastatud Eesti Haigekassa ja Sotsiaalministeeriumi poolt tasutud pöördumised, tasulised visiidid ei ole kajastatud. "Kainem ja tervem Eesti" programmi patsiendid siin andmetes ei kajastu
The table presents visits paid by the Estonian Health Insurance Fund and the Ministry of Social Affairs, visits paid by people themselves are not included. This data does not include the "Sober and healthy Estonia" programme's patients

** Diagnoos ei ole arsti poolt täpsustatud – *Diagnosis is not specified by the doctor*

*** Välistatud eelpood toodud diagnoosides – *Excluded in aforementioned diagnoses*

Tabel 82. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad 2007–2018***
*Deaths caused by alcohol-related diseases 2007–2018**
 surmade arv - number of deaths

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
MEHED													MEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	176	121	84	72	72	79	55	52	58	52	54	46	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	15	14	9	6	17	10	14	13	23	13	15	19	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	2	0	4	5	4	4	5	1	1	2	2	5	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholne kardiomyopaatia (I42.6)	120	111	79	69	61	70	47	60	43	48	47	50	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastriit (K29.2)	-	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	168	170	119	140	116	95	124	136	167	171	148	171	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	2	3	5	3	5	5	4	5	4	1	6	2	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Jhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	128	104	85	66	98	117	86	90	96	76	81	90	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Mehed kokku	611	524	385	361	373	380	336	357	392	363	354	383	Total men
NAISED													WOMEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	43	35	30	16	22	22	10	8	8	9	10	6	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	5	3	4	10	3	6	9	4	5	5	3	4	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	2	0	0	2	1	0	0	1	0	0	0	2	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholne kardiomyopaatia (I42.6)	30	25	15	24	10	9	15	9	6	12	5	6	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastriit (K29.2)	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	69	81	50	61	49	56	49	49	61	55	52	67	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	2	0	2	1	0	0	0	1	1	0	0	4	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Jhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	25	27	28	32	27	30	24	33	22	21	27	24	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Naised kokku	176	171	129	136	112	123	107	105	103	102	97	113	Total women
Mehed ja naised kokku	787	695	514	497	485	503	443	462	495	465	451	496	Total men and women

* Surma põhjuste registri andmeid on kajastatud ka Statistikaameti andmebaasis, kuid esitatavad andmed võivad erineda. Statistikaamet kasutab rahvastikuregistri (de jure), surmapõhjuste register aga arstile teadaolevat (de facto) elukohta. *The data from Estonian Causes of Death Registry are also published in database of Statistics Estonia. In the registry, the place of residence is defined as reported by the certifier (de facto). In this respect data may differ from those published by Statistics Estonia as their place of residence is defined according to the Population Registry (de jure).*

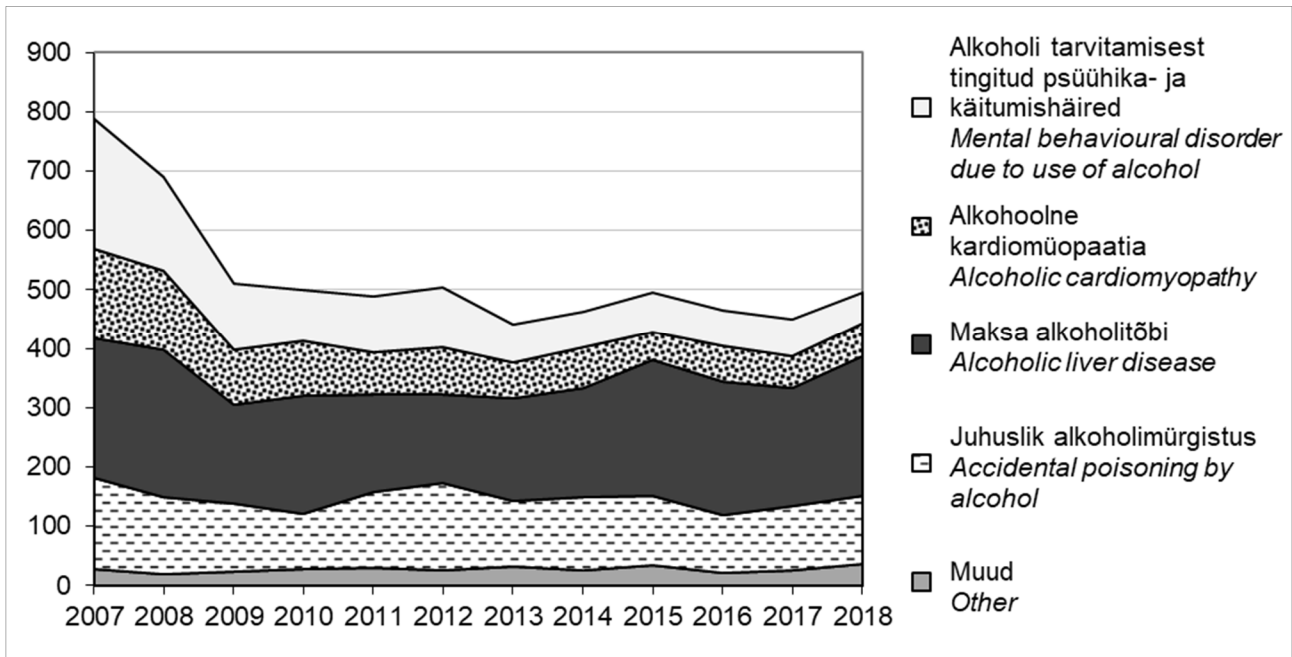
Tabel 83. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmad vanuse järgi 2018**
Deaths caused by alcohol-related diseases by age 2018
 surmade arv - number of deaths

	0–14	15–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75+	
MEHED									MEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	0	0	0	5	7	19	13	2	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	0	0	0	0	0	12	5	2	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0	0	0	0	0	3	2	0	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholoolne kardiomyopaatia (I42.6)	0	0	0	2	9	22	12	5	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastriit (K29.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	0	0	7	16	43	68	34	3	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0	0	0	0	1	1	0	0	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	1	1	2	12	26	39	7	2	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Mehed kokku	1	1	9	35	86	164	73	14	<i>Total men</i>
NAISED									WOMEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	0	0	0	0	1	0	5	0	<i>Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)</i>
Närvisüsteemi alkoholdegeneratsioon (G31.2)	0	0	0	0	0	1	3	0	<i>Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)</i>
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0	0	0	0	0	1	1	0	<i>Alcoholic polyneuropathy (G62.1)</i>
Alkoholoolne kardiomyopaatia (I42.6)	0	0	0	0	1	2	3	0	<i>Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)</i>
Alkoholgastriit (K29.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	<i>Alcoholic gastritis (K29.2)</i>
Maksa alkoholitõbi (K70)	0	0	2	8	18	24	14	1	<i>Alcoholic liver disease (K70)</i>
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0	0	1	0	0	2	1	0	<i>Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)</i>
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	0	0	0	3	6	8	7	0	<i>Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)</i>
Naised kokku	0	0	3	11	26	38	34	1	<i>Total women</i>
Mehed ja naised kokku	1	1	12	46	112	202	107	15	<i>Total men and women</i>

Allikas: Tervise Arengu Instituut

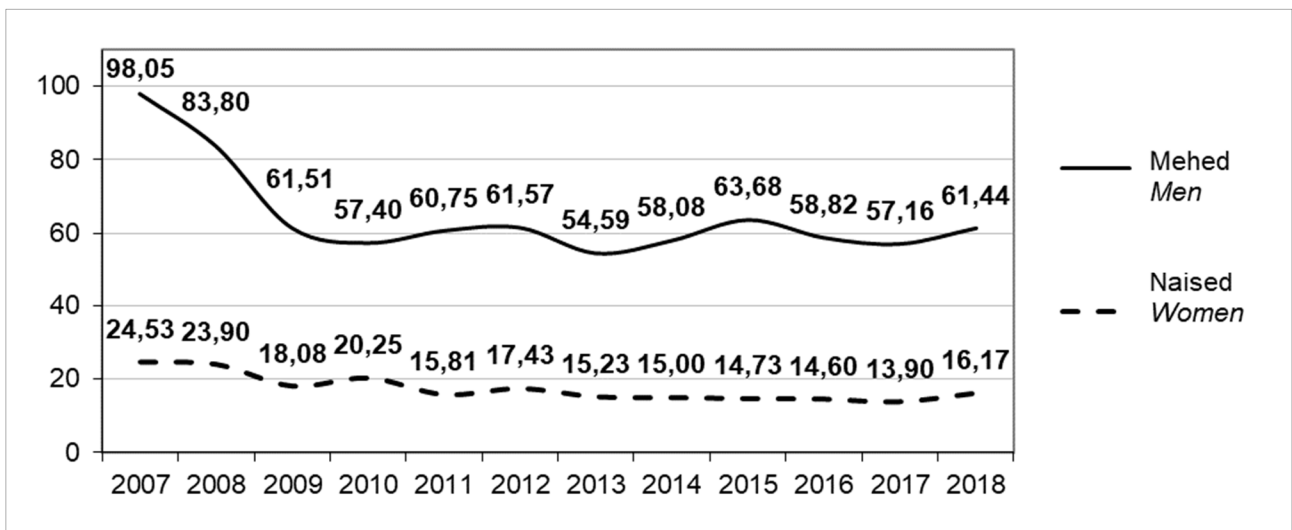
Source: National Institute for Health Development

Joonis 34. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv aastas 2007–2018**
Deaths in year caused by alcohol-related diseases 2007–2018

Allikas: Tervise Arengu Instituut
 Source: National Institute for Health Development

Joonis 35. **Alkoholiga seotud haigustest põhjustatud surmajuhtumite arv 100 000 elaniku kohta aastas 2007–2018**
Annual number of deaths in year caused by alcohol-related diseases per 100 000 inhabitants 2007–2018

Allikas: Tervise Arengu Instituut
 Source: National Institute for Health Development

Tabel 84. Alkoholiga seotud haiguste suremuskordajad 2007–2018

*Mortality rates of alcohol-related diseases 2007–2018*surmade arv 100 000 elaniku kohta - *number of deaths per 100 000 inhabitants*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
MEHED													MEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	28,24	19,78	13,36	11,45	11,63	12,80	8,94	8,46	9,42	8,43	8,72	7,38	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)
Närvisüsteemi alkoholidegeneratsioon (G31.2)	2,41	2,25	1,45	0,97	2,75	1,62	2,27	2,12	3,74	2,11	2,42	3,05	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0,32	0,00	0,64	0,81	0,65	0,65	0,81	0,16	0,16	0,32	0,32	0,80	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkohoolne kardiomiopaatia (I42.6)	19,26	17,85	12,72	11,12	9,86	11,34	7,64	9,76	6,99	7,78	7,59	8,02	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastriit (K29.2)	-	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,16	0,00	0,00	0,00	0,16	0,00	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholitõbi (K70)	26,96	26,86	18,84	22,41	18,74	15,39	20,14	22,13	27,13	27,71	23,90	27,43	Alcoholic liver disease (K70)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0,32	0,48	0,81	0,48	0,81	0,81	0,65	0,81	0,65	0,16	0,97	0,32	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	20,54	16,41	13,69	10,16	16,32	18,96	13,97	14,64	15,60	12,32	13,08	14,44	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)
Mehed kokku	98,05	83,80	61,51	57,40	60,75	61,57	54,59	58,08	63,68	58,82	57,16	61,44	Total men
NAISED													WOMEN
Alkoholi tarvitamisest tingitud psüühika- ja käitumishäired (F10)	5,99	4,89	4,20	2,39	3,11	3,12	1,42	1,14	1,14	1,29	1,43	0,86	Mental and behavioural disorder due to use of alcohol (F10)
Närvisüsteemi alkoholidegeneratsioon (G31.2)	0,70	0,42	0,56	1,41	0,42	0,85	1,28	0,57	0,72	0,72	0,43	0,57	Degeneration of nervous system due to alcohol (G31.2)
Alkoholpolüneuropaatia (G62.1)	0,28	0,00	0,00	0,28	0,14	0,00	0,00	0,14	0,00	0,00	0,00	0,29	Alcoholic polyneuropathy (G62.1)
Alkohoolne kardiomiopaatia (I42.6)	4,18	3,49	2,10	3,23	1,55	1,28	2,14	1,29	0,86	1,72	0,72	0,86	Alcoholic cardiomyopathy (I42.6)
Alkoholgastriit (K29.2)	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Alcoholic gastritis (K29.2)
Maksa alkoholitõbi (K70)	9,62	11,32	7,01	8,58	6,92	7,94	6,98	7,00	8,73	7,87	7,45	9,59	Alcoholic liver disease (K70)
Alkoholi põhjustatud krooniline pankreatiit (K86.0)	0,28	0,00	0,28	0,14	0,00	0,00	0,00	0,14	0,14	0,00	0,00	0,57	Alcohol-induced chronic pancreatitis (K86.0)
Juhuslik mürgistus alkoholiga ja selle toime (X45)	3,48	3,77	3,92	4,22	3,67	4,25	3,42	4,72	3,15	3,01	3,87	3,44	Accidental poisoning by and exposure to alcohol (X45)
Naised kokku	24,53	23,90	18,08	20,25	15,81	17,43	15,23	15,00	14,73	14,60	13,90	16,17	Total women

Allikas: Tervise Arengu Instituut; EKI arvutused

Source: National Institute for Health Development; calculations of Estonian Institute of Economic Research

5. Elanike suhtumine riigi alkoholipoliitikasse

Inhabitants' attitudes towards national alcohol policy

Tabel 85. **Elanike hinnang alkoholist tulenevate probleemide tõsidusele Eestis 2013–2018**
(küsitluste tulemused)

The seriousness of problems in Estonia related to the consumption of alcoholic beverages estimated by the inhabitants 2013–2018 (survey results)

% vastanutest kes arvasid, et probleem on tõsine või väga tõsine
% of respondents who considered the problem serious or very serious

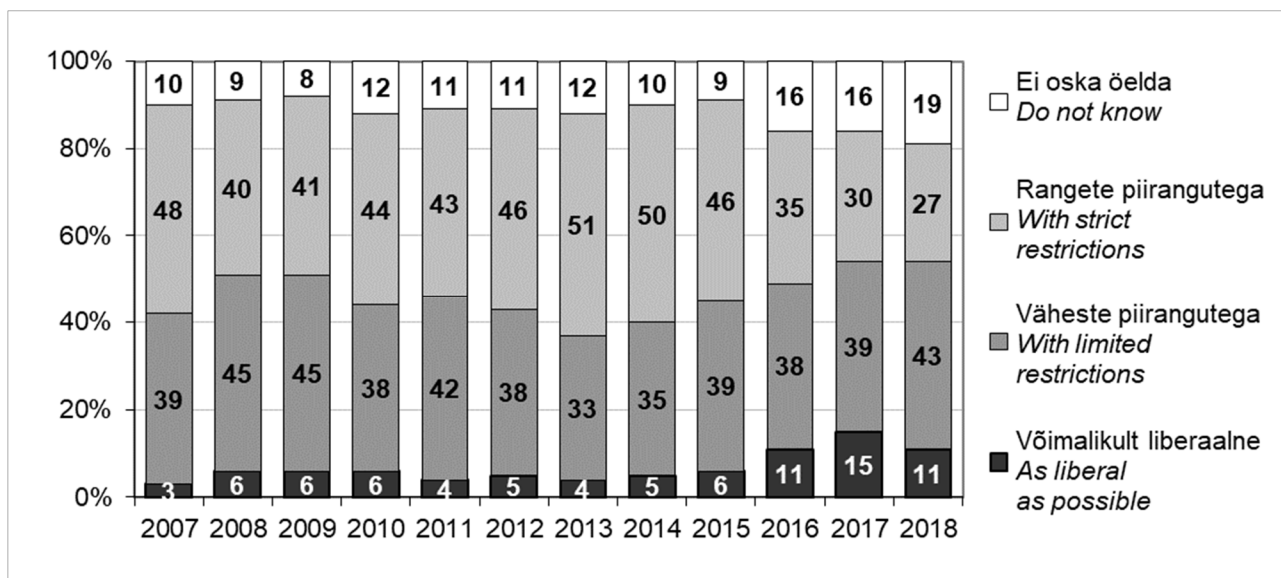
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	
Alkoholijoobes sõiduki juhtimine	95	92	94	94	92	92	<i>Drunk-driving</i>
Alkoholist põhjustatud kodune vägivald	84	84	83	85	84	84	<i>Home violence caused by alcohol</i>
Alkoholist põhjustatud terviseprobleemid	89	87	86	83	80	83	<i>Health problems caused by alcohol</i>
Alkoholist soodustatud isikuvastased kuriteod	84	81	81	82	81	82	<i>Criminal assault favoured by alcohol</i>
Alkoholist põhjustatud pereprobleemid	-	85	85	82	80	82	<i>Family problems caused by alcohol</i>
Avaliku korra rikkumised	87	82	81	86	80	81	<i>Violations of public order</i>
Laste ja noorte alkoholi tarimine	89	86	86	84	76	79	<i>Consumption of alcohol by children and youth</i>
Alkoholismist põhjustatud töötus ja asotsiaalsus	80	77	70	72	67	67	<i>Unemployment and outcast caused by alcohol</i>
Üldine soosiv hoiak alkoholi tarimisse	70	66	68	64	57	59	<i>General favourable attitude towards alcohol consumption</i>
Vähesead teadmised alkoholi kahjulikkusest	63	54	53	<i>Little knowledge about the harmfulness of alcohol</i>
Alkoholist põhjustatud probleemid töökohal	48	44	48	50	44	46	<i>Alcohol-related problems at work</i>
Salaalkoholi ost-müük	50	44	37	46	46	42	<i>Purchase or sales of illegal alcohol</i>

... Andmeid ei kogutud - *Data not available*

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: *Estonian Institute of Economic Research*

Joonis 36. **Elanike hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika 2007–2018**
(küsitluste tulemused)
Inhabitants' assessments to Estonian alcohol politics 2007–2018 (survey results)
 % vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti Konjunkturiinstituut
 Source: Estonian Institute of Economic Research

Tabel 86. Hinnangud, milline peaks olema Eesti riigi alkoholipoliitika erinevate sotsiaal-demograafiliste gruppide lõikes 2018 (küsitluse tulemused)
Assessment of what should be the Estonian national alcohol policy by different sociodemographic groups 2018 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

		Võimalikult liberaalne <i>As liberal as possible</i>	Väheste piirangutega <i>With limited restrictions</i>	Rangete piirangutega <i>With strict restrictions</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>		
Keskmiselt		11	43	27	19	Average	
Regioon	Põhja-Eesti	10	47	29	14	North Estonia	Region
	Kesk-Eesti	10	41	23	26	Central Estonia	
	Kirde-Eesti	16	37	31	16	North-East Estonia	
	Lääne-Eesti	10	45	26	19	West Estonia	
	Lõuna-Eesti	10	40	24	26	South Estonia	
Elukoht	Tallinn	10	48	27	15	Tallinn	Place of residence
	suured linnad	13	41	27	19	large towns	
	väikelinnad	10	40	30	20	small towns	
	alevik, maa	11	42	24	23	rural settlements	
Rahvus	eestlased	10	46	24	20	Estonians	Nationality
	mitte-eestlased	12	38	33	17	other nationalities	
Vanus	18–29	15	43	24	18	18–29	Age
	30–49	9	45	28	18	30–49	
	50–64	11	42	29	18	50–64	
	65–74	9	44	25	22	65–74	
Sugu	naised	7	44	26	23	women	Gender
	mehed	15	42	28	15	men	
Haridus	I ja teise taseme haridus	13	40	26	21	1 st and 2 nd level education	Education
	III taseme haridus	10	45	28	17	3 rd level education	
Netosissetulek leibkonnaliikme kohta kuus €	≤ 300	15	26	27	32	≤ 300	Monthly disposable income per household member €
	301–600	8	44	24	24	301–600	
	601–900	12	45	29	14	601–900	
	> 900	12	46	28	14	> 900	
Alkoholi tarbimine	kõik alkoholi tarbijad	12	47	23	18	all alcohol consumers	Alcohol consumption
	rohked tarbijad	19	39	16	26	frequent consumers	
	mõõdukad tarbijad	18	51	14	17	moderate consumers	
	väheseid tarbijad	9	45	27	19	infrequent consumers	
	mittetarbijad	1	25	52	22	non-consumers	

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

Tabel 87. Pingerida meetmetest, mida tuleks teha elanike alkoholitarbimise vähendamiseks Eestis 2018 (küsitluse tulemused)

List of measures to reduce alcohol consumption of Estonian inhabitants 2018 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

	Kindlasti <i>Certainly</i>	Võibolla <i>Perhaps</i>	Seda mitte <i>No</i>	Ei oska öelda <i>Do not know</i>	
Inimesed ise peaksid muutma oma suhtumist alkoholi tarbimisse ja olema sellega eeskujuks	81	14	1	4	<i>People themselves should change their attitudes towards alcohol consumption and be as example</i>
Noortele peaks looma rohkem vaba aja veetmise võimalusi	79	17	1	3	<i>Should create more recreational opportunities for adolescents</i>
Noortele peaks näitama alkoholi tarbimise negatiivseid tagajärgi	77	17	2	4	<i>Should demonstrate negative consequences of alcohol consumption to adolescents</i>
Tuleks suurendada järelevalvet alkoholi müügiga seotud õigusrikkumiste üle (nt müük alaealisele, illegaalne müük)	68	25	2	5	<i>Should increase surveillance over offences related to alcohol sales (sales to underaged, illegal sales)</i>
Alkoholi jooobes inimesi peaks õigusrikkumiste korral rangemalt karistama (nt sõiduki jooobes juhtimisel)	67	21	5	7	<i>Intoxicated people should be punished more severely in case of offences (drunk driving etc)</i>
Avalikel üritustel ja nende kajastamisel mitte propageerida alkoholi tarbimist	61	26	7	6	<i>Avoid promotion of alcohol consumption at public events</i>
Alkoholi reklaami peaks piirama	60	29	5	6	<i>Alcohol advertising should be restricted</i>
Tuleks teha rohkem saateid ja artikleid alkoholi kahjulikkusest	38	45	10	7	<i>Should make more TV shows and articles about harmfulness of alcohol</i>
Alkoholi müügikohti peaks vähendama	30	33	28	9	<i>Should be less alcohol outlets</i>
Tuleks edendada karskusliikumist	28	35	23	14	<i>Should promote anti-alcohol movement</i>
Ma ise peaksin vähendama alkoholitarbimist	20	29	34	17	<i>I myself should reduce alcohol consumption</i>
Alkoholiaktsiis peaks olema kõrgem ja alkohol kallim	10	16	64	10	<i>Alcohol excise duty should be higher and alcohol more expensive</i>

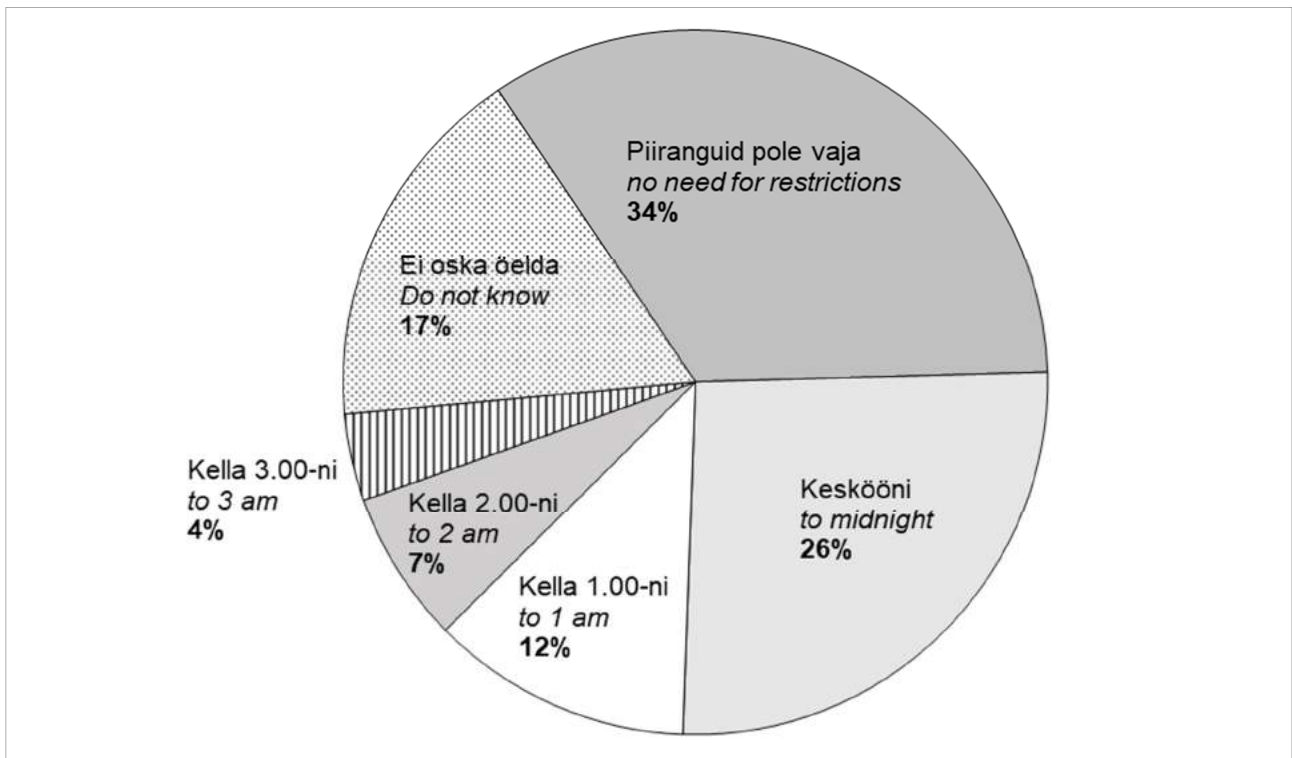
Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

**Joonis 37. Elanike hinnangud, mis kellaajani võiks toitlustusasutustes alkoholi müüa 2018
(küsitluse tulemused)**

*Inhabitants' assessments on times until which catering establishments could sell alcohol 2018
(survey results)*

% vastanutest - % of respondents

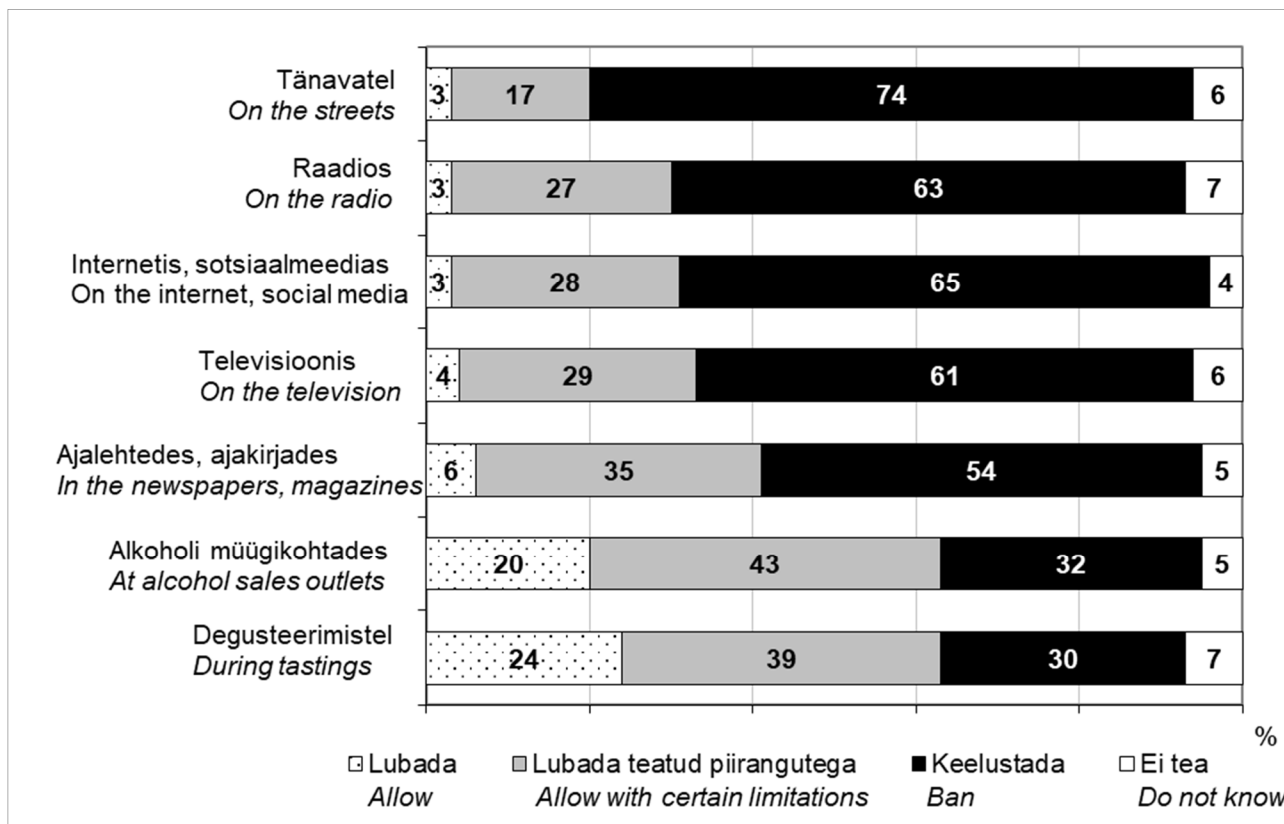
Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

Joonis 38. **Elanike hinnangud alkoholireklaami lubatavuse kohta erinevates meediakanalites 2018 (küsitluse tulemused)**

Inhabitants' assessments on alcohol advertising permissibility in various media 2018 (survey results)

% vastanutest - % of respondents

Allikas: Eesti Konjunktuuriinstituut

Source: Estonian Institute of Economic Research

6. Põhjamaade ja Balti riikide alkoholistatistika

Alcohol statistics in Nordic countries and Baltic states

Tabel 88. Alkoholi tarbimine Põhjamaades

Alcohol consumption in Nordic Countries

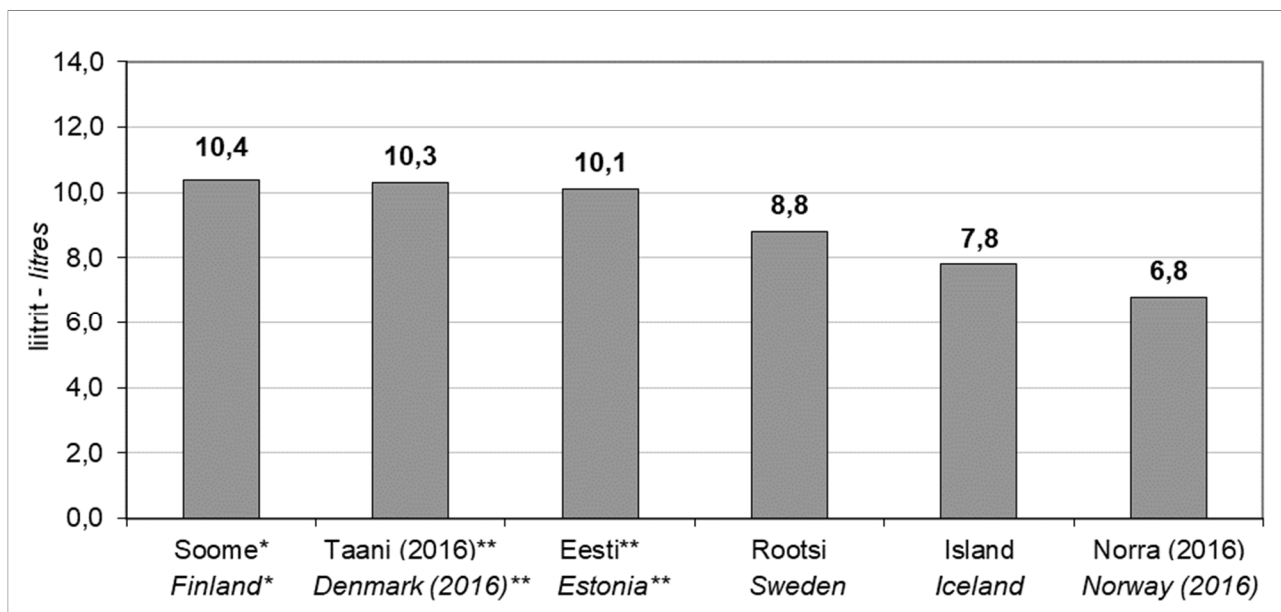
liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis
litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

Aasta	Tarbimine kokku	Registreeritud tarbimine*	Registreerimata tarbimine**	Registreerimata tarbimise osakaal kogu tarbimises, %		
Year	Total consumption	Recorded consumption*	Unrecorded consumption**	Proportion of unrecorded consumption in total consumption, %		
Soome	2018	10,4	8,4	2,0	19	Finland
Rootsi	2018	8,8	7,2	1,6	18	Sweden
Norra	2016	6,8	6,0	0,8	12	Norway
Taani	2016	10,3	9,3	1,0	10	Denmark
Island	2018	7,8	5,6	2,2	28	Iceland

* Alkohoolsete jookide jaemüük ja tarbimine tootlustusasutustes oma riigis
Retail sales of alcoholic beverages and domestic serving of alcoholic beverages** Elanike poolt imporditud, kodus valmistatud alkohoolsed joogid, illegaalse alkoholi valmistamine, salakaubavedu. Soome puhul ka Soome kodanike poolt välismaal tarbitud alkohol. Taani puhul on registreerimata tarbimisest maha arvatud turistide poolt välismaale viidud alkohol.
Alcoholic beverages imported by inhabitants, home brewed and fermented alcoholic beverages and illegal moonshining, smuggling, substitutes of alcohol. In Finland also alcohol consumed by Finnish tourists abroad. In Denmark, the amount of alcohol exported by tourists is not included in the unrecorded alcohol consumption.Allikas: Information on the Nordic Alcohol Market 2019, Alko
Source:

Joonis 39. Alkoholi tarbimine Põhjamaades ja Eestis 2018

Alcohol consumption in Nordic countries and Estonia 2018

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis
litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

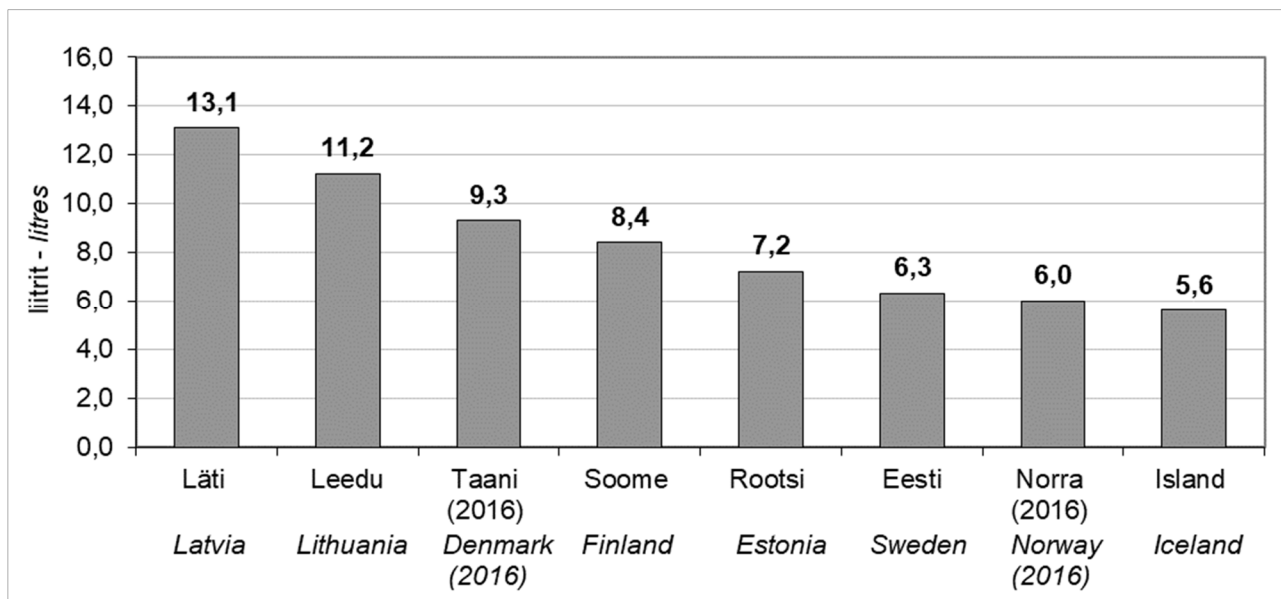
* Sisaldab soomlaste alkoholitarbimist välismaal – Alcohol consumption by Finns abroad is included

** Ei sisalda turistide ostusid - Does not include alcohol purchases by tourists

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2019, Alko; Eesti Konjunktuuriinstituut
Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2019, Alko; Estonian Institute of Economic Research

Joonis 40. Alkohoolsete jookide registreeritud tarbimine Põhjamaades ja Balti riikides 2018*

Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states 2018*

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis
litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

* Ei sisalda elanike poolt välismaalt toodud ja kodus valmistatud alkoholi, samuti salaalkoholi. Eestis ja Taanis ei sisalda välituristide alkoholi kaasaostusid.

Does not include alcoholic beverages imported by travellers, home brewed and fermented alcoholic beverages and illegal alcohol. In Estonia and Denmark does not include alcohol purchased by tourists

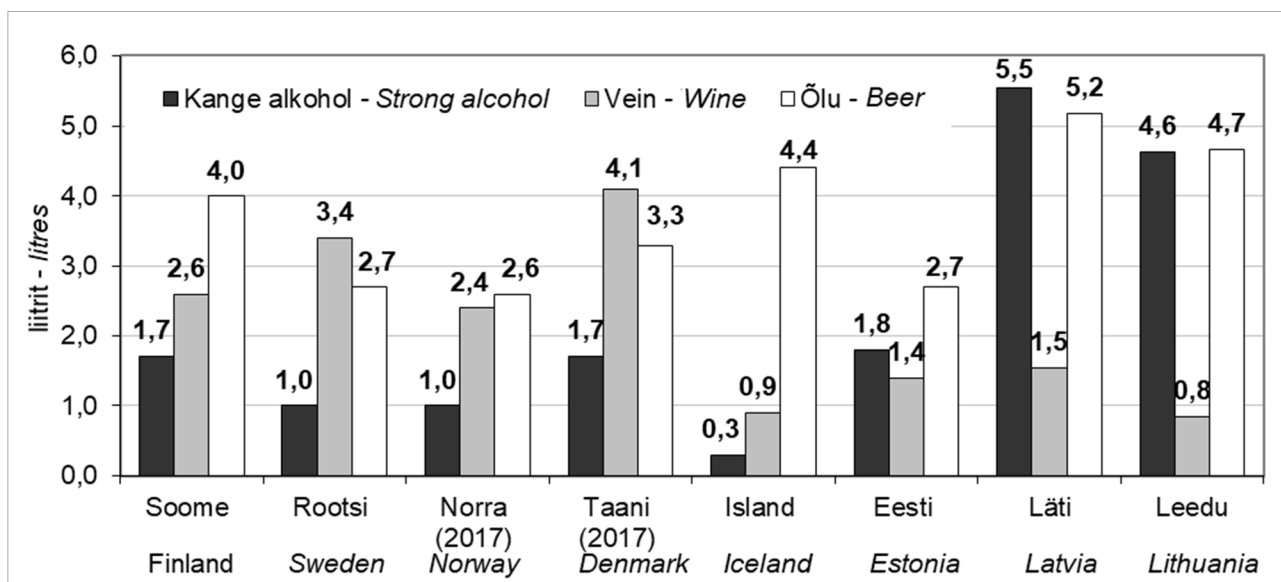
Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2019, Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunktuuriinstituudi andmed ja arvutused

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2019, Alko; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; data and calculations by Estonian Institute of Economic Research

Joonis 41. Alkohoolsete jookide registreeritud tarbimine jookide lõikes Põhjamaades ja Balti riikides 2018*

Recorded alcohol consumption in Nordic countries and Baltic states by beverage categories 2018*

liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis - litres per capita aged 15 and over in 100% alcohol

* Ei sisalda elanike poolt välismaalt toodud ja kodus valmistatud alkoholi, samuti salaalkoholi. Eestis ja Taanis on välituristide alkoholi kaasaostud maha arvestatud.

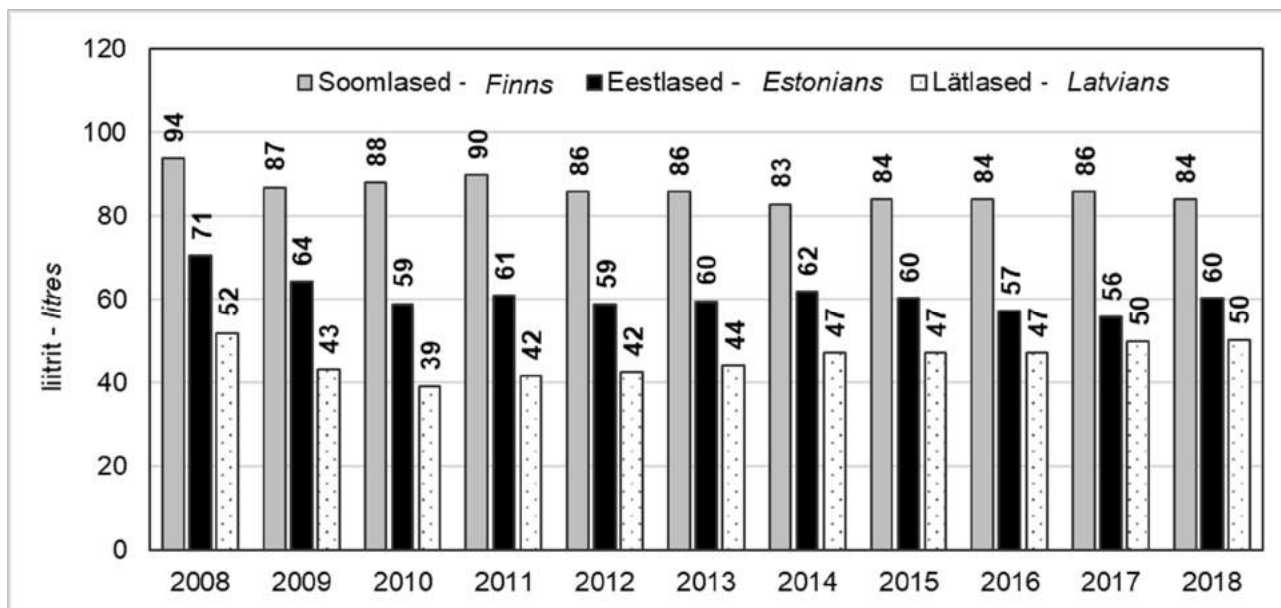
Does not include alcoholic beverages imported by travellers, home brewed and fermented alcoholic beverages and illegal alcohol. In Estonia and Denmark does not include alcohol purchased by tourists

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2019, Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunktuuriinstituudi andmed ja arvutused

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2019, Alko; State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; data and calculations by Estonian Institute of Economic Research

Joonis 42. Viina kogused mida tinglikult saaksid osta Eesti, Soome ja Läti elanikud oma keskmise netokuupalga eest 2008-2018*

Quantities of vodka that Estonian, Finnish and Latvian inhabitants can possibly buy for average net monthly wage 2008-2018*

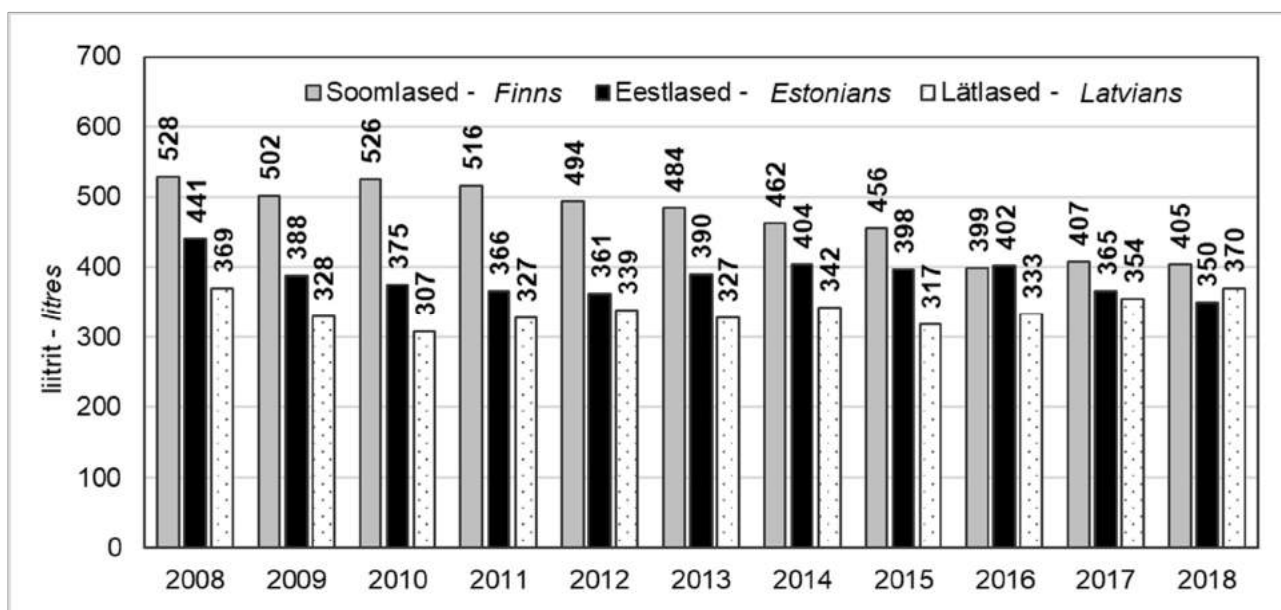
* Keskmise netokuupalga jagatud 1 liitri viina keskmise jaehinnaga
Average net monthly wage dividend by average retail price of 1 litre of vodka

Allikad: Eesti Konjunktuuriinstituut, Statistikaamet, Alko, Läti Statistikaamet; EKI arvutused

Sources: Estonian Institute of Economic Research, Statistics Estonia, Alko, Statistics Latvia, calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 43. Õlle kogused mida tinglikult saaksid osta Eesti, Soome ja Läti elanikud oma keskmise netokuupalga eest 2008-2018*

Quantities of beer that Estonian, Finnish and Latvian inhabitants can possibly buy for average net monthly wage 2008-2018*

* Keskmise netokuupalga jagatud 1 liitri õlle keskmise jaehinnaga
Average net monthly wage dividend by average retail price of 1 litre of beer

Allikad: Eesti Konjunktuuriinstituut, Statistikaamet, Alko, Läti Statistikaamet; EKI arvutused

Sources: Estonian Institute of Economic Research, Statistics Estonia, Alko, Statistics Latvia, calculations of Estonian Institute of Economic Research

Tabel 89. Alkohoolsete jookide aktsiisi- ja käibemaks Euroopa Liidu riikides (seisuga 01.01.2019)

Alcohol excise duties and value added tax (VAT) in EU countries (as of 01.01.2019)

€ liitri 100% alkoholi kohta - € per litre of 100% alcohol

	Kanged alkohoolsed joogid Spirits	Vahetoode* Intermediate product*	Vein* Wine*	Õlu Beer	Käibemaks % VAT %	
EL minimum aktsiisimäär	5.50	2.50	0.00	1.87	-	EU's minimum level
Bulgaaria	5.62	2.56	0.00	1.92	20.0	Bulgaria
Horvaatia	7.13	5.98	0.00	5.38	25.0	Croatia
Rumeenia	7.32	4.88	0.00	1.82	19.0	Romania
Küpros	9.57	2.50	0.00	6.00	19.0	Cyprus
Hispaania	9.59	3.56	0.00	1.70	21.0	Spain
Ungari	10.32	4.39	0.00	5.01	27.0	Hungary
Itaalia	10.36	4.93	0.00	7.48	22.0	Italy
Luksemburg	10.41	3.72	0.00	1.98	17.0	Luxembourg
Slovakkia	10.80	4.68	0.00	3.59	20.0	Slovakia
Tšehhi	11.06	5.05	0.00	3.11	21.0	Czech Republic
Austria	12.00	4.44	0.00	5.00	20.0	Austria
Saksamaa	13.03	8.50	0.00	1.97	19.0	Germany
Sloveenia	13.20	7.33	0.00	12.10	22.0	Slovenia
Poola	13.33	4.13	3.36	4.55	23.0	Poland
Malta	13.60	8.44	1.86	4.83	18.0	Malta
Portugal	13.87	4.23	0.00	4.64	23.0**	Portugal
Holland	16.86	8.29	8.03	7.91	21.0	The Netherlands
Prantsusmaa	17.58	10.59	0.35	7.49	20.0	France
Leedu	18.32***	14.70	14.97	7.11	21.0	Lithuania
Läti	18.40****	8.33	9.18****	7.40****	21.0	Latvia
Taani	20.12	11.59	14.16	7.51	25.0	Denmark
Kreeka	24.50	5.67	0.00	12.50	24.0	Greece
Eesti****	25.08	16.07	13.44	16.92	20.0	Estonia****
Belgia	29.93	8.77	6.81	5.01	21.0	Belgium
Suurbritannia	32.26	24.00	29.46	21.42	20.0	UK
Iirimaa	42.57	34.25	38.62	22.55	23.0	Ireland
Soome	48.80	41.00	36.09	36.50	24.0	Finland
Rootsi	50.01	29.47	23.04	19.55	25.0	Sweden

* Aktsiisimaks on arvatatud vahetootele etanoolisisaldusega 18% ja veinile etanoolisisaldusega 11%

Excise duty is calculated on the basis of a beverage containing 18% ethyl alcohol by volume for intermediate product and on the basis of a beverage containing 11% ethyl alcohol by volume for wine

** Veini käibemaks 13% - VAT on wine 13%

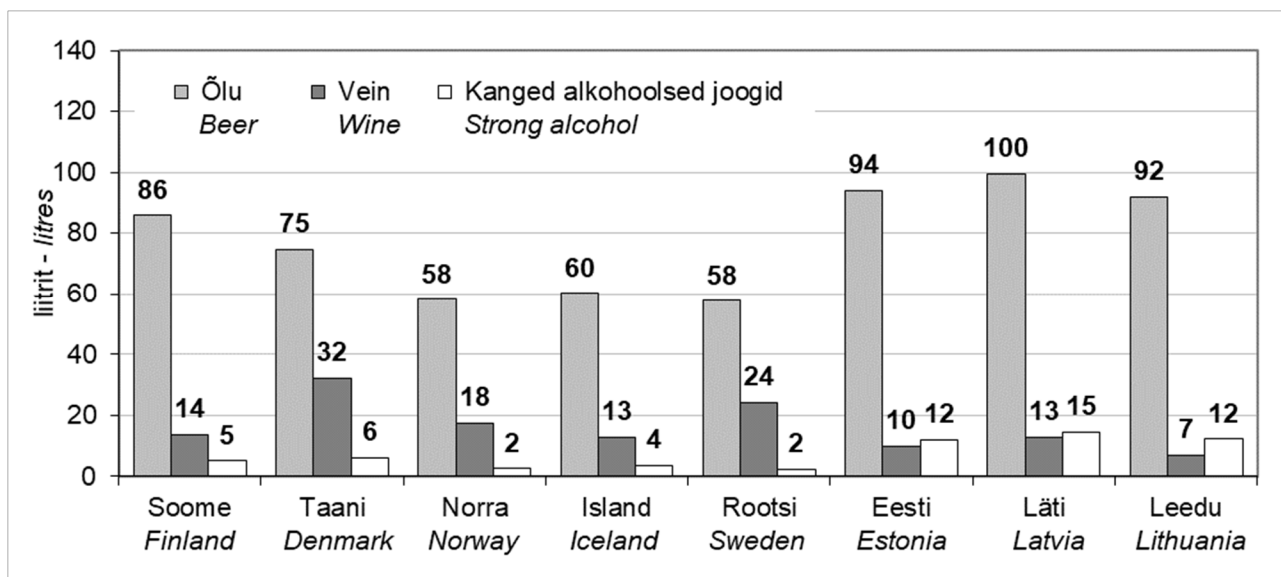
*** Alates 1.03.2019 – Starting from 1.03.2019

**** Alates 1.03.2019; 1.08.2019 langetati kange alkoholi aktsiisimäära ajutiselt 15.64 eurole – Starting from 1.03.2019; 1.08.2019 excise duty of strong alcohol has temporarily cut to 15.64 euro

***** Alates 1.02.2019; 1.07.2019 langetati kange alkoholi aktsiisimäära 18.81 euroni ja õlle aktsiisimäära 12.69 euroni – Starting from 1.02.2019; 1.07.2019 excise duty of strong alcohol has cut to 18.81 euro and of beer to 12.69 euro

Allikas:
Source: European Commission

Joonis 44. **Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2018***
*Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2018**
 liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta - litres per capita aged 15 years and over

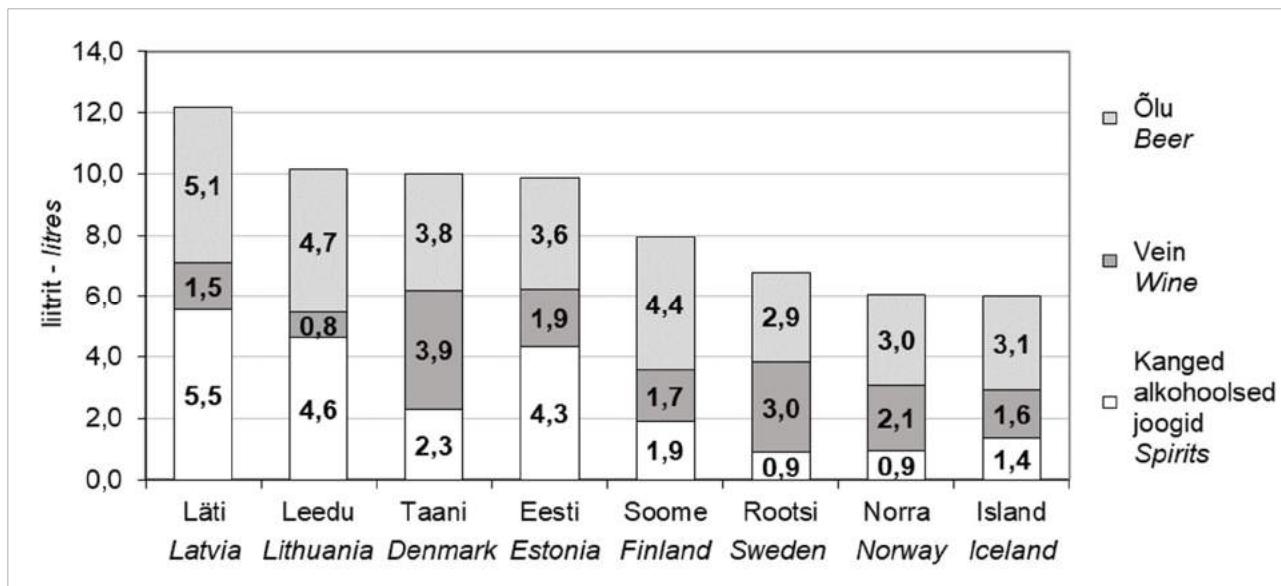

* Sisaldab turistide kaasaostusid ja tarbimist.
Including exports and consumption by tourists.

Allikas: THL; Systembolaget; Sveriges Bryggerier; Taani Statistikaamet; Norra Statistikaamet; ATVR; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunktuuriinstituudi arvutused

Sources: THL, Systembolaget; Sveriges Bryggerier. Statistics Denmark. Statistics Norway. ATVR. State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; Calculations of Estonian Institute of Economic Research

Joonis 45. **Alkoholsete jookide müük Põhjamaades ja Balti riikides 2018***
*Annual sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states 2018**
 liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta 100% alkoholis
 litres per capita aged 15 years and over in 100% alcohol

* Sisaldab turistide kaasaostusid ja tarbimist.
Including exports and consumption by tourists.

Allikas: THL; Systembolaget; Sveriges Bryggerier; Taani Statistikaamet; Norra Statistikaamet; ATVR; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Statistikaamet; Eesti Konjunktuuriinstituudi arvutused

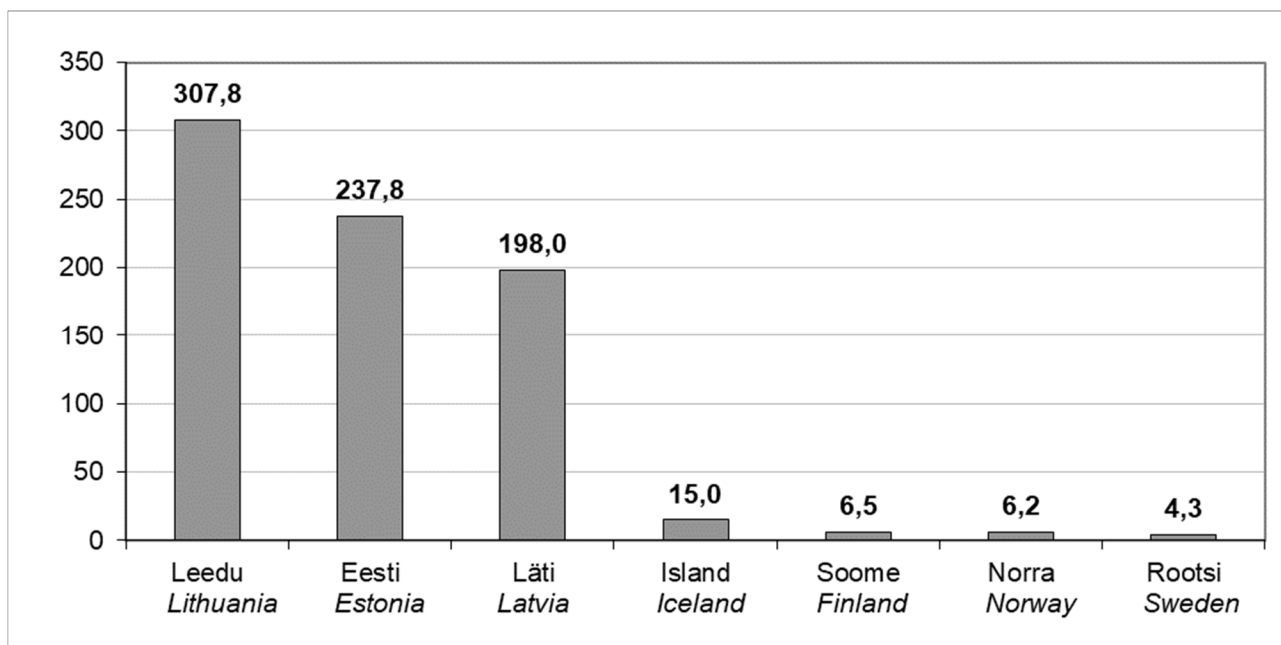
Sources: THL, Systembolaget; Sveriges Bryggerier. Statistics Denmark. Statistics Norway. ATVR. State Revenue Service of Latvia; Statistics Lithuania; Calculations of Estonian Institute of Economic Research

Tabel 90. Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv Põhjamaades (seisuga 01.01.2019)
 Number of registered retail shops selling strong alcohol in Nordic countries (as of 01.01.2019)

	Poodide arv Number of shops	Tellimispunktide arv Number of order points	Poodide arv 100 000 elaniku kohta Number of shops per 100 000 inhabitants	
Soome	359	65	6.5	Finland
Rootsi	442	511	4.3	Sweden
Norra	331	0	6.2	Norway
Island	51	0	15.0	Iceland

Allikas: Information on the Nordic Alcohol Market 2019. Alko
 Source:

Joonis 46. Registreeritud kange alkoholi jaemüügikohtade arv 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides*
 Number of registered retail shops selling strong alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states*

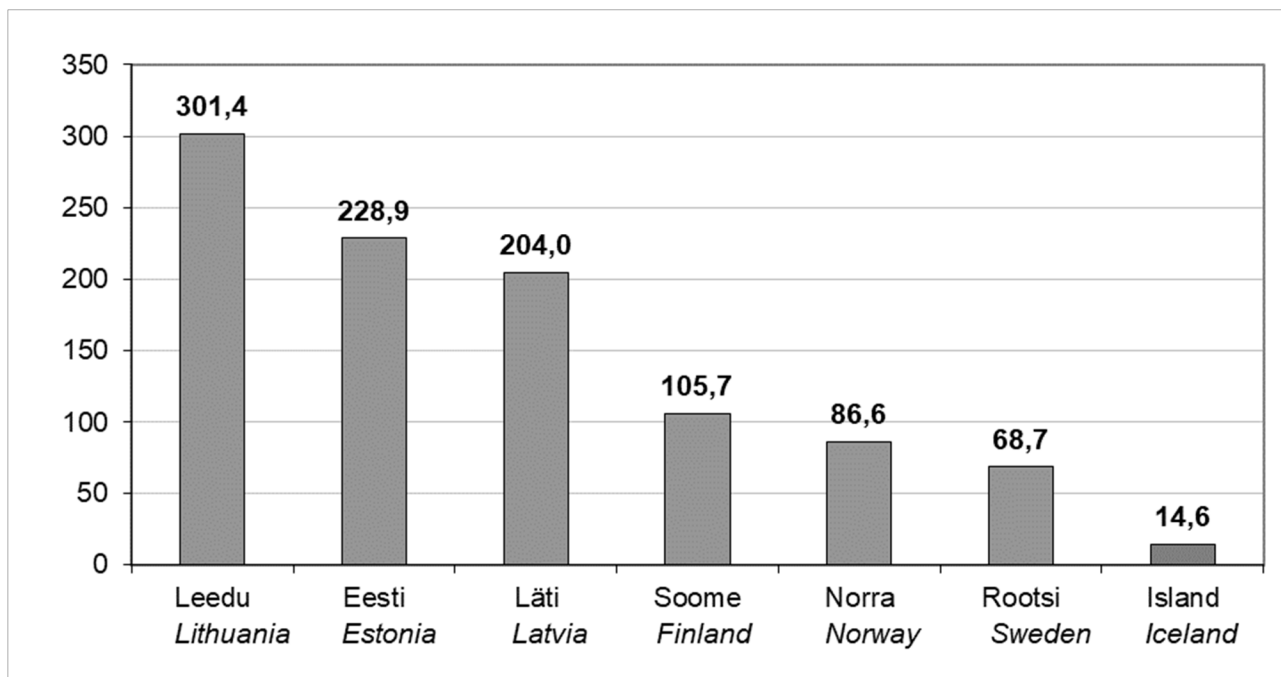
* Põhjamaades on arvutuste aluseks jaemüügikohtade arv seisuga jaanuar 2019. Lätis ja Eestis registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv seisuga mai.2019. Leedus 2018. aasta seisuga
 Calculations in Nordic countries are based to the number of retail outlets as of January.2019. in Latvia and in Estonia the number of registered retail outlets with alcohol sales as of May 2019. in Lithuania as of 2018

Allikad: Alko; Läti Riigieelarve Talitus; Leedu Uimastite, Tubaka ja Alkoholi kontrolli amet; Majandustegevuse register. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Alko; State Revenue Service of Latvia; Drug, Tobacco and Alcohol Control Department of Lithuania; Register of Economic Activities. Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Joonis 47. **Registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv kokku 100 000 elaniku kohta Põhjamaades ja Balti riikides***

Total number of registered retail shops selling alcohol per 100 000 inhabitants in Nordic countries and Baltic states*

* Põhjamaades on jaemüügikohtade arv ligikaudselt 2018. aastal. Lätis ja Eestis on registreeritud alkoholi jaemüügikohtade arv seisuga mail.2019. Leedus 2018. aasta seisuga
In Nordic countries the number of retail outlets is approximate for 2018. in Latvia and in Estonia the number of registered retail outlets with alcohol sales as of May 2019. in Lithuania as of 2018

Allikad: Alko; Läti Riigieelarve Talituse; ; Leedu Uimastite. Tubaka ja Alkoholi kontrolli amet; Majandustegevuse register. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium; Statistikaamet

Sources: Alko; State Revenue Service of Latvia; Drug, Tobacco and Alcohol Control Department of Lithuania; Register of Economic Activities. Ministry of Economic Affairs and Communications; Statistics Estonia

Tabel 91. **Alkoholi müüvate tootlustusasutuste arv Põhjamaades, Eestis ja Leedus**

Number of on-premise sales outlets that sell alcohol in Nordic countries, Estonia and Lithuania

	Aasta Year	Kõik alkohoolsed joogid All alcoholic beverages	Ainult vein ja õlu Wine and beer only	Ainult õlu Beer only	Kokku Total	100 000 elaniku kohta Per 100 000 inhabitants	
Soome	2018	8 919	-	-	8 919	161	Finland
Rootsi	2016	-	-	-	15 299	150	Sweden
Norra	2015	6 659	871	59	7 589	143	Norway
Island	2018	1 462	-	-	1 462	430	Iceland
Eesti	2018	4 317	-	-	4 317	330	Estonia
Leedu	2017	8 183	-	-	8 183	291	Lithuania

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2019. Alko; ; Leedu Uimastite. Tubaka ja Alkoholi kontrolli amet; Majandustegevuse register. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2019. Alko; Drug, Tobacco and Alcohol Control Department of Lithuania; Register of Economic Activities. Ministry of Economic Affairs and Communications

Tabel 92. Põhjamaade turistide poolt reisidelt kaasa toodud alkohoolsed joogid

Alcoholic beverages imported by travellers of Nordic countries

100% alkoholis - in 100% alcohol

	Aasta	Miljon liitrit	Liitrit elaniku kohta	Liitrit 15-aastase ja vanema elaniku kohta	
	Year	Million litres	Litres per capita	Litres per inhabitant aged 15 and over	
Soome	2018	7.1	1.3	1.5	Finland
Rootsi	2017	10.1	1.0	1.2	Sweden
Norra	2016	3.3	0.6	0.8	Norway
Taani	2010	5.0	0.9	1.1	Denmark

Allikas: Information on the Nordic Alcohol Market 2019. Alko
 Source:

Tabel 93. Alkoholi poodide lahtiolekuajad Põhjamaades ja Balti riikides*

Opening hours of the alcohol shops in Nordic countries and Baltic states*

	E	T	K	N	R	L	P	Lahtioleku aeg nädalas. tundi	
	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat	Sun	Total hours per week	

Tavalised lahtiolekuajad seisuga 01.01.2019

The most common opening hours as of 01.01.2019

Soome	9–21	9–21	9–21	9–21	9–21	9–18	kinni - closed	69	Finland
Rootsi	10–19	10–19	10–19	10–19	10–19	10–15	kinni - closed	50	Sweden
Norra	10–18	10–18	10–18	10–18	10–18	9–15	kinni - closed	46	Norway
Island	11–18	11–18	11–18	11–18	11–18	11–18	kinni - closed	42	Iceland

Pikimad lahtiolekuajad seisuga 01.01.2019

Longest opening hours as of 01.01.2019

Soome	9–21	9–21	9–21	9–21	9–21	9–18	kinni - closed	69	Finland
Rootsi	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	10–15	kinni - closed	55	Sweden
Norra	10–18	10–18	10–18	10–18	9–18	9–15	kinni - closed	47	Norway
Island	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	kinni - closed	60	Iceland
Eesti	10–22	10–22	10–22	10–22	10–22	10–22	10–22	84	Estonia
Läti	8–22	8–22	8–22	8–22	8–22	8–22	8–22	98	Latvia
Leedu	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	10–20	10–15	65	Lithuania

* Põhjamaades riikliku alkoholimonopoli kauplused - Alcohol monopolies retail shops in the Nordic countries

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2019. Alko; Läti Alkoholiringluse seadus; Leedu Tervishoiu Ministerium; Majandustegevuse register. Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium

Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2019. Alko; Latvian Ministry of Health; Information of Health Research Institute of Lithuania; Register of Economic Activities. Ministry of Economic Affairs and Communications

Tabel 94. **Alkoholsete jookide jaemüügi vanusepiirangud Põhjamaades ja Balti riikides***
*Age limits on sales of alcoholic beverages in Nordic countries and Baltic states**

	Lahjad alkohoolsed joogid <i>Light alcoholic beverages</i>	Kanged alkohoolsed joogid <i>Strong alcoholic beverages</i>	
Soome	18	20	<i>Finland</i>
Rootsi	20**	20	<i>Sweden</i>
Norra	18	20	<i>Norway</i>
Taani	16	18	<i>Denmark</i>
Island	20	20	<i>Iceland</i>
Eesti	18	18	<i>Estonia</i>
Läti	18	18	<i>Latvia</i>
Leedu	20	20	<i>Lithuania</i>

* Seisuga 01.01.2019 - *As of 01.01.2019*

** Lahjat õlut (2,8-3,5%) on lubatud osta alates 18. eluaastast
The age limit of purchasing light medium beer (2.8-3.5%) is 18 years

Allikad: Information on the Nordic Alcohol Market 2019. Alko; Läti Tervishoiuministeerium; Leedu Tervishoiu Ministeerium
 Sources: Information on the Nordic Alcohol Market 2019. Alko; Latvian Ministry of Health; Lithuanian Ministry of Health

ISSN: 2228-0057